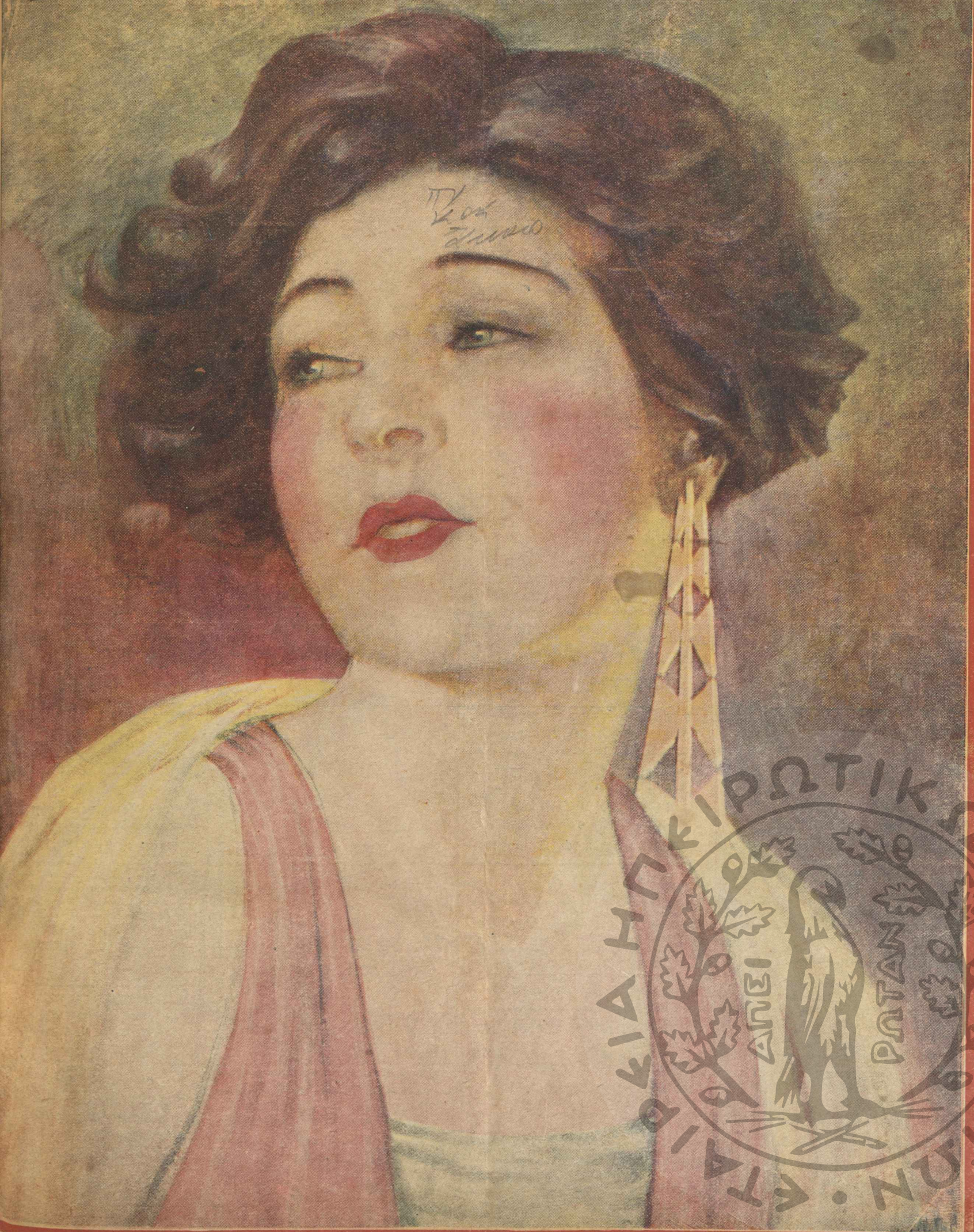

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

MONON TA KALLYNTIKA

Lina Cavalieri

(ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔΟΣ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 3)

ΣΑΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝ

NEAN

ΩΡΑΙΑΝ

ΘΕΛΑΚΤΙΚΗΝ

ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

ΑΙ τελειότερα και οικονομικότερα λάμπες με ΔΕΥ-
ΚΟΝ και έντονον φως δια σι-ίτια, καταστήματα, β-
ξολάς, αλυσίδας χωρίς κανέν εξοδον εγκαταστάσεως,
πολυώνται εις άκαταγνώστους τιμάς του Ε. ΣΠΥ-
ΡΟΠΟΥΛΟΥ (δδός Π-ιραιώς 42, έναντι Ώδείου
'Αθηνών). Αλαργίτητοι και δια τούς έχοντας από
μη ήλεκτρον φωτισμόν, διότι 60 κηρίων φως

στοιγίζει μόνον 8 δραχμάς έβδομαδιαίας.
ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

LA MAISON GEORGATOS

a commencé d'exposer tous les dernières modèles Parisiennes
et peaux fantaisies.

Rue du Stade No 29 (ex. 35)

δ Μπεμπές
θα πάρη
τον χυλόν

ΦΩΣΦΑΤΙΝΗΣ
ΦΑΛΙΕΡ

του περιφήμου θρεπτικού
άλευρου εις το όποιον έκα-
τομύρια παιδιών όφελουν
την δύναμιν και την ύγιαν.

Δέν υπάρχει παρα μία μό-
νον ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ

Η ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ
ΦΑΛΙΕΡ
(Σήμα κατατεθέν)

*Αποφύγετε
τώς άπομειμίσεις

ΚΥΡΙΑΙ

Έξαιρετικά σιμελα της κοπέλας
και των φροντιδών τα όποια γηρά-
σκουν το πρόσωπόν σας Η ΚΡΕΜΑ
ΡΟΔΑΛΙΝΗ και άπομακρύνει την έμ-
φάνισιν των ρυτίδων.

Δ' Α. Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Νοσήματα δερματος, τριχο-
του κεφαλής, Μεταδοτικά

Σολωμού 52α 3-6 μ. μ.

ΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ

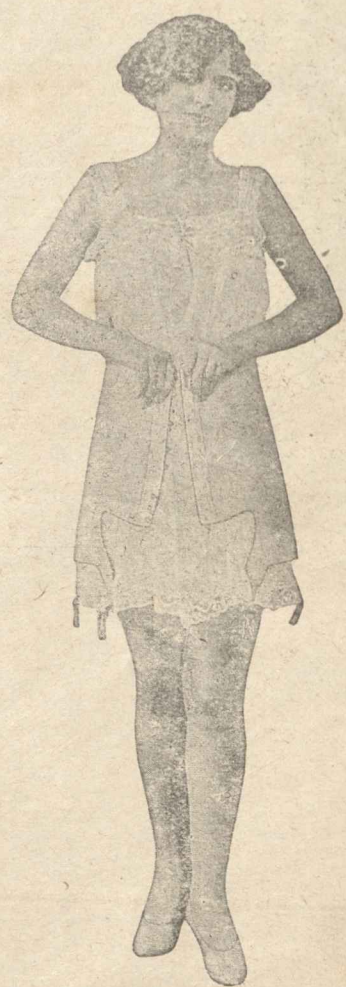
και επιθυμείτε να διατηρήσετε ή να έπα-
νεύσετε μίαν κόμην ύγιαν και άφθονον,
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΟΤΙ ΥΠΑΓΟΡΕΥΕΙ
Η ΦΡΟΝΗΣΙΣ και κάμνετε μόνον χρήσιν
ένός προϊόντος έπιστημονικού χορημοποι-
ουμένου και ύπ' αυτών των ιατρών και οδ-
τινος ή παγκόσμιος φήμη όφείλεται εις την
άξιοθαύμαστον δράσιν του ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
= επί των τριχών =

ΤΟ ΠΕΤΡΟΛ ΧΑΝ

Είπε το φυσικόν, ειδικόν Φάρμακον των
τριχών δ'ν εινε ΕΥΦΛΕΚΤΟΝ, εινε έντελός
και λα μένον της όσμης του πετρελαίου και λεπτά
τατα άρωματισμένον. Ένδεικνυται εις όλας τας
περιπτώσεις της ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΕΩΣ εις από-
σθενείας προέχεται αυτή. Τυφοειδή πυρετόν -
στραχιάν - Ιακάρν κλπ. εις από Τοκελ - Άνω-
μίαν - Υπερκόπσιν κλπ. Καταστρέφει την ΔΥΤΥ-
ΡΙΑΔ, καθαρίζει τ' δέρμα της κεφαλής και ελάτ-
ττει μέχρι της ρίζης των τριχών. της όποιος διε-
γείρει την δράσιν. Είπε προϊόν άπαράτητον δι-
μیان καθημερινήν ΤΟΥΛΑΕΤΤΑΝ, και προλαβόν-
= νει όλας τας ασθενείας των τριχών. =

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ

Διαφ. «ΦΟΙΝΙΞ»

Ένα μασάζ με Κρέμαν Σι-
μόν εινε θωπεία δια το πρό-
σωπον. Ούτε ξηραίνει, ούτε συ-
παίνει, αλλά έντελως λιπαρό-
τητος όλος διαπερνά έντ' ό-
των πόρων του δερματος.

Η ΚΡΕΜΑ ΣΙΜΟΝ

άναψωγονει την έπιδερμίδα
την ελαστικοποιει και διδ-
ωρητότητα εις την φυσικήν
χρoίαν του προσώπου σας. Τη
επαλείφετε επί του δερματος
ύγρου όντος.

ΠΟΥΔΡΑ & ΣΑΠΟΝ
ΣΙΜΟΝ
PARIS

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΑΚΤΥΠΗ

Ίατρος Μαιευτήρ - Γυναικολόγος
Επισμητής Δημοτ. Μαιευτήρ

Επισκέψεις : 4-6 Όδός Τρώων
Πλατεία Κάνιγγος

ΣΩΝΑΙ
ΕΛΑΣΤΙΚΑΙ

*Όλων των ειδών

N. ΧΙΟΝΗΣ & ΣΙΑ

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ εις καλήν τιμήν βι-
βλία μεταχειρισμένα και βιβλιοθήκας.

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Πατησίων 5

Εφαρμόζει όλα τα συστήματα της φωτογρ-
φικής τέχνης. Βραβεία Παρισίων - Ρώμης

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΚΛΕΙΔΩΝΑΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΟΙΞΕ

Η κ. άστυνόμου το γέ-
νος Κιλαρμενής.

Ο Ευθύμιος ή'αν λίγ' άπ' όλα !
Όταν δέν έγύριζε σούβροντας το κα-
ροτσάκι του στις γειτονιές και διαλαλόν-
τας τά λαχανικά του και τά μαύρα μάτια
των γειτονισών :

— Πάρτε σταφύλια ραζακιά,
πάρτε γλυκά σταφύλια...
— Έχω ροδίταις τραγανές
τά ροδίνα σας χείλια.
— Πάρτε γλυκά ροδάκινα
μέ βελονότιον χνουδό.
— Έχω τά δυό σας μάγουλα
άγ'ιμτο βελονό.
— Πάρτε περιβόλάρικα
και μελωμένα σήκα...
— Πούνε σάν τά φ'λάμα σας,
κι' αυτά, γεμάτα γλύκα !

Πολούτε μεζέδες τ' άπογεύματα στην
αγορά, έξω από τις ταβέρνες, πατημέ-
νους στο άλάτι, για κρασί, τραγουδώντας
πάλι :
Φέτε δια νά ζήσετε
και ζήτε για νά φάτε.
Και άλλο πού ευχάριστο
στών κόσμο μ'ην ζήτατε.

Έκανε ακόμα έμπόριο αυγά, σαλιγκάρια και σπαράγγια στην
«Πέρα Πάντα», πρό πάντων των χειμώνα, μεταφέροντας πάλι άπ'
έκει, διάφορα λαθραία είδη.

Σάν έπιανε πάλιν ή άνοιξη πολούσε φρέσκια μυζήθρα στους
δρόμους, διαλαλώντας την κι' αυτήν τραγουδιστά, μέ τραγουδάκια
ποψικιανς μοναχός του, άφου κατέβαζε μία όκά κρασί, στού Μπά-
μπη την ταβέρνα :

Νόστιμη πέντανόστιμη
μέ λουλούδα φκιασμένη,
γλυκειά, άφράτη, δροσερή,
γαλατοζυμωμένη,
εινε ή μυζήθροδά μου,
πού φέρνω στο παζάρι,
χαράς τον. όποιον πρόφτασε
άπό αυτήν νά πάρη.

Και όταν κανένας χωριανός άνόραζε από
την «πεντανόστιμη» και τη «γαλατοζυμωμένη»
μυζήθρα του, ο Ευθύμιος έσκυβε και τούλεγε
σι' αυτή :

Δέν θάρρης άλλες νοστιμιές,
δέν θάρρης άλλη χάρι,
παρά στής Δόσης της μαμμής,
πούν τ' ά χωριού καμάρ.
Μυζήθρα είν' τά στήθη της
και γάλα τό κορμί της,
κι' άνασασμός των λουλουδιών,
είν' ή άναπνοή της.

Η Δόση ή μμμή ήσαν τό μεράκι του...

Και σάν έσφιγγαν ή ζέπτες ο θύμιος πολού'ε ξυνόγυλο, φορ-
τωμένος ένα τενεκέ κι' ζωμένο, μέ μία άσπρη-κάτασπρη-όλοκά-
θηρη π' διά ή έφερνε κάτι μεγάλα, τριτάτα, κατακοκκίνα σα φω-
τιά, σάν αλβια, όλοπόφρηνα κισπού'ια, πανομ'να, πού τά έκβα-
ζε και τά πωλούσε φέτες - φέτες, στούς μαγαζάτορες και στούς δια-
βάτες της «Μέσα γειτονιάς», τούς άναμμένους άπ' τη ζέστη, ή
στούς νοικοκυραίους πού έχοντουσαν συγγνοί και διασπασμένοι από
τις σταφίδες του.

Κι' όταν έκοβε τίς φέτες του, νά τίς μοιράση στούς πελάτες
έλεγε πάλι τό τριγυρνά του, μέ τώρα μόνον για τόν έμπίο του,
γιάτόν πονο και το μαράζι πούζε γι' τη Δόση τη μαμ' ή :

Όταν στην πιά α' εχινά
ή φέ αις σου χωρίζονται,
κι' άπλώνονται ολόδροσα,
τά τόσα σου κομμάτια,
στή σάρκα σου, στούς σπόρους
σου,

άμέσως ζωγραφίζονται,
τής Δόσης μου τά μάγουλα,
τής Δόσης μου τά μάτια !...

Άλλοίμονον όμως ! Τά μάγου-
λά της τά κόκκινα και τά άναμμέ-
να, και τά μάτια της τά μαύρα,
σάν την νύχτα, τάδινε ή Δόση ή
μαμμή κάθε βράδι, κάτω από τίς
άνθισμένες, τίς δίφορες πορτοκαλ-
ιές και λεμονιές, έκει στην άκρη
του φράχτη του περιβολιού πού ή-
ταν έξω από τό πατρικό της τό
σπίτι, τάδινε λέμε και της τά γλυ-

Κι' ο Ειρηνοδικεινός δ'Γε-
ματεύς παρασύρας και τόν ά-
στυνόμον.

κοφιλούσε ο Γραμματέας του Ειρηνοδικείου, ένας
ψηλός, στυγρός, κρεμανταλός, σάν μακρύς κονδυ-
λοφόρος !...

Έχει μέλλον το παιδί. Θα γίνη άντισαγγε-
λής μία μέρα ! Δέν είδες και τόν Κάβουρα, από
τό τίποτε έγινε Πρωτοδικής ! Κότταζε μαύρη μου,
νά τόν μεπερδέψεις...

Τής έλεγε της Δόσης ή Κυρά - Κιλαρμενής, ή
πεθερά του άστυνόμου, διαν αυτή κατατρομαγμέ-
νη για τά έλαφρά νυκτερινά άμαρτήματα, των
κλεφτών φαλιών στη φράχτη, κατέφυγε στην «ά-
στυνόμωνα» «πού είν' από μεγάλες χώρες και τρα-
νές και έξερει από κόσμο», και της ζήτησε τη συμ-
βουλή της.

Τι ήταν τέλος πάντων, ο Ευθύμιος ή ο Θύμιος,
όπως τόν λέγανε ;

Ένα φτωχό παιδί, πού τό προέκρινε ή φύσις. Θα γίνη και
και τό είχε καταδικάσει ή τύχη του και ή ζωή. Εισαγγελέας.

Αν είχε χρήματα για νά σπουδάση, κάτι θα έ-
βγαине και άπ' ούτόν. Αν δέν πνιγόταν ο πατέρας του, φτωχός
βαρκάρης και ψαράς, όταν τόν έστειλαν ο Βουλευτής του τόπου,
μέσ' στού χειμώνα την καρδιά, νά του βγάλη κανένα ψάρι μεγά-
λο, κανένα λαυράκι «σάν μικρό παιδί» νά τό στείλη πσοθεί στο
Εισαγγελέα, για τά ρουσφέτια πού του έκανε, και δέν τούς άφι-
νη έρημους και σκοτεινούς, ίσως τώρα και αύτός νά μ'ην έγύριζε
στις γειτονιές για νά πουλήη φρούτα και λαχανικά, ούτε νά κινή
μικροέμποριο σαλιγκαριών στη «Πέρα - Πάντα», ούτε χειμωνικά νά
κοιματάζην, ούτε την Δόση τη μαμμή νά έπιθυμή.

Και ίσως - ίσως, μάλιστα, αυτή ή Δόση σήμερα νά ήτανε δική
του... Μά τί τά θές ; Μία και τόν πήρε ο κατήφορος τούμινε
τούλάχιστον ή παρηγοριά νά ύμνη τη Δόση του και νά θρηνολο-
γήη την κατάστασί του και την τύχη του :

Τούτη ή γής εινε βαρεία,
εινε και πονεμένη,
μέ δάκρυ τη ποτίζουσε,
δλ' οι άδικημένοι !...

Έτσι έφθασε, όπως κάθε χρονιά, ο Κλει-
δωνας, κι' ο Θύμιος ήτανε στο στοιχείο του,
για τά τραγουδάκια πούκανε.

Τόνε καλούσαν σε κάθε αύλή, όπου ά-
νοίγανε τά «Ροιζικάρια», νά λήη σίχλους στις
κοπελιές, σε παντορμένους και σε χήρες. Και
οι σίχοι του γλυκαίναν κάθε «κουσοφί» και
έλάττωμα και μαλακώναν κάθε κόνο της καρ-
διάς.

Μόνον τόν Βουλευτή έπείραζε καμιά φορά,
ή από άφύλεια ή και για νά ξεσπάση ήσυχια
και έσθονικά έπει τόν καυμό του, για τού πα-
τέρα του τό καυό.

Μία φορά, πού ο κυρ' Βουλευτής ήταν άδι-
άκετος, σάν βγήκε τό «σημάδι» του στών Κλειδωνά, τού έπε :

Μ' άρεώαθησε πούλάκι μου,
μά όχι άπ' τά σκελίτια
Βαρυστομάχιας, θαρρώ,
άπ' τά πολλά ρουσφέτια !

Κι' άλλη μία φορά, πού βάλαν και για την Κυβέρνηση, στών Κλει-
δωνά σημάδι και τού είπαν νά κινή δίπλογο, έκτεινος τραυόδησε :

Παιδιά μου αν θέτε λιβεντιά,
και κ' έφ' τ' ες νά γεννηίτε,
εμάς νά μάς ροιζήσετε,
πώς τά περνούν οι κ' έφ' τ' ες !...

Κ' έπειδή ο Β. νευτής έδύλωσε και τόν διέκοψε, αύτός όνγ ά
τόν περίε ληθή, δόθεν, και νά τον κατευ-
νάση άλλος χόβι.

Άγγελικό μου πρόσωπο,
κι' άγγελική μου γλώσσα,
σε κλούβα καθήσας αύγή,
θαρώ, σάν κλούβα κλώσσα !

Από τό ε δέν τόν χώνεσε ο Βουλευτής.
Και σ' ένα-γιά έγιναν άχθοί του Θύμου,
κι' ο Γραμματέας του Ειρηνοδικείου, πού
τούλανε την άγάπη της Δόσης κι' ο άστυ-
νόμος.

Τη χρονιά αυτή, ή Κυρά - άστυνόμου,
τό γενοσ Κιλαρμενής, θέλησε νά κόρη Κλει-
δωνά έπίσημν, προς τιμήν του Εισαγγελέ-
ως, πού βρισκόταν στο χωριό, πρηνόγίμε-
νος νά έπιθύση την άγάπην τά Ειρηνοδικία και
της... σ'άνες των Σαρακατσάνων.

Ο Κλειδωνας της κ. άστυνόμου θα

Τόν έσειλ' ο κυρ' Βουλευτής.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΕΡΓΟΥ

Ο ΙΣΘΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Οι σεισμοί και ο Ισθμός. «Η διθάλασσο» Κόρινθος και το εμπόριό της. Η περίφημη «διόλκος δόδος». Η Πυθία απαγορεύει να κόψουν τον Ισθμό. Οι σκλάβοι χτυπούν τη γη και βγάζει αίμα! Ο Νέραν και ο Ισθμός. Το σχέδιο του Κρητικού μηχανικού και το σχέδιο του Αντ. Μάτσα. Ο Βασίλειος Γεώργιος Α' και το χρυσό φαλλίδι. Τα εγκαίνια του Ισθμού.

Οι σεισμοί της Κορίνθου δυστυχώς συνεχίζονται με μικρά διαλείμματα, το έργο της κατασκευής συντελείται, και το χειρότερον άρχισαν και η καθίζησης. Την περασμένη βδομάδα ένας όγκος από τα Γεράνεια Όρη βούλιαξε σε βάθος εκατό μέτρων και όλη η περιοχή τραντάχτηκε με υποχθόνιους κρατούς, όπως στον καιρό της δημιουργίας του κόσμου.

Ευτυχώς οι σεισμοί άφησαν άπειραχτο ως τώρα ένα από τα μεγαλύτερα και χρησιμότερα τεχνικά έργα της Ελλάδος, τον Ισθμό της Κορίνθου, αλλά κάθε φόρος για την τύχη του εινε δικαιολογημένος, αφού η περίοδος των «τεκτονικών διαμορφώσεων» του εδάφους δεν έτελειωσε ακόμη.

Ο Ισθμός της Κορίνθου έχει την ιστορία του, άρκετά περίεργη, με θρύλλους και έπεισόδια. Και η ιστορία αυτή άρχισε από την άρχαία Κόρινθο, από τον καιρό του Βασιλέως Κυψέλου που έκανε άποιμακή πολιτική, και του άλλου ήγεμόνος, του σοφού Περιάνδρου που έπροστάταυσε με δραστηριότητα το εμπόριο της χώρας του.

Την εποχή εκείνη η Κόρινθος ήταν πόλις άφνειή, δηλαδή πλούσια, γεμάτη άπ' όλα τα αγαθά του κόσμου. Είχε λαμπρούς ναούς, μέγαρα, κέντρα διασκέδασης, και στα νερά της άραζαν έκατοντάδες έμπορικά σκάφη. Ήταν όμως πόλις δαπανηρή, όπως σήμερα το Παρίσι. «Ου παντός πλείν εις Κόρινθον», έλεγαν οι άρχαίοι.

Η θάλας της Κορίνθου ήταν προνομιοδύς, γιατί βρισκότανε ανάμεσα σε δυο θάλασσες... Η διθάλασσο Κορίνθος σκέτινκε να μεταβάλει σε κεφάλαια νέου πλούτου τη φυσική της θέση και το κατόρθωσε. Οι ναυτιλιακοί φόροι που εισέπραττε το Κορινθιακό Κράτος από τα πλοία που έρχονταν στα δυο λιμάνια του αποτελούσαν τα κυριώτερα εισοδήματά του. Άλλ' η εισπραξείς αυτές γίνηκαν περισσότερες από την εποχή του Περιάνδρου (στά 627 μ. Χ.), όταν οι Κορίνθιοι κατόρθωσαν να καταικήσουν μ' έναν έξυπνο τρόπο τους φραγμούς της φύσεως.

Ο τρόπος αυτός ήταν η λεγόμενη διόλκος δόδος που έφτιαξαν οι μηχανικοί. Ήταν ένα είδος σιδηροδρομικής γραμμής στρογγυλής στο στενότερο μέρος του λαιμού. Όταν ένα πλοίο έρχοκετο να περάσει από τον έναν κόλπο στον άλλο, οι Κορίνθιοι το τραβούσαν έξω, του έβαζαν από κάτω ρόδες, το έσεσαν επάνω στα σίδερα της γραμμής και το έφεραν έτσι σιγά-σιγά ως στην άλλη θάλασσα. Είχαν μάλιστα και ιδιαίτερη λέξη για την εργασία αυτή: «Έλεγαν δι «τα πλοία όπερισθμίζονται».

Έννοείται ότι αυτό ήταν δυνατό—και πολλές φορές δύσκολο—μόνο για τα μικρά σκάφη, αδύνατον όμως για τα μεγάλα, για τις λεγόμενες «κατάφρακτες νήες». Άλλά και τα μικρά πλοία, για να περάσουν από την μιά θάλασσα στην άλλη, έπρεπε να μνη έχουν πλάτος μεγαλύτερο από την διόλκον δόδον. Για να διπερισθμισθί ένα πλοίο έπρεπε να πληρώσει στο Κορινθιακό Κράτος διόδια και μάλιστα άκριβά.

Ο Βασίλειος Περιάνδρος, βλέποντας ότι στην εποχή εκείνη της ζωηρότητας έμπορικής κινήσεως η δουλειά αυτή των διδίων άφηνε μεγάλα κέρδη, σκέφτηκε να τα κάνει ακόμη μεγαλύτερα, διευκολύνοντας και τα όγκωδέστερα πλοία να περνούν και ν' αποφεύγουν έτσι το γύρο της Πελοποννήσου. Έπρεπε λοιπόν να κοπή ο Ισθμός, να ενώθουν η δυο θάλασσες.

Αμα ο Βασίλειος έκοινολόγησε το τολμηρό αυτό σχέδιό του, η θεοσκευτική πρόβλεψη σηκώθηκε άγρια να το πολεμήσει. Οι Ιερείς έλεγαν ότι «κανείς δεν έχει το δικαίωμα να προσβάλει το έργο των θεών, δηλαδή να μεταβάλει βιαίως τη φυσική κατασκευή της μητρος Γης»!...

Ο Περιάνδρος έστειλε τότε και ρώτησε το Μαντείον των Δελφών. Η Πυθία έδωσε χρησμό άπαγορευτικό: «Όχι, δεν επιτρέπεται από τους θεούς η διώρυγες του Ισθμού! Και ο μεγαλοεργός ήγεμών με πολλή του λύπη, εγκατέλειψε τ' όραίο του σχέδιο.

Πέρασαν αιώνας. Η γλώσσα της Ήρας που ήσανε τη Στερεά Έλλάδα με την Πελοπόννησο, έμεινε στη θέση της. Πρώτος μετά τον Περιάνδρο, σκέφτηκε να την κόψει ο περίφημος έκείνος γλυπτής της άρχαίας τέχνης ο Δημήτριος ο Πολιορκητής. Άλλά και αυτός βρήκε έμπόδια, άλλου είδους, έπιστημονικά αυτά: Οι άρχιτέκτονες του είπαν ότι η θάλασσα του Κορινθιακού Κόλπου ήταν ψηλότερη από τη θάλασσα του Σαρωνικού, και έκοιμένως, αν έκοβαν τον Ισθμό, τα νερά θα κυλούσαν από τη μιά θάλασσα στην άλλη με άσυγκράτητην όρη και θα κατεπόντιζαν την Αίγνα και τα γύρω της νησιά του Σαρωνικού!

Οι Αιγύπτιοι γεωμέτραι—οι περίφημοτεροι της εποχής τους—ρωτηθέντες από τον ήγεμόνα εξέφρασαν την ίδια γνώμη με τους άρχιτέκτονες.

Έτσι, η τομή της Κορίνθου άνεβλήθη πάλι ως

στην εποχή του Ρωμαίου Αυτοκράτορος Καλλιγούλα που κατέκτησε την Κόρινθο στα 40 μ. Χ. Ο Καλλιγούλας διάταξε να γεωμετρήσουν τον Ισθμό για ν' άρχίσουν τις εργασίες της τομής, αλλά μετά λίγους μήνες ο Ρωμαίος Αυτοκράτωρ, έδολοφονήθη και τα έργα έσταμάτησαν.

Κ' έρχόμαστε στο Νέρινα. Ο άλλόκοτος αυτός Αυτοκράτωρ, που ήταν ένα μίγμα από άρετές και κακίες, το άνθρωπο αυτό τέρας, που ένω τη μιά μέρα έστειλε έκατοντάδες άδύους στους λένοντες που θηριοτροφείου του, την άλλη φανερώνατο προστάτης γυμναστικών και μουσικών άγώνων, με τη λύρα στο χέρι—ό περιβόητος Νέρων, τέλος πάντων, άπεφάσισε να χάρσει «προς την ένγευστάτην» Έλλάδα» (όπως είπε!) το δώρημα της τομής του Ισθμού.

Στη χαριτωμένη πένητα του Λουκιανού όφειλουμε άρκετές λεπτομέρειες για τη Νερώνα αυτή έπιχείρηση. Ύπαρχε μια σύγγραφο του με τον τίτλο «Νέρων ή περί της άνοχης του Ισθμού». Μόλις ο μισοπάλαβος Αυτοκράτωρ άπεφάσισε να βάλλει ν' ένέργει το μεγάλο έργο, έτέλεσε τα εγκαίνια με πολύ θεατρικό. Παρουσιάστηκε—λέει, ο Λουκιανός,—στο λιμάνι της Κορίνθου στεφανωμένος με κισσό και ίερθ σέλινο, έψηλε ύμνο στην Αμφικρίτη και τον Ποσειδώνα, τους θαλασσίους θεούς, έπειτα έπήρε μια χρυσή άξίνη από τα χέρια του άνδρα που τον έπαινε, και χτύπησε τη γη τρεις φορές. Έπειτα οι εργάτες άρχισαν να σκάβουν από τα χαράματα ως στη νύχτα. Ήταν πολλές χιλιάδες, άλλοι Έλληνες, άλλοι Ρωμαίοι από τα νησιά του Αιγαίου και τη: Θράκης, άλλοι Αιγύπτιοι, άγορασμένοι στις άγορές των δούλων, άλλοι σκλάβοι Ιουδαίοι, 6000 αυτοί. Μαζί με τους δυστυχισμένους αυτούς που έκτελούσαν καταναγκαστικά έργα, ήταν κ' ένας γνωστός φιλόσοφος της εποχής εκείνης, ο Μουσσώνιος Ρούφος, πολιτικός κατάδικος, που για να τον έστελλαν στον έφεραν από τη μικρή νήσο Γύαρο να σκάψει κ' αυτός! Και οι μνη δούλοι και οι αχμαλώτοι έσκαβαν τα βραχώδη μέρη, οι δε στρατιώται των Ρωμαϊκών λεγεώνων τα έπιπεδα και χωματένια.

Υστερα όμως από κάμποσες ημέρες τα έργα διεκόπησαν έξαφνα από την άκόλοθη αιτία: Αίμα είχε έσπρηθεί από τρία μέρη της άνασκαπτομένης γης. Αίμα έστό, σαν άνθρωπου σκοτωμένου! Οι εργάτες έφραξαν, πετάζανε κάτω τα εργαλεία και τροβήχτηκαν πίσω με φόβο. Όλοι έλεγαν μέσα τους: «—Η γη έρενά το αίμα της μητέρας του Νέρινα, που ο θηριώδης γυός της την είχε σκοτώσει με τα ίδια του τα χέρια!» Και ο Νέρων διάταξε να σταματήσουν οι εργασίες, όχι βέβαια από διειδήσεις του είχον έρθει από τη Ρώμη. Ο Γάλλος είχε σημάσει άπαντα στον άναντίον του. Ο Νέρων έτρεξε στη Ρώμη αλλά δεν μπορούσε να σώσει το όρόνο του. Βρήκε άντιμέτωπο το Ρωμαϊκό λαό και τη Σύγκλητο. Και ο μακαρίτης Ιστορικός Σπ. Λάμπρος γράφει:

«...Ούτω, όλίγους μήνας μετά την τελευταίαν του σκηνηκήν έπίδειξιν την κατά τα εγκαίνια των έργων της όρύξεως του Ισθμού, ο Νέρων, τον όποιον, δεν ήδυνήθησαν να σώσουν οι χιλιοί όκτακόσιοι έλληνικοί του στέφανοι, όπέθνηκε τον Ιούλιον τφ 68 μ. Χ. θάνατον οικτρών διά χείρας τινος των άπελευθέρων του, έν τινι έπαύλει πλησίον της Ρώμης, φυγας έν της πόλεως, υπό της Συγκλήτου καταδικασμένος ως προδότης της πατρίδος, μισόμενος υπό πάντων».

Οι άρχαίοι Έλληνες συγγραφείς, όταν κάνουν λόγο για την γνώμη των Αιγυπτίων άρχιτεκτόνων, που έγινε άφορητή να διακοπών δυο φορές τα έργα του Ισθμού, τους έρωνεύονται ως άνοήτους. Άλλά οι σύγχρονοι μας έπιστήμονες άπέδειξαν ότι η Αιγυπτιακή γνώμη ήταν μόνο μέχρι ενός βαθμού λονθασμένη. Ο Έλλην μηχανικός Αντώνιος Μάτσα, που διηύθυνε στα 1890 τα έργα της τομής, άπέδειξε με πολλές βυθομετρήσεις ότι η θάλασσα του Κορινθιακού κόλπου εινε κατά 20 πόντους ψηλότερη από τη θάστων όπερβολικό φόβο τους για τον καταποντισμό της Αίγνας, στον Κουρίτιο, στη δυτική παραλία του Γερμανού άρχαιολόγου Ένρής σημεία των εργασιών του Ισθμού φαίνονται ακόμη έδαφος εινε σκαμμένο σε πλάτος 200 ποδών και σε μικρό βάθος. Φαίνεται ακόμη και σκάλα, σκαμμένη για τους εργάτες. Προς άνα τα έργα.

Μετά τον Νέρινα έπεχείρησε να κόψει τον Ισθμό και ο Ηρόδης ο Αττικός, αλλά βρήκε μεγάλες δυσκολίες και δεν παράτησε.

Στην εποχή των Βενετιάνων (1700) ή Ένετική

Δημοκρατία έκαμε άρχη να κόψει τον Ισθμό, αλλά και αυτή γρήγορα άναγκάστηκε να εγκαταλείψει την προσπάθεια.

Και έρχόμαστε στα χρόνια μας. Στα 1855 ο Κτης Λεωνίδας Λυγούνης, μηχανικός διευθυντής των μεγάλων υδραυλικών έργων του Νεΐλου, έσχεδίασε την διώρυγιν του Ισθμού, αλλά δεν κατόρθωσε ν' άναλάβη και την έπιχείρησι... Έπειτα από χρόνια, επί Γεωργίου Α', ο Γάλλος Βιολέ όπελόγισε σε 40 εκατομμύρια φράγκα τ' άπαιτούμενα έξοδα και μιά Γαλλική Έταιρεία, με το στρατηγό Τύρ επί κεφαλής, έπήρε από την Έλληνική Κυβέρνηση την άδεια της τομής του Ισθμού και άρχισε με δραστηριότητα τις εργασίες στα 1882. Άλλά μετά 8 έτη ή Γαλλική Έταιρεία δεν ήταν πείρα σε οικονομική θέσι να εξακολουθήσει τα έργα και μιά μεγάλη Έλληνική Έταιρεία, με διευθυντή τον Άνδρέα Συγγρό, άπέλαβε να τελειώσει την διώρυγα.

Στα 1893 ή διώρυγ ήταν έτοιμη. Το δναιο τόσων γενών είχε έκπληρωθί! Οι όδοποφάκτες άνοίχτηκαν και τα νερά έκκύλισαν από τη μιά θάλασσα στην άλλη! Η διώρυγ έχει μήκος 6,800 μέτρα, πλάτος 24,80 μ. και βάθος 8 μέτρα.—Και ο Ιατροφιλόσοφος Ιω. Πύρλας, που με την έφημερίδα του «Παράφοβος» έπροφήτευσ άλαινεις καταστροφές, δεν θα έμπαιναν τα νερά, άπέδειχθη προφήτης...μετά Χριστόν!...

Στις 25 Ιουλίου 1893, επί Προθυπουργού Θρασ. Ζαΐμη, πητρό: του σημερινού, άτελέσθησαν μεγαλοεργές τα εγκαίνια. Η θαλαμηγός «Σφακτηρία» φέροσα τη Βασ. Οικογένεια, έπέρασε μέσα από τους ξένους στόλους, άραξε στην άρχη του Ισθμού, όπου όλοι οι έπισήμοι ήταν συγκεντρωμένοι σε σημαυστολιστή εξέδρα. Χιλιάδες λαοί παρακολουθούσαν την τελετή. Μιά γαλανόλευκη κορδέλλα ήγωνα τη Στερεά με την Πελοπόννησο, συμβολίζοντας το έμπόδιο που ύπηρεζε έως τότε. Ο Βασίλειος Γεώργιος έξεφώνησε στο σχετικό λόγο και ο Πρόεδρος της Έ.Α. Έταρείας Άνδρ. Συγγρός άπήνεσε έτσι:

«Μεγαλειότατε! Μεθ' όσα έσχονμε την τιμήν ν' άκούσμεν έκτεθέντα υπό της Ύμ. Μεγαλειότητος, δεν άπομένει ειμή ν' άναμνησθώμεν εύφημως το μέγα έκτελεστικό του έργου στρατηγού Τύρ και να έκφρασωμεν την ένγενομένην μας εις τα Γαλλικά κεφάλαια δι' όν κατεσκευάσθη το έργο. Άντι των στρωμάτων της γης, άίνα τους έχωριζαν τους δυο κόλπους, ίδου ήδη ίστος μόνον μετάξης έμπόδιζε την πο του ένός έως του άλλου μέρους μετάβαση. Την τομήν του κολώνιατος τούτου ευδοκισάτω ή Ύμετέρα Μεγαλειότης να τέλεση, τη βοηθή της χρυσής ταύτης φαλλίδος, ήν λαμβάνω την τιμήν να προτείνω Αυτή, κηρύττουσα ούτω το άνοιγμα του Ισθμού της Κορίνθου διά την παγκοσμίαν συγκοινωνίαν.—Ζήτω ο Βασίλειος! Ζήτω ή Βασιλική Οικογένεια!...»

Ο Βασίλειος Γεώργιος έπήρε το χρυσό φαλλίδι, έκονε την κορδέλλα, ένθ οι κρότοι των τηλεβόλων διεκίνησαν στον άντίλαλο των γύρω βουνών το χαροσυνο γεγονός. Έταν πειτα ή Βασ. Οικογένεια και οι έπισήμοι έμπήκαν στη «Σφακτηρία», ή όποία έπέρασε από τη μιά θάλασσα στην άλλη.

ΑΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Δεν ύπάρχει συγγραφέας στον κόσμο, ο όποιος να μνη άφιέρωσε τουλάχιστον ένα βιβλίο του ή σε κανένα φίλο του, ή σε κανένα συγγενή του ή και σε κανένα πρόσωπο που ήθελε να υποχρεώσει. Μερικές όμως άπ' αυτές τις άφιερώσεις εινε έξωφρενικές. Για να σας πείσουμε, σας παραθέτουμε λίγες διαλεγμένες στην τυχή:

«Ο Μαρκιτέ νε' Όρεβιλλύ έγραψε στην πρώτη σελίδα των «Διαβολικών», μιάς σειράς διηγημάτων του: «Σε ποιόν ν' άφιέρωσω αυτό το βιβλίο»:

«Ο σύγχρονος γάλλος μυθιστοριογράφος Ιωσήφ Ντελντέγ άφιερώνει το μυθιστόρημά του «Στο ποτάμι της Άγάπης», στα έξης πρόσωπα: «Στη μαμά μου, στην Παναγία παθέρνα και στο Βοκαπάρη!...» Ένα δε άλλο μυθιστόρημά του—που φέρει τον έλκυστικό τίτλο «Η Χολέρα»—το άφιερώνει μετριοφρόνως... «Στο ές!»...

Ο Ψυχάρης, ο γνωστότατος στους Έλληνες Ψυχάρης, στον πρόλογο του «Ερημίτου του Ελληνικού Όκεανού»—που δεν εινε τίποτ' άλλο παρά το μυθιστόρημά του «Ζωή κ' άγάπη στη Μοναζιά», μεταφρασμένο γαλλικά με κάμποσες περικοπές—έγραψε κάπου τριακόσιες άφιερώσεις, όλες έμμετρος ο άθεόφοβος: σε δίστιχα, σε τετράστιχα, σ' έξαστιχα και σε συνέττα ακόμα!

Η Μυριάμ Χάρρυ, η χαριτωμένη Γαλλίς λογογράφος, άφιερώνει το μυθιστόρημά της «Το θείο Τραγούδι»: «Στον άνεμο, στη σελήνη, στη μαγεία της Άρικής, στις γλυκιές νύχτες της, στην πνοή του έρωτος που τη λούζει!...»

Ο δημοσιολόγος Έρρίκος Μπερώ έξέδωσε τελευταίως ένα βιβλίο, το όποιο άφιερώνει σε καμιά πενήνταριά πρόσωπα, μεταξύ των όποιων στο στρατηγό Ζόφρ, στον πολιτικό Έρριώ, σε πενήντη λογίους, και στον έκδότη του!...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΑΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Σ' ένα Παρισινό περιοδικό έδημοσιεύθησαν τελευταία περίεργες πληροφορίες σχετικώς με την εύκολία ή την δυσκολία που έγραφαν τα έργα τους διάφοροι μεγάλοι συγγραφείς.

Ο Γάλλος ποιητής Ρονσάρ π. χ. έγραφε με μεγάλη εύκολία. Άνετα άντελώς συνένθετε εκατοντάδες στίχους κάθε μέρα. Κι ο Λαμαρτίνος είχε την ίδια εύχρησία. Διηγούνται πως έκανε μαζί με τον γραμματέα του μακρινούς περιπάτους καβάλλα κ' ύστερα με τον γραμματέα του μακρινούς περιπάτους καβάλλα κ' ύστερα γράφει και άρχιζε την ύπαγόρευσι. Ο γραμματέας του, ό όποιος σηματοείον έγραφε πολύ γρήγορα, μόλις κατόρθωνε να τον παρακολουθή.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ τον καιρό της έξορίας του στη Νέα Ύερσέη, δεν έγευμάτιζε ποτέ αν δεν έγραφε προτίτερα έκατον στίχους και έλκοσι σελίδες μυθιστορήματος!

Ο Μολιέρος, έγραψε σε όχτω μέρες τον «Κατά φαντασίαν άσθενή»!

Το ρεκόρ ως τόσο της γονιμότητος και ταχυγραφίας φαίνεται πως το είχε ο Άλέξανδρος Δουμάς πατήρ, ό όποιος έγραφε 40 σελίδες την ήμέρα. Άρχιζε πολύ πρωί την εργασία του κ' έγραφε, έγραφε άδιάκοπα! Στενοχωριόταν μάλιστα φοβερά, γιατί ή πένητα του δεν κατόρθωνε να τρέξη τόσο, όσο ή σκέψις του.

Και ο Μπαλζάκ όμως είχε μεγάλη εύχρησία στο γράψιμό του. Ο Βοσσονέτος άπεναντίας μόλις κατόρθωνε να γράφη 80 άράδες την ήμέρα. Έγραφε μάλιστα άφήνοντας περιθώριο στο χαρτί, για να μπορεί να διορθώνη και να ξαναδιορθώνη το κείμενό του.

Ο Λά Μπρυγιέρ έγραφε με μεγάλη δυσκολία. Έπίσης δε και ο Λαροσφονκώ. Μόλις κατόρθωναν να γράφουν λίγες άράδες την έβδομάδα.

Ο Μποντελαίρο χροαζότανε μήνες ολοκλήρους για να γράφη ένα συνέττο, ο δε Ζοζέ- Μαρία ντε Έρεδιά, ο άδάνατος ποιητής των «Τροπαίων», έχρειάστηκε 80 χρόνια για να συνθέση μόλις τέσσαρες χιλιάδες στίχους.

Έκείνος όμως που κατέχει το ρεκόρ της δυσκολίας στο γράψιμο εινε ο Μαλέριμπ, ό όποιος, θέλοντας να παρηγορήση έναν φίλο του για τον θάνατο της γυναίκας του, έγραψε και του έστειλε 72 στίχους. Το κακό μόνο ήταν πως όσο να τους γράφη πέρασε τόσος καιρός ώστε ο φίλος του εινε εν τω με ταξύ ξαναπαντρεύθι και είχε άποχτήσει και παιδί!...

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΙ ΣΟΥ ΕΙΝΕ ΚΙ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ!...

Κάποτε, ένα καράβι κατελήφθη από τρομερή τρικυμία ένθ βρισκότανε στ' άνοιχτό πέλαγος. Το τιμόνι του έσπασε, ή μηχανή του έσπασαν πειά να λειτουργήσουν. Τέλος, ή θύελλα σταμάτησε, καμιά φορά. Μά το καράβι είχε πέσει πολύ έξω... Δέκα ολοκληρές μέρες άφηνε το ρεύμα της θάλασσας να το παρασύρην πάνω-κάτω, χωρίς να το βγάξη σε στεριά. (Ο άσούματος τηλεγράφος δεν είχε έφευρεθί ακόμα). Έν τω μεταξύ, τα τρόφιμα είχανε σσθει και οι έπιβάται κόντευαν να καθάνουν της πείνας...

Τότε ο πλοίαρχος, μάζεψε στο καστρώμα όλους τους έπιβάτες και τους άνδρας του πληρώματος και τους είπε:

—Πρέπει να φανώμε άντρες και ν' άντιρούσουμε την τρομερή μας θέση θοερτά κ' άφοβα. Πρέπει, εινε άνάγκη άπόλυτη να ριζώμε κληροποιός από μας θά χρησιμεύση πρώτος... ως τροφή για τους άλλους. Αθή εινε ή θλίβερή αλήθεια. (Ότόσο, έχω έξωφ καλά πού εινε το καθήκον μου στη δύσκολη αυτή περίστασι. Είμαι έτοιμος να θυσιαστώ πρώτος έγώ, να πάτε δηλαδή πρώτα έμένα.

Και πού οι έπιβάται και οι άντρες του πληρώματος συνέλδουν από την κατάνηξη, στην όποία τους είχαν βυθίσει τα λόγια του καπετάνιου, ο Λεοντόκαρδος πλοίαρχος έβγαλε άπ' την τσέπη του ένα περιστρώπο και το άκούμπησε στον κρόταφο του.

Την ίδια όμως στιγμή, άκούστηκε ή φωνή ενός Άγγλου έπίσης έπιβάτου:

—Σταθήτε! Σταθήτε! Μιά στιγμή!...

Ο πλοίαρχος στίθηκε, με την μπρούζα του πιστολιού του άκούμπασμένη πάντοτε στον κρόταφο του!

—Τι συμβαίνει; ρώτησε τον Άγγλο.

—Μιά χάρη έχω να σας ζητήσω, πλοίαρχε, του είπε τότε ο Άγγλος. Μην πυροβολήστε στον κρόταφο, γιατί θά τινώξετε τα μυαλά σας στον άνερα... Κ' έχω έξωφτε τρολλανόμια για... μισά τηγανίτα!... Πυροβολήσατε καλύτερα στην ταράδα... Ο θάνατος εινε έξίσου άσφαλής!...

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Κάμε το γυό σου ξυγολάτη παρά δικαστή. Ο ξυγολάτης με την εργασία του σπείρει και μας έξασφαλίζει την ζωή, ένθ ο δικαστής με την μοχθηρία του, σπείρει την καταστροφή στις τάξεις των ανθρώπων.

ΕΝΑΣ ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΑΡΜΑΤΟΛΟΣ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

Ο αδελφός του Λάμπρου Κατσώνη. Μιά φοβερή οικογενειακή τραγωδία. Τον έφαγε με τα δόντια!... Και η καμπάνα σηκώνει συναγερμό. Ο Βρυκόλακας παγώνει τους Τούρκους. Στά Σάλανα, στο Κρύο Πηγάδι. Τό περιπέθητον αρματολίκι. Θά κάψω τὰ Σάλανα!... Μιά επίκη μάχη. Τό τοιφλίκι τῆς Σουλτάνας. Ο θάνατος του Βρυκόλακα.

ΤΑ 1705, ένα Τουρκικό απόσπασμα βγήκε στη Λογίδα για να καταδιώξει μια ληστικοσυμμορία που είχε φανεί στα λημέρια εκείνα. Τό απόσπασμα έδωσε στο χωριό Άγια Εὐθυμία του δήμου Γαλαξειδίου και κόνισε στο σπίτι του πλοιοπολέμου προηγουμένου. Αὐτός ονομάζονταν Κατσώνης και ήταν μεγαλύτερος αδελφός του Λάμπρου Κατσώνη, του κατόπιν περιφημου στολάρχου, ο οποίος την εποχή εκείνη ζούσε ήσυχα στο Γαλαξείδι.

Ο καλός νοικοκύρης έφιλοξένησε τὸν Ὀθωμανό μπουλούκμπα (ἀποσπασματάρχη) δὸς καλύτερα μπορσε. Στὸ τραπέζι, ὁ Ὀθωμανὸς έφαγε τὸν περιδωρο, μέθυσε καὶ ἄρχισε νὰ ἐνοχλῇ τὴν γυναίκα τοῦ Κατσώνη. Ἡ γυναίκα βῆγε σὴν αὐτὴν. Ὁ κτηνάνθρωπος τὴν ὁλοθύθηκε καὶ τῆς ἐπέτεθῃ. Ἡ Κατσώναινα—πού δὲν ἦταν μόνον ὁμορφῇ, ἀλλὰ καὶ γυναικουργῇ Ρουμελιώτισσα— τὸν έσπρωξε, κ' έδωσε καὶ στὴν ἀντρα τῆς νὰ τρέξῃ σὲ βοήθειά της.

Ο Τούρκος χτυπᾷ μὲ τὸ σπαθὶ τὸν Κατσώνη καὶ τὸν τραυματίζει. Ἐπειτα ὁρᾷ πάλι σὴν τῆς ἐναντίον τῆς γυναίκας, ἐκείνη ἀντιστέκεται, καὶ ὁ ἄγριος Ὀθωμανὸς τὴν πτοβλεπεί μὲ τὴν κομπόσα του καὶ τῇ ῥίχνει χύμους, πληγωμένη θανάσιμα.

Τότε περὶ ὁ Κατσώνης, συγκινεῖται τὶς δυνάμεις του, σηκώνεται, καὶ μουγγρίζοντας σὰ λιοντάρι, γύνεται, ἀν καὶ ἐσφατάσας, κατὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ. Τό πάλαμα στάθηκε φοβερό, φριχτό, σωστή τραγωδία. Ἕλληνας καὶ Τούρκος κυλόντονταν χάμου, σὴν ἑσταντο κουβάρι, χτυπιόνταν μουγγρίζοντας, ποὺς νὰ φῶν τὸν ἄλλον!

Γέλος, ὁ Κατσώνης καθάρθηκε νὰ βάλῃ κατὰ τὸν ἀντίπαλό του, κ' ἐνὸς μὲ τὰ χέρια τοῦσπγγε τὸ λαίμα, ἀκούει πλάγι του τὴν ἀδύνατη φωνὴ τῆς αἰματοκυλισμένης γυναίκας του:

— Σκότωσέ τον!... Σκότωσέ τον!...

Καὶ ὁ Κατσώνης κέφτει μὲ τὰ δόντια τῶρα, καὶ ρανιῶδες, μεθυμένος ἀπὸ τὸ αἶμα, ἀχόρτατος σὴν ἐκδίκασι, τῆς οικογενειακῆς του τιμῆς, κατασπαράζει τὸ πρόσωπο τοῦ Τούρκου, μὲ τὰ δόντια, κβόνοντας καὶ φύνοντας κοιμάτια τὸ κρέας!... Σὲ λίγο δὲν ὑπῆρχε μὲρὸς του πρὶν ἓνα πτώμα σὴν θέσι τοῦ προσώπου τοῦ ὁποίου ἀνάδεναν φριχτὰ σπαργμῆνες σάρες καὶ αἵματα!...

Ὅταν ὁ Κατσώνης σηκώθηκε, βόηκε καὶ τῇ γυναίκα του περμένη. Τίποτα περὶ δὲν ἐνέκραττο σὴν τὸ πτό κείνο. Τό μέρος τὸ ἐναντίον τῆς τουρκικῆς τυρανίας ἦταν ἀκρίτητο. Φόρεσε τὰ πολυτίμητα ὅπλα του, έτρεξε σὴν ἐκκλησία καὶ ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὴν καμπάνα. Οἱ χωριανοί, ἐκπληκτοὶ γιὰ τὴν ἀπροσδόκητη κωδωνορροσία, βῆχαν ὁρματωμένοι, εἶδαν τὸν Κατσώνη αἰμόφυρο καὶ ἐξαγριωμένο, καὶ ἔμαθαν ἀπὸ τὸ στόμα του τὴν οικογενειακὴν τὴν τραγωδία.

— Παιδιά, ἐφώναξε ὁ Κατσώνης στὰ παλληκάρια τοῦ χωριοῦ, μὴν καθόσαστε! Χτυπάτε τοὺς Τούρκους χωρὶς φιλίας! Ἀκολουθεῖτε με.

Ἡ τραγωδία συνεχίσθηκε στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ. Ὁσὺ ἀπαντοῦσαν Τούρκους τὸν ἐρίχαν νεκροί. Καὶ ὅταν περὶ ἡ ἡμέρη ἐξετελέσθη, ὁ Κατσώνης, ἐπὶ κεφαλῆς 15 παλληκαριῶν, ἔβηε τὰ βουνά. Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἔγινε ὁρματωλὸς!...

Ἡ Ὀθωμανικὴ Διοίκησις Σαλῶνων (Ἀφίσης), μόλις ἔμαθε τὰ συμβάντα, έστειλε ἓνα μεγάλο ἀπόσπασμα σὴν Ἅγια Εὐθυμία γιὰ νὰ συλλάβῃ τοὺς ἀπαναστάτες. Ὁ Κατσώνης ὅμως τοὺς έστησε καρτεροὶ σὲ μιά κλεισούρα, κοντὰ σὴν Ἀμφισσα καὶ τοὺς δέδεκάτισε.

Ο ἄρματολὸς βρισκόταν ἐπάνω σὴν ἀκρὴ τῆς ἡλικίας του. Φηλός, στιβαρός, πολὺ μελαγχρὸς, εἶχε τόση ἀγριότητα σὴν μορφή, καὶ ὁ τραγικὸς θάνατος, τῆς ἀγαπημένης του γυναίκας εἶχε τόση σκληρότητὴ τὴν καρδιά του, ὥστε οἱ σύντροφοί του τὸν ὀνόμαζαν **Καπετὰν Βρυκόλακα**! Ἡ Ὀθωμανικὴ Διοίκησις τὸν ἐπεκρίωσε καὶ ὁ Δερβέναγας τὸν Σαλῶνων διατάχθηκε νὰ φέρῃ μὲ κάθε θυσία τὸ κεφάλι του.

Ἡ φήμη τοῦ νέου καπετάνιου διαδόθηκε γρήγορα σὲ ὅλη τὴ Ρούμελη. Οἱ Χριστιανοὶ πῆραν κουράγιο, σήκωσαν κεφάλι. Οἱ παλῶδες τὸν ἐμνημόνευαν μυστικά σὴν Ἅγια Τράπεζα. Τό Δημοτικὸ τραγοῦδι τὸν ἔβηε στὰ φτερά του. Καὶ ἀπὸ παντοῦ μαζεύονταν νέα παλληκάρια γύρω ἀπὸ τὸ μπαϊράκι του. Καὶ ὅταν ὁ Βρυκόλακας ἀπαντήθηκε μὲ τὸν Δερβέναγα τὸν Σαλῶνων, τὸν κατατρόπωσε, τοῦκοψε τὸ κεφάλι καὶ τὸ έστησε σὲ δημοσιὸ δρόμο πού φέρει σὴν Ἅγια Εὐθυμία.

Ἀπὸ τότε ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας ἐγύριζε τὰ χωριά, παρακινώντας τοὺς κατοίκους νὰ πάνε στὰ Σάλανα καὶ νὰ ζητήσουν νὰ βγῇ Σουλτανικὸ φερμάνι πού νὰ τοῦ παραχωρῇ τὸ ἀρματολίκι τοῦ

Λοιδωριοῦ. Οἱ Χριστιανοὶ τὸ δέχτηκαν, ἀλλ' οἱ μπέηδες κάτοικοι ὄχι μόνον τὸ ἀνέχθησαν, ἀλλὰ κ' ἐστρατολόγησαν 400 Τούρκους ἐναντίον του. Τό ἀπόσπασμα αὐτὸ ἔβηε σὴν Ἅγια Εὐθυμία, έπιασε ὅλους τοὺς συγγενεῖς τοῦ Καπετὰν Βρυκόλακα καὶ τὸν συντρόφων του, τοὺς έδεσε ἀπὸ τὸ λαίμα μὲ σχοινὶ καὶ τοὺς έσπρωξε ἐπὶ πίσω του... Ἐνῶ ὅμως οἱ μπέηδες ἐστρατοπέδευαν σὲ χωριὸ Βίδοβα, ἦρθε ἓνας ἀπεσταλμένος τοῦ Βρυκόλακα καὶ τοὺς εἶπε διὸ ὁ Καπετάνιος τοὺς περιμένει παλληκαρίσσια σὴν θέσι «Κρύο Πηγάδι» γιὰ νὰ τοὺς πελεμήσῃ.

Οἱ μπέηδες ἔβησαν. Γινῆκε Ὀρητικὴ μάχη. Στὸ τέλος ὁ Βρυκόλακας καὶ τὰ παλληκάρια ἔβγαλαν τὰ γαταγάνια καὶ νίκησαν τοὺς Τούρκους. Δικαίωμα ἔχοντὰ κορμὰ μέινανε σὲ κόμπο τῆς σφαγῆς. Ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες σκοτώθηκαν μόνον 9.

Ἡ θριαμβευτικὴ αὐτὴ νίκη ἀνετέρασε τὸ ρένημα τὸν ἑτατοῦλῶν, οἱ ὁποῖοι ἐσκαλοειθεύσαν νὰ κυνηγήσουν τοὺς εὐγόνους Τούρκους ὡς σὲ Λοιδωρίκι. Ἀρὰ μπῆσαν σ' αὐτὸ ὁ ἀρματολὸς ἔβρασε φριχτὰ στὰ σπῆτα καὶ τρυφερίζαν τοὺς Τούρκους πού ἐπεδοῦσαν ἀπὸ τὶς φλόγες γιὰ νὰ σωθοῦν. Μεθυμένος ἀπὸ τὸ θῆμα, τὸν αὐτὸν ὁ Βρυκόλακας ἀπεράσισε γὰ ἐκστρατεῖαν ἐναντίον τῆς Ἀμφισσης, ὅπου κατοικοῦσαν οἱ πλουσιώτεροι μπέηδες τῆς ἑσπέριας, γιὰ νὰ χτυπήσῃ σὴν καρδιά τὴν Τοιρκικὴν ἑξουσία.

Ἐνα πρωτὶ λοιπὸν ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας, μὲ τὸ σῶμα του (ἐπάνω ἀπὸ 800 παλληκάρια) φανερώθηκε σὴν Ἀμφισσα. Ἐντρομὶ οἱ μπέηδες στείλαν ἀνδρώπους καὶ τὸν παρακάλεσαν ν' ἀπορκοινοῦν, δίνοντας τὸν 25 χιλιάδες γρόσια καὶ τὴν ὑπόσχεσι διὰ δὲ ἐνεργήσουν νὰ τοῦ παραχωρήσουν τὸ ἐπιθυμητὸ του ἀρματολίκι. Ὁ Βρυκόλακας τοὺς ἔβαλε προθεσμία ἑνὸς μηνός. Ἀν σὲ διάστημα αὐτὸ δὲν ἔβγαλε τὸ Σουλτανικὸ φερμάνι τῆς παραχωρήσεως, ὁ Βρυκόλακας, **θὰ ξαναρχετο νὰ κάψῃ τὰ Σάλανα!**

Ἦστερ ἀπὸ λίγων καιρῶ, ὁ Πασσὰς τοῦ Εἰρῶπου ἔστειλε σὲ Βρυκόλακα ἔγγραφο, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν διαῖρε ἀρματολὸ τῆς Ἅγιας Εὐθυμίας, τοῦ Γαλαξειδίου καὶ τῆς Βουνιχωρῆς. Ὁ Βρυκόλακας ὅμως, πού δὲν ἐπείριμενε ἓναν τέτοιον περιορισμὸ τοῦ ἀρματολικίου του, ἐφένεψε γιὰ τὴν ἀπάτη καὶ ἄρχισε νὰ στρατολογῇ Χριστιανούς καὶ νὰ κακοποιῇ τοὺς Τούρκους. Ἐκρίσινσε πρῶτὰ τὸ Λοιδωρίκι καὶ ἐγκατέστησε τοποτηρητὴν τὸν τὸ Λυκοθανάση, ἔπειτα μπῆκε σὲ Γαλαξείδι καὶ διαῖρε τὸν Τσεκούρα (συγγενὴ του) καὶ τέλος στὰ ὄρια τὸν Σαλῶνων τὸν συμπατριώτη του Ζαχαροκόστα. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἄρχισε νὰ μαζεύῃ τὰ χαράτια καὶ τὰ δέκατα, καταπιέζοντας φοβερὰ τοὺς Ὀθωμανούς, οἱ ὁποῖοι ἔκαναν μυστικὲς ἐτοιμασεὶς γιὰ ν' ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὸν τρομερὸ αὐτὸν ἀρματολὸ. Ὁ Δερβέναγας τῆς Ἀμφισσης καθάρθηκε νὰ στρατολογήσῃ 700 δειλεχτοὺς ἀντρες καὶ μὲ αὐτοὺς ἐσκόπευε νὰ ἐνεργήσῃ γενική ἐπίθεσι ἐναντίον τοῦ ἀρματολῶ.

Μόλις ἐκίνησε ἀπὸ τὰ Σάλανα ὁ Ὀθωμανικὸς στρατός, ὁ Βρυκόλακας βῆκε σὲ συνάντησί του, πὺ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἅγια Εὐθυμία. Ἡ μάχη ἦταν ἄγρια καὶ κράτησε πολλὰς ὥρες. Ὁ Βρυκόλακας—μυῖρος μέσα στοὺς καπνὸς τῆς μπαρούτης,—πολεμῶς ἐπὶ κεφαλῆς τὸν παλληκαριῶν του καὶ δικαίως τὸν ἔχθρο. Ἡ συγκρουσι κράτησε 15 ὥρες. Στὸ τέλος οἱ Τούρκοι τὸ βάλεν στὰ πόδια, καὶ οἱ Ἕλληνες κυνηγώντας τοὺς κλείσανε σὲ μιά ρεματιά καὶ τοὺς κατέκοραν.

Ὁ Βρυκόλακας, ἔβινε νικητὴς. Μαζὶ μὲ τοὺς αἰχμαλώτους του ἦταν ὁ μπέης τὸν Σαλῶνων καὶ ἄλλοι μπέηδες. Ὁ Βρυκόλακας έστειλε ἄμέσως στὰ Σάλανα ἐπιτροπὴ ἀπὸ Χριστιανούς γιὰ νὰ ἐξαγορευτικὰ θὰ σφάξῃ τοὺς αἰχμαλώτους. Τρομοκρατημένους ἡ οικονομικοί, ἔκτενύοντες τὸ Σουλτάνο νὰ ὑπογράψῃ τὸ φερμάνι γιὰ νὰ σωθοῦν οἱ συγγενεῖς του.

Καὶ τὸ φερμάνι ἦρθε. Ὁ Βρυκόλακας ἔβηε τὴν ἀρματολικὴ δικαιοδοσία του ὅπου τὴν ἤθελε, καὶ διαῖρε τὰ πρωτοπαλληκάρια τὸν σὲς διάφορες τοπαρχίες.

Στὸ φερμάνι ὅμως αὐτὸ δὲν περιλαμβάνονταν τὸ Γαλαξείδι, καὶ αὐτὸ εἶχε παραχωρηθῇ ἀπὸ τὸ Σουλτάνο σὴν μητέρα του. Ἀλλ' ὁ Βρυκόλακας δὲν ἐσβράστηκε τὸ ἡγεμονικὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ ἄρχισε νέες ἐπιδρομῆς ἐναντίον τὸν Τούρκικὸν τὸν Γαλαξειδίου. Νέα λοιπὸν πρεσβεία σὴν Κωνσταντινούπολι, νὰ δῶρα σὲ Σουλτάνο καὶ σὴν Βασιλομήτορα, ἡ ὁποία τέλος συγκινήθηκε καὶ δέχτηκε νὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ τοιφλίκι τῆς σὴν δικαιοδοσία τοῦ τρομεροῦ ἀρματολῶ. Καὶ ὁ ἱστορικὸς τῆς ἐποχῆς γράφει:

«...Ἐπεξερώθη ὅμως ὁ Βρυκόλακας νὰ στέλνῃ κατ' ἑτος εἰς τὸν Σουλτάνον ἓνα ἱεράκα (σά-

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΡΟΙΣΟΙ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΩΝ

Οι «δυναστείες» του χρήματος. Η σταδιοδρομία του Βάντερμπιλτ. Ο διευθυντής του Κήρυκος της Νέας Υόρκης. Αθλητισμός, επιχειρήσεις, αγαθότητες. Τα παιδικά χρόνια του Μόργκαν. Οι καταπληκτικές επιχειρήσεις του. Είλε εὐτυχὲς οἱ βασιλεῖς τοῦ χρήματος; Τί λείπει οἱ ἴδιοι. κτλ.

ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ καὶ σήμερα τὸ τόσο ἐνδιαφέρον ἄσθρο μας γιὰ τοὺς πολυκατομυριοῦχους τοῦ κόσμου.

Ὁ πολυκατομυριοῦχος Ἀμερικανὸς Κορηλίος Βάντερμπιλτ, γιὰ τὴ σταδιοδρομία τοῦ ὁποῖο ἐγράψαμε σὲ προηγούμενον φύλλο, ἀπὸ κτήσε δεκατρία παιδιὰ, τὰ ὅποια μ' ὅλα τὰ πλούτη καὶ μ' ὅλα τὰ τεράστια ὕλικά μέσα ἀνάθρεψε σκληρὰ, ὅπως ἦταν μεγαλομῆνος κ' ὁ ἴδιος. Γιὰ νὰ δοκιμάσῃ δὲ τὴν ἱκανότητα τοῦ μεταγενέστερου τοῦ παιδιοῦ, τοῦ Ὀυίλλιαμ Μόργκαν, νίσχυσι, δίνοντας τοῦ μόνον μιά μικρὴ ἀγροικία, τὸ μόνον δῶρο πού τοῦ ἔκανε ποτὲ, ἐν ὅσῳ ζῶσε. Μὰ ὅταν πέθανε τοῦ ἔφησε 450 ἑκατ. δολαρίων.

Ἐνας ἄλλος ἐπίσης περίφημος ἑκατομυριοῦχος ἦταν ὁ διευθυντὴς τοῦ «Κήρυκος» τῆς Νέας Υόρκης Γόρδων Μπέννετ, ὁ ὁποῖος φημιζόταν ἐξαιρετικὰ γιὰ τὴ μανία του μὲ τὸν ἀθλητισμὸ. Ἦταν περίφημος αὐτοκινητιστὴς καὶ κυνηγὸς καὶ αὐτὸς εἰσήγαγε τὸ «πόλο» σὴν Ἀμερικὴ. Εἶχε δῖπλωμα πλοῦρχου καὶ κέρδιζε μὲ τὸ γιῶτ τοῦ «Ερρίκου» τὸ πρῶτο βραβεῖο στοὺς διεθνεῖς ναυτικούς ἀγῶνας διὰ πλοῦ τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Στὶς μεγαλοπρεπεῖς ἐπαύλεις τοῦ φιλοξενόσας δούκας, πρίγκιπας καὶ βασιλεῖς ἀκόμα.

Κρίνοντας τὸν κανεῖς ἀπ' αὐτὰ, θὰ ἐποθέσῃ διὸ ὁ Γόρδων Μπέννετ δὲν νοιαζόταν γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ γιὰ τὰ σπῶ καὶ τὶς διασκέδασεις. Ὁσὺ εἶλε, ὁ ἴδιος πού γιὰ νὰ καταστρεφῇ τὸ μονοπῶλο τοῦ μεγάλου ὑπερκοινωφάνου καλωδίου, ὁργάνωσε μαζὶ μὲ τὸ Μάκκιν τὴν ἑταιρία τὸν Ἐμπορικὸν καλωδίων, καὶ ἀπὸ τὶς ἱσχυρότερες ἐταιρίες τοῦ κόσμου. Ὁ ἴδιος ὁργάνωσε καὶ ἔστειλε μ' ἀποστολὴ πρὸς ἀνῆρθεσ τοῦ ἀπολεσθέντος ἔξερευνητὸν Κίνσονστον, ὅπως ὁργάνωσε, καί τὴν περίφημην ἀποστολὴ τῆς «Ζανέττας» πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ Νότου Πόλου. Ὁ Μπέννετ ἐπίσης ἱδρυσε τὰ περίφημα δωρεὰν συσσίτια τῆς Νέας Υόρκης. Ἐκανε κ' ἓνα σορὸ ἄλλα πράγματα ἀκόμη, μὰ τὸ κυρίως ἔργο του ἦταν ἡ διευθύνσις τοῦ «Κήρυκος» τῆς μεγαλειέρας ἐφημερίδος τῆς Ἀμερικῆς.

Τὴ διηθῶνε ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ αἵματος τοῦ σὲ Παρίσι καὶ ἱσχυρίζεται διὰ αὐτὸ καὶ ἔξ ἀποστάσεως, μπόρθε νὰ κρίνῃ καλύτερα τὴν πολιτικὴν καὶ τὰ γεγονότα τῆς χώρας του. Ἐκείνο ὅμως πού εἶνε βέβαιο, εἶνε διὸ δὲν τοῦ ἐφευγείν οὔτε ἡ παραμικρὴ λεπτομέρεια ἀπὸ τῆς σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος του κ' οὔτε διατηρεῖ ἡλὸν τὴν πολιτικὴν τῆς ἐφημερίδας. Περιφίμην εἶνε ἡ ἀπάντησις πού ἔδωσε σ' ἓνα ἀμερικανικὸν συνδικατὸ ὁποῖο τὸν ἐρώτησε **ἀν πουλιέται ὁ «Κήρυξ»**. —Ναί, ἀπάντησε—κάνοντας διὸ δὲν καταλαβαίνει πουλιέται μὰ πεντάρη ὅλη τὴ βδομάδα καὶ μὰ δεκάρα τὶς Κυριακὰς!...

Περίφημος ἐπίσης ὑπῆρξε ὁ περίφημος πολυκατομυριοῦχος Πιέρποντ Μόργκαν πού ἀπὸ μικρὸ παιδικὸν ἔβηε μέσα σὲ πλοῦτο καὶ τὴν πολυτέλεια. Δὲν ἐστερήθηκε ποτὲ τίποτε. Στὸ σχολεῖο ἔγραφε στίχους. Δὲν ἔδειχνε τότε καμιά διάθεσιν γιὰ τὴ λατρεία τοῦ θεοῦ τοῦ Δολλarioῦ. Ὁ διευθυντὴς μᾶς Ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας, σὲ ὅποιον τὸν εἶχε ἐμπιστενθῇ ὁ πατέρας του γιὰ νὰ πο-

νι) ὡς σημείον ἀπλῆς ὑποταγῆς».

Ὁλ' αὐτὰ εἶχαν συμβεῖ ὡς σὲτος 1740. Στὸ μεταξὺ ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας εἶχε ὀθῆε σὲ δεύτερο γάμο μὲ μίαν ὄρφα συχωριανὴν του, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἔκανε κ' ἓνα γιοῦ.

Ὁ Βρυκόλακας ἔβηε περὶ ἑκατὶς καμιά ἐνῶντλη ἀπὸ τὰ Ὀθωμανικὰ στρατεύματα καὶ πέθανε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο. Ὅταν ἐκατάλαβε διὸ πλάσσει τὸ τέλος του, ἔβηε νὰ ἱδῇ τὰ πρωτοπαλληκάρια του. Ἡ σκηνὴ γύρω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ ἐτοιμοθάνατου ἀρματολῶ ἦταν συγκινητικὴ. Δείχνοντας τοὺς τὸν γιοῦ του, ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας, τοὺς ἐξώρισε νὰ εἶνε μονιασμένοι καὶ νὰ ὑπακούουν ὡς ἀρχηγὸ τοὺς ἑνὸς γυναικάδελφου τοῦ Ζαχαροκόστα, ὡς πού νὰ μεγαλώσῃ ὁ γιοῦς του καὶ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγία τοῦ ἀρματολικίου. Ἐπειτα ἔβγαλε τὸ δαχτυλίδι του, τὸ πέρασε σὲ τὸν γιοῦ τοῦ κληδόνος τοῦ γιοῦ τοῦ Ζαχαροκόστα καὶ σφάλισε τὰ χερὰ τοῦ κληδόνος Καπετὰν Βρυκόλακας, ὁ ἀρματολὸς τῶν Ρουμελιωτικῶν βουνῶν ἦταν περὶ νεκρὸς!...

Ο ἱστορικὸς

φωθῇ ἐμπορικῶς, τοῦ κακοῦ προσεπάθησε νὰ νικήσῃ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ νεαροῦ Μόργκαν πρὸς τὶς ἐμπορικὲς ἐπιχειρήσεις. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ τὸν ἐναστέλλῃ σὲν πατέρα του, σὲ ὅποιον ἔγραψε συγγρόνως: «Αὐτὸ τὸ παιδί δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ γίνῃ τίποτα. Δὲν εἶχε καμμιὰ κλίση πρὸς τὶς ἐπιχειρήσεις. Δὲν ἀγαπᾷ τὴ δουλειά».

Πότε καὶ πῶς κατάρθωσε νὰ ἀγαπήσῃ ὁ Μόργκαν τὴ δουλειά, εἶνε ἀγνωστο, ὡστόσο ὑπολογίζουν διὸ εἶνε κυρίαρχος 55,555 μιλίων ἀθηροδρομικῶν γραμμῶν τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ σιδηροδρομοὶ αὐτοῦ τοῦ φέρουν ἐτήσιον κέρδος ἀνω τῶν 50,000,000 δολαρίων. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὁ Μόργκαν εἶνε ὁ κ' ῥιώτερος μέτοχος τῶν ἀεροπορικῶν ἐταιριῶν, δεκαπέντε βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, δεκά τραπέζων, πέντε τηλεγραφικῶν ἐταιριῶν, ἑπτὰ μεγάλων ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν, κλπ.

Εἶνε εὐτυχὲς τάχα οἱ ἑκατομυριοῦχοι; Νὰ τί γράφει σχετικῶς σὲ μιά ἐπιστολὴ τοῦ Ὀυίλλιαμ Βάντερμπιλτ:

Ἡ περιουσία μου εἶνε ἓνα φορτίο πολὺ βαρὺ γιὰ ἓνα μονάχα ἄνθρωπο. Αὐτὸ τὸ βάρος μὲ συντρίβει καὶ μὲ σκοτώνει. Δὲν ἀπολαμβάνω ἀπὸ τὸν πλοῦτο μου καμμιὰ εὐχαρίστησιν, καμμιὰ χαρὰ. Κατὰ τὴν εἶμαι πὺ ἐυτυχισμένος ἀπὸ τὸ γέννημα μου ὁ ὁποῖος ἔχει μονάχα μισὸ ἑκατομμύριο φράγκα. Αὐτὸς ἀπολαμβάνει καλύτερα ἀπὸ μένα τὶς ἀληθινὰς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς, τὸ σπῆτι του εἶνε καλύτερο ἀπὸ τὸ δικό μου, ἡ ὑγεία του πὺ σταθερὴ, θὰ ζῇσῃ περισσότερο, καὶ αὐτὸς μπορεῖ νὰ περηφανεύεται γιὰ τοὺς φίλους του».

Πεθαίνοντας ὁ Ουίλλιαμ Βάντερμπιλτ δὲν ἔφησε τίποτε σὲ τὰ παιδιὰ του, τὰ ὁποῖα εἶνε ἐν τούτοις σήμερα ἀπεράντως πλούσια καὶ ἔφησε ὅλη τὴν τὴν περιουσία σὲ φιλανθρωπικὰ κατεστήματα.

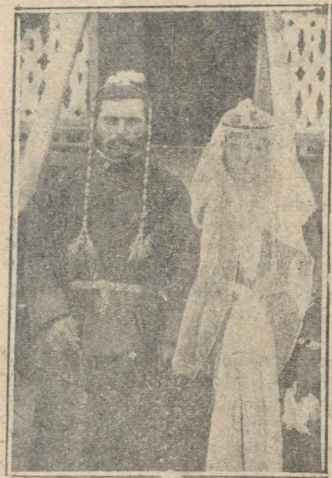
Ὁ Πούλμαν, ὁ κυρίαρχος μᾶς ὁλοκλήρου βιομηχανικῆς πόλεως μὲ 20,000 κατοίκους, διεκρίττε διὸ ποτὲ δὲν ἦταν τόσο ἐυτυχισμένος ὅσο τὴν ἐποχὴ πού, γεμάτος ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον, δούλευε μὲ τὸ μεροκάματο.

Ὁ Γκούλιντ, γιὰ τὴν ταραχώδη ζωὴ τοῦ ὁποῖου τόσα ἐγράψαμε, ἔβηε κατὰ τὴν ἴδιαν τὴν ὁμολογία «μὰ ζωὴ κολασμένη». Ὑποφέροντας ἀδύκοπα ἀπὸ τρομερὲς νευραλγίαις ζῆκε μὲς ἀπ' αὐτὰ πλοῦτη τὴν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ τελευταίου του ἔργου, ὁ ὁποῖος τὸν ἔλαστον μποροῦσε καὶ κοιμόταν ἡσυχα. «Ἀχ! πόσο εἶμαι κουρασμένος! Πόσο εἶμαι κουρασμένος!» ἐφώναζε ἀδιάκοπα.

Στὸ «Union Club» τῆς Ν. Υόρκης, ὅπου σπάζει καθήμενὸς ὁ Πιέρποντ Μόργκαν, ἀπομονώνεται σ' ἓνα τραπέζι, καπνίζει καὶ φαίνεται νὰ ὀνειροπολῇ. Ἐπειτα ἀποσπρετὶ ἀδρόμῃ, χωρίς νὰ βγάξῃ μιὰ ἀπὸ τὸ στόμα του. Στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἀγ. Γεωργίου πού εἶνε ἐνορίτης, εἶχε τὴν τακτικὴν ἀπομονωμένην θέσιν του. Φθάνει σὲ τὰς γαστρίαις κατὰ τὶς ἐντερας, τὰ ἐγκαταλείπει στὶς πέντε, πηγαίνοντας διαρκῶς ἀπὸ τὸ ἓνα γομφεῖο σὲ ἄλλο, ἐμφυλίζοντας μηχανικὰ τὰ χαρτὰ καὶ κοιτάζοντας τὰ πάντα μ' ἓνα βλέμμα πού θὰ τὸ ἐπαιρνε κανεῖς ὡς ἀπρησμένο. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα κάνει διάφορους συνδυασμούς, μελετᾷ, σκέπτεται, ἀποφασίζει. Ζῇ σὴν κλεισμένῳ μέσῳ στὶς ἀσέφεις τοῦ πρῶτου πού εὐκόλῃ μπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ κανεῖς, ἀν λάβῃ δι' αὐτὸν τοῦ, διὸ τὸ ἔσοδό του καὶ τὰ ἔσοδά του εἶνε ἴσα μὲ μᾶς μετὰ τῆς δύναμει, σὴν τὴ Γερμανία.

Ἐς ἄλλον οἱ περισσότεροι Ἀμερικανοὶ ἑκατομυριοῦχοι, τὸ θεοφρονεῖ ὡς ὑποχρέωσίν τους ν' ἀφίσχουν πεθαίνοντας σὴν χώρα τοὺς τεράστια κληροδοτήματα. Ὁ Στέφεν Ζισσὸ ἔχτισε δεκάδες δωρεανοτροφεία ὅπου στεγάζονται χιλιάδες ὁρφανῶν. Ὁ Κάρνετζ νῆμασεν τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν Εὐρώπην μὲ τεράστιας βιβλιοθήκας. Ὁ Ροκφέλλερ, ἔκτος τῶν ἄλλων δωρεῶν του, προσέφερε σὲ Πανεπιστήμιον τοῦ Σικάγου 3,600,000 δολαρίων. Ἡ γενναιοδωρία τοῦ Μάκκιν εἶνε παρομοιωμένη.

Τίποτ' σκεπτόνται ἔτσι ἄφθονα τὰ λεπτὰ τους οἱ πολυκατομυριοῦχοι, γιὰτι ἔφρον ἀπάν

ΟΙ ΝΕΟΝΥΜΦΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ. Σύμφωνα με ένα παλιό έθιμο, οι νεόνυμφοι στη Γεωργία φορούν ένα χρυσό στεφάνι, κατά τον γάμο.

και να εξισωθεί κοινωνικά η γυναίκα με τον άνδρα. Επί πολλούς αιώνες η γυναίκα έθεωρείτο ως δούλη και ήταν υποχρεωμένη να άκτελλει και τις σκληρότερες άκοιμη δοξασιές. Αυτό άλλως τε εξακολουθεί να υφίσταται και σήμερα ακόμη σε πολλούς βαρβαρικούς λαούς. Άλλου πάλι η γυναίκα θεωρείται ως ένα εμπόρευμα, το οποίο οι άνδρες αγοράζουν και το ξεφορτώνονται κατά το χέρι τους. Γι' αυτό και τα έθιμα του γάμου δια μέσου των αιώνων και στις διάφορες χώρες μάς κάνουν εντύπωση, πότε με τον άλλοκοτο και πότε με τον άγριο χαρακτήρα τους.

Ο πιο άβυσσος τρόπος που αντέδρασε ο άνθρωπος γιά ν' αποκτήσει μία γυναίκα την οποία έλπιζε, ήταν η απαγωγή. Αυτό συνέβαινε στους πρώτους χρόνους της ανθρωπότητας, έποτε ο άνδρας θεωρούσε τη γυναίκα σκλάβο του και όχι σύντροφό του. Κατά την κρίση της Ρώμης οι τυχοδιώκτες που συντρόφευαν το Ρωμαίο, θέλοντας να παντρευτούν, και ν' αποκατασταθούν βρήκαν φυσικό να κλέψουν από τους πατέρες τους και τους συζύγους των τις γυναίκες μάς γειτονών και φίλων. Κ' έτσι έγινε η πολυφύλητη απαγωγή των Σαβίνων. Θα νομίζετε ίσως ότι τέτοιοι γάμοι δι' απαγωγής έπαψαν να γίνονται στον κόσμο... Δεν έχετε δίκιο. Οι πατέρες του Πόντ μόνο αυτοί το γάμο έφερν. Έπίσης οι Αυστραλοί όταν θέλουν να παντρευτούν, στέκουν, παρμονεύουν τη γυναίκα του γοιστού τους και έπειτα την κυνηγούν μέσα στα δέντρα. Όταν την πιάσουν, την αρπάζουν από τα μαλλιά και γιά ν' την υποτάξουν, αρχίζουν να τη χτυπούν με μία βαρεία. Τα χτυπήματα είναι κάποτε τόσο δυνατά ώστε πολλές φορές η δυστυχισμένη γυναίκα πεθαίνει άν' αυτή.

Στη Γροιλανδία, όταν ένας ιθαγενής ζητήσει μία κόρη εις γάμο, ξεκίνη λιποθυμεί από το φόβο της. Έπειτα παίρνει τα βουνά και κρύβει τα μαλλιά της εις ένδειξιν της άπελπισίας γιά τη δυστυχία που την περιμένει. Ο μνηστήρ τότε τρέχει πίσω της και όταν την πιάσει την πιγαίνει στην καλύβα του, δέροντας την αδιάκοπα.

Νά τώρα πώς ένας Λατίνος συγγραφέας βάζει σε ένα έργο του μία ρωμαία κόρη να μιλάει και να περιγράφει την απαγωγή της από το μνηστήρα της: «Τό σπίτι μας στρωμένο με διάφες, έλαμπε από τις άναμμένες φωτιές κι' άνηχούσε από τα τραγούδια του ύμνου. Η φτωχή μου μητέρα κρατώντας την άλλη κόρη της στά γόνά της, έπεβλεπε το νυφικό στολισμό μου κι' άγέμισε το μέτωπό μου από φιλήματα, όταν έξαφνα εισώρμησε μέσα ένας όμοιος άνθρωπος όπλισμένος, των οποίων τα σπαθιά έλαμπαν. Έτρώμαζαν όλους μας στο σπίτι με τις

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΤΣΙΝΤΡΑΛ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ. ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΠΙΘΕΤΟΝ ΠΡΟΚΕΚΛΗΜΕΝΟΝ. Η έορτα των γάμων στην Γεωργία βαστούν πολλές ήμερες κατά τις οποίες γίνονται συμπόσια με μουσική, χορούς και τραγούδια. Οι πολεοί συσώμενα από βάρδια.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Ο σημερινός χαράκτηρ του γάμου. Η άρπαγή των Σαβίνων. Πώς παντρεύονται οι Αυστραλιανοί. Ο άρχαίος Ρωμαίικος γάμος. Οι γάμοι των Ταρταρών και οι Νεοζηλανδέζοι. Όπου η νύμφη απαγάγει τον γαμπρό. Το πούλημα της συζύγου. Ένα έπικερδές έμπόρευμα. Οι γάμοι στη Σιβηρία και στην Κίνα. Περιέργες συνήθειες. Στους λαούς της Άνατολής κτλ.

Ανυπλάσματα που παραδίδονται έκουσίως τό ένα στο άλλο, που ένώνουνε τα πεπρωμένα τους και τις ψυχές τους, των οποίων η καρδιάς δ' άνασκιστούν με την ίδια οδύνη κατά τις ώρες της θλίψης και θά νοιάθουν την ίδια άγαλλίαση κατά την ώρα της χαράς, αυτή είν' η έννοια που δίνει στο γάμο η σημερινή κ' ιννοία. Μά δυστυχώς, ο γάμος δεν είχε πάντοτε αυτό τον ευγενικό χαρακτήρα. Γιά να τον αποκτήσει, χρειάστηκε να φτάση ο πολιτισμός στη σημερινή του εξέλιξη.

Οι Τάρταροι πόλι, σ' όλες τις συμβολικές τελετές, που προηγούνται του γάμου, δείχνουν μιάν αγριότητα, η οποία φανερώνει καθαρά την πολεμοκαχή και νομαδική φύλη τους. Τό πρώτο του γάμου μέλλοντος, έπικερδές έμπόρευμα, με τα λαμπρότερα δώρα τους, και με άλογα πλούσια στολισμένα, ξεκινάει διεκδικημένος προς την καλύβα της μνηστής του. Έκει άλοι περβούν και αρχίζουν να ξεφορτώνουν μιά καμήλα, την οποία έχουν μαζί τους και που είνε φορτωμένη από πολύτιμα δώρα: θαμνασίους τάπητες, φορέματα χρυσοκέντητα, στολές χρυσοστόλιστες, κ.λ.π. Όλ' αυτά τα μαζεύουν μπρος στην καλύβα της νύμφης και έπειτα σχηματίζοντας ένα πυκνό όμιλο, τραβούν και κραδαίνουν πάνω άπ' τα κεφάλια τους τα μεγάλα τους σπαθιά και όρμούν, βγάζοντας τρομαχτικές κραυγές μέσα στην καλύβα της νύμφης. Μά η νέα κόρη, προετοιμασμένη, ξεφυγεί από τό μνηστήρα της, από ένα μικρό άνοιγμα της σκηνής. Άπ' έξω ένα άλογο την περιμένει. Τό καβαλλάει και ξεκινεί καλπάζοντας προς την άπέραντη στέππα, αφήνοντας στην άγκαλιά της έν' άρνάκι ή ένα κατοικίδιο στέππα, σπύγγοντας την καλαδιάκου, ακολουθούμενοι και από τους γονείς της, οι όποιοι προσπαθούν να τους καθυστερούν στο δρόμο τους. Μία έκπυροσοκρότησις έξαφνα άνηχαι: τότε όλοι, κραυγάζοντας και χειρονομώντας άρχίζουν ν' άπλοπορροβούν (σημειώστε έδω ότι τά όπλα των περιέχουν μόνον παρρούτη), ένω ένα πυκνό σύννεφο σκόνης σηκώνεται γύρω τους. Αύτη ή ξεφρενιασμένη καβαλαρία τότε μόνο τελειώνει, όταν ο γαμπρός κατορθώσει νά φτάση τη νύμφη και νά της ήρπάξη τό άρνάκι.

Μά και στην Οθάλλια της Άγγλίας δεν πάνε πολλά χρόνια που έβλεπε κανείς τό γαμπρό και τους φίλους του νά καλπάζουν πίσω από τη νύμφη που έφευγε έφιππη κ' άκίνητη.

Είπε βέβαια, ότι οι εικονικές αυτές άρπαγές δεν έχουν καμιά επικίνδυνη συνέπεια. Στη Νέα Ζηλανδία όμως συχνά καταλήγουν σε ρήξεις: αίματηρές και σκληρές. Τά κορίτσια έκει είνε έστρωτα σάν τους άνδρες, γ' αυτό και μία άγρια πάλη γίνεται μεταξύ του άνδρος και της νύμφης, κατά την όποια τό ρούχα τους κομματιάζονται και τά σώματά τους καταπληγώνονται. Τέλος, ύστερ' από άρκετές ώρες, ο γαμπρός κατορθώνει νά καταβάλη τη νύμφη και νά την παρασύρη στην καλύβα του, άν όμως δεν τό κατορθώσει, ο γάμος τους ματαιώνεται: ποτέ μιά Νεοζηλανδέζα δεν θά συγκατετίθετο ν' ακολουθήση έναν άντρα, τον όποιο ένίκησε.

Ός τώρα είδαμε τό μνηστήρα ν' άπαγάγη την μνηστή του. Μά έκείνο που είνε καταπληκτικό είνε η απαγωγή του μνηστήρος από τη μνηστή. Και όμως συμβαίνει κι αυτό σε μιά έπαρχία της Άρμενίας, τη Μίγκρελ. Έκει, μετά τό τελευταίο συμπόσιο των

γάμων οι όποιοι διαρκουν πολλές ήμερες, ο γαμπρός τρέχει και κρύβεται ή άπάνω σε κανένα ψηλό δέντρο ή σε καμιά κρυφή γωνία του σπιτιού. Η νύμφη, ακολουθούμενη από τους συγγενείς και τους φίλους της, τρέχει εις άναζητήσιν του. Όταν τον ανακαλύψουν, ο γαμπρός άπνέται, μά αυτοί τον οδηγούν δια της βίας στο γαμήλιο κρεβάτι, σπρώχνοντάς τον και κλωτσώντας τον.

Είπε προημετέρα ή άπαγωγή ή τό πούλημα της συζύγου: Είνε καλύτερο νά γίνη ή γυνίκα λεία ένός κατακτητού άνδρος ή νά γίνη τό άντικείμενο μιάς έμπορικής συμφωνίας, κλεισμένης από πριν μεταξύ των γονέων της και του μνηστήρος της; Τό γεγονός σχετικώς είνε ότι σε πολλάίμνες χώρες, χωρίς νά ύπολογίζουμε τις πολιτισμένες όπου ο γάμος γίνεται συχνά γιά συμπερονολογικούς λόγους—ή κόρη θεωρείται από τους γονείς της ως έπικερδές έμπόρευμα.

Νά έξαφνα πώς γίνεται μιά πρόταση γάμου στη Σιβηρία. Ο ύποψιος γαμπρός και ο μέλλον πεθερός του κάθονται σε μιά ταβίρα. Ο πρώτος δίνει την τιμή. Ο δεύτερος ζητάει περισσότερα. Και σ' αύθε κυβέντα λένουν και από ένα ποτήρι βότκα. Η συζήτηση παρατείνεται και τά ποτήρια άδειάζουν: οι δύο άνδρες μεθυσμένοι σάν κτήνη κυλινδώνται κάτω από τό τραπέζι τους. Τό συνοικέσιο είνε πεν' κλεισμένο!

Δέν ύπάρχει έμπορικώτερα φύλη από τους Κινέζους. Γι' αυτό δε είνε και μοναδικόι στους έμπορικούς γάμους. Έκει, ο γαμπρός ούτε έξ όμης γνωρίζει καν τη νύφη που του προορίζουν. Οι πατέρες τους, ύστερ' από πολλές διαπραγματεύσεις και συμφωνίες, δρίζουν την τιμή στην όποια θά πωληθή ή νύφη. Έτσι φτάνει ή ήμερα των γάμων. Η νύφη στείλεται με τό όραιοίρο μεταξότ' της φορέμα που είν' όλοκέννητο από χρυσάφια και άσήμια, σιολίζει με πολύτιμες πέτρες και με τεχνητά λουλούδια τά μακρυνά μαλλιά της, φτειασμένη τά μάγουλά της, κοκκινίζει τά χείλη της, μαυρίζει τά βλέφαρά της και άρματίζει με μύσχο όλα της τά φορέματα. Μπροστά στο πατρικό της σπίτι ένα κόκκινο κινεζικό όμάκι σταματάει, χρυσοστόλιστο και φερόμενο από ύπηρέτες με φανταχέρ κίτρινα φορέματα. Μουσικοί τό περιστοιχίζουν, παίζοντας στά φλάουτά τους και χτυπώντας τά κουδούνια τους. Τά μπρούντζινα κύμβαλα άνηχούν έκκοφαντικά.

Η νύφη άναβαίνει στο όμάκι της κ' ένας γέρος έμπιστος ύπηρέτης, με κίτρινα, κόκκινα και μαύρα, την κλειδώνει μέσα. Έπειτα, υπό τό διεύθυνσή του, ή κομπή ξεκινάει ακολουθούμενη από ένα πλήθος συγγενών και φίλων με χορινά ρούχα. Ακολουθώντας στο σπίτι του γαμπρού, ό όποιος στέκεται στο κατώφλι περιστοιχόμενος από τους ύπηρέτες του. Τότε ο έμπιστος ύπηρέτης του παραδίδει τό κλειδί του όματιού. Έκείνος άνοίγει την πόρτα και βλέπει γιά πρώτη φορά αυτήν που θά γίνη γυναίκα του. Η νύχτα έντομασάυ φτάνει. Πολύχρωμα φανάρια άνάβουν κρεμασμένα στην άκρη καλαμιών και ένω σπινθηρομένη στοπλευρά του συζύγου της, ή νύφη διασχίζει τό κατώφλι του σπιτιού, ένα πυροτέχνημα άνάβεται σπορπίζοντας στον άέρα περιέργες πρσίσιες και κόκκινες λάμψεις. Τότε τά κύμβαλα άρχίζουν νά κυπούν με μανία, τά φλάουτα ούρλιάζουν, προσκεκλημένοι και ύπηρέτες έψευφημούν τους νεονύμφους και όλων τά πρόσωπα κάνουν παράδοξες χειρομάντες.

Τά ίδια και χειρότερα γίνονται και στην Ιάβα. Και έν πρώτος του γάμου, προηγείται ένας όμιλος Γιαβανέζων ποδορχορών χορεύοντας, χτυπώντας τά χέρια τους, και κάνοντας τον άέρα νάνηχ' από τους έκκοφαντικούς ήχους των τυμπάνων και των κυμβάλων. Έπειτα έρχεται τό κλειστό όμάκι μέσα στο όποιο βρίσκονται ο γαμπρός με τη νύφη. Η

τελευταία έχει πωληθή από την οικογένειά της άνει πλουσίον ύπασμάτων, κομματιών χρυσοσ και πολύτιμων λίθων. Κάτω από τά κόκκινα μεταξωτά φορέματά τους τά χρυσοκέντητα, κάτω άπ' τό άλλόκοτο διαμαντοστόλιστο πέπλο που έχουν στο κεφάλι τους, οι δύο σύζυγοι άνινητοι και σοβαροί μοιάζουν μάλλον με είδωλα καταστόλιστα. Τό πλήθος των προσκεκλημένων ακολουθεί από πίσω μαζί με τους περίεργους.

Πιο γοαφικές άκμή είνε οι τελετές των γάμων στο Μαρόκο. Έκει ή νέα κόρη ανταλλάσσεται με κομήτες, πρόβατα και άλογα και στέλλεται στη σκηνή του συζύγου της μέσα σ' ένα κορίκι κρεμασμένο στη ράχη, ένός άλλου. Η κομπή προορρει άγιά μέσα στη νύχτα, ακολουθούμενη από μουσικούς οι όποιοι παίζουν πένθιμα στά όργανά τους και τραγουδούν θλίβερά. Μεγάλοι δαυλοί άναμμένοι κάνουν νά λάμπουν οι άστραφτερές λεπίδες των σπαθιών και φωτίζουν τους κόκκινους μανδύες των καβαλαριών που ακολουθούν, την κομπή καλπάζοντας και πυροβολώντας συνεχώς. Τό θέαμα έστι πέρνει ένα φαγιστικό, σχεδόν διαβολικό τόνο μέσα στη νύχτα.

Στους περισσότερους λαούς της Άνατολής, ή πόλησις των γυναικών είνε πραγματική. Η τιμή της κυμαίνεται αναλόγως της φροσύνης της και της τάξεώς της. Στο Μαυροβούνιο ο γαμπρός καταθέτει μπρος στά πόδια της νύμφης ένα μικρό νόμισμα. Οι Έλληνες της Μικράς Άσίας πάλι προσέφεραν ως δώρα στη μνηστή τους, μεταξωτά, πολυτελείς τάπητες άσημένιους ναργιλέδες και δοχεία με άρώματα.

Αν θέλη κανείς νά ιδή μέχρι ποίου σημείου οι τελετές του γάμου είνε σχετικές με τον χαρακτήρα και τό βαθμό του πολιτισμού έκάστου λαού, πρέπει νά πάη στην Ιαπωνία. Σ' αυτή τη χώρα, όπου ή φύσις είνε γελαστή, ή ζωή άμέριμη κ' εύκολή, ή τελετή των γάμων είνε χαρούμενη, εύθυμη, γελαστή.

Ο γάμος έορτάζεται στο σπίτι του γαμπρού. Σ' ένα μεγάλο δωμάτιο έχουν τοποθετήσει από πριν όλα τά είδωλα των ιαπωνικών θεοτήτων. Τό δωμάτιο αυτό κατά τό μεσημέρι, τό πλημμυρίζει μιά λαμπρά πρόσοπ' του και με τά μάτια χωρεί έμπρός με τό μικρό κίτρινο πρόσωπό της και με τά μάτια του βαμμένα με κόκκινο φτεασίδι. Τά παλλιά του τά έχει χρενιόμένα ψηλά και στηριγμένα με φουρκέτες. Δυό μουσικές τό συνοδεύουν ως δεσποινίδες της τιμής. Όλοι οι προσκεκλημένοι κάθονται γύρω από τους νεονύμφους, οι όποιοι γονατίζουν ο ένας κοντά στον άλλο. Μιά από τις μουσικές πέρνει ένα δοχείο με δυό καλαμάκια και τό γεμίζει με σάκι (ιαπωνικό κονιάκ), ή άλλη τό ύψώνει ως τά χείλη των νεονύμφων και τους βάζει και πίνουν διαδοχικά. Αυτό συμβολίζει ότι τό λοιπό πρέπει νά νοιάσων τις ίδιες χαρές και τις ίδιες λύπες, ένωμένοι στη συζυγική ζωή.

Πιο χαριτωμένη είνε άκόμη ή σκηνή που χαρακτήριζε τον παρικό γάμο. Οδηγούμενη από τους γονείς της ή νύφη στέχει σε μιάν απόσταση από τό σπίτι του γαμπρού. Έκείνος τρέχει προς συνάντησή της, τη, πετάει ένα πορτοκάλι με όλες του τις δυνάμεις και τρέπεται εις φυγήν. Όλοι οι παρακλούοντες, τον γάμο τρέχουνε νά τον πιάσουν.

Στην Σκανδιναβία, σε παλαιότερα χρόνια, ή καλαμπόριση κόρη έφερε κρεμασμένη στοπλευρά της τη θήκη ενός έφρους: Ο νέος που την άγαπούσε έπρεπε γιά της έξιμολογηθή τον έρωτά του, βάζοντας μέσα στη θήκη τό δικό του έφρος. Αν ή νέα τό κρατούσε αυτό έσημαινε ότι συγκατετίθετο στον έρωτά του. Αυτό τό έθιμο διατηρήθηκε και σε μερικά χωριά της Φιλλανδίας.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΓΑΜΗΛΙΑΣ ΠΟΜΠΗ (Άγγλική κορινταία). Ο γαμπρός και οι φίλοι του ακολουθούν την νύφη ακολουθώντας έφιπποι με στολή κυνηγών τό όμάκι που την οδηγεί στην έκκλησία μέσ' άπ' τους χιονισμένους κάμους.

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΑΜΟΝ, Η ΘΥΕΛΛΑ. (Πινάξ του Μαρσιπό). Σ' ένα άγροτικό γάμο, μετά την τελετή στην έκκλησία και τό πατοποδαρότο γλέντι, ή νυμφική κομπή βγίνει έξω στους άγρους νύμφη και γαμπρός, έπαιζοντας γιά τις καταστροφές που έσβησαν τό κανονήμα τους ρούχα.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

ΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ

Πώς γεννήθηκε το ρόδο. 'Η Άρτεμις και ο Άδωνις. Το αίμα του Χριστού. Τ' άγκάδια των ρόδων. 'Η Άγία Δωροθέα και ο Θεόφιλος. Τα ρόδα του αγγέλου. Το μαρτύριο του αγίου Λουκιανού. 'Η Αγία Ελισσάβετ και οι φτωχοί. 'Ο Ταγχώζερ και ο Πάπας. 'Η ράβδος που έβγαλε ρόδα. 'Η συνγνώμη του Θεού. Μία βροχή ρόδων, κτλ.

Όλα τάνθη έχουν τους θρύλους και τις παραδόσεις τους, μά κανένα δεν έχει τόσους πολλούς και τόσους όμορφους, όσους το ρόδο. Οι θρύλοι αυτοί είνε παλαιοί και προέρχονται, ως έπί το πλείστον, από την Ανατολή. Θ' αναφέρουμε εδώ τους όμορφότερους. Καί, πρώτοι, οι άρχαιοι Έλληνες έπίστευαν ότι ή 'Αφροδίτη κάποτε είχε πληγωθή στο πόδι κι' άπ' την πληγή της έτρεξαν μερικές σταγόνες αίματος. Στη μέρα, όπου χύθηκε το αίμα αυτό, φύτεψαν τα πρώτα ρόδα. Έπίστευαν έπίσης ότι, όταν πέθανε ο Άδωνις που τ'ν σκότωσε ένας άγριός χοίρος, από το αίμα του, χάρις σά θαύμα της Άφροδίτης πάλι, έβγαν το χρώμα τους τα ρόδα. Οι Χριστιανοί πάλι έπίστευαν ότι από το αίμα του Χριστού, που έτρεξε από τό Σταυρό, ήσαν τό άλικο χρώμα τους τα ρόδα. Σύμφωνα μέ μ' άλλη παράδοση, πολύ διαδεδομένη στην Άγγλία, τό αίμα που έκανε να τρέξη από τό μέτωπο του Χριστού, τρυπώντας τό στέφανος του μαρτυρίου μέ τ' άγκάδια του, πέφτοντας κάτω στη γη, κάθε σταγόνα του γινότανε και τριαντάφυλλο. Έτσι έξηγούν οι θρύλοι την όμορφιά του ρόδου. Μά τ' άγκάδια του πώς τά έξηγούν; Έδώ ή λαϊκή φαντασία ανάκατεψε στη μέση τό πνεύμα του κακού. Έτσι, σύμφωνα μ' ένα ιερό βιβλίο των Περγών, ή τριαντάφυλλιά, όπως όλα τά φυτά, ήξε γίνε από τό Δημιουργό χωρίς άγκάδια και μόνο όταν παρουσιάστηκε στον κόσμο, ο Άχρίμαν, τό πνεύμα του κακού δηλαδή, φύτεψαν στους κλαδούς της τό πρώτα άγκάδια. Κ' οι πατέρες της δικής μας εκκλησίας μάς λένε σχεδόν τό ίδιο πράγμα: Στόν Έπίγειο Παράδεισο τά ρόδα ήταν χωρίς άγκάδια και μόνο μετά τό προπατορικό άμάρτημα και τό διάβημο του Άδάμ και της Εύας παρουσιάστηκαν αυτά.

Στήν Γερμανία υπάρχει ένας άλλος θρύλος: Όταν ο Έσχαφός γκορμίσιγκς από τον ουρανό στη γη, έκανε κ' έφύτρωσε μία τριαντάφυλλιά μ' άγκάδια για νά χρησιμοποιήση τ' άγκάδια της για σκαλοπάτια και νά ξαναβεί στον ουρανό. Μά ο Θεός, που αντίληφθη τό σχέδιό το, ξανάγειρε πρὸς τή γη τά κλαδιά της ροιανταφυλλιάς και έκοψε στη μέση τ' άγκάδια της. Πιστεύουν ακόμα στη Γερμανία ότι από μία τριαντάφυλλιά κρεμάστηκε κι' ο Ιούδας κι' ότι κι κλάδοι της, που έβγαν από τό βάρος του προδοτή, δεν ξανασηκώθηκαν ποτέ.

Οι Άραβες έπίσης πιστεύουν ότι τό ρόδο γεννήθηκε από μία σταγόνα ιδρώτος του προφήτου Μωάμεθ. Κανένας δέ λόγος δεν θέλει να πιστέψη ότι ή τελεία όμορφιά του ρόδου βγήκε από τό χρώμα, που βρίσκεται κάτ' άπ' τά πόδια μας. Όλοι πιστεύουν, μέ τόν ένα τρόπο ή μέ τόν άλλο, ότι τό ρόδο είνε χάρισμα του Θεού. Μ' άγγελία τ' ουρανού πρὸς τή γη, νά τί προπάντων έβλεπαν οι μυστικιστάι στο ρόδο. Γι' αυτό, και σ' όλους τους θρύλους του χριστιανισμού, όταν ο Θεός ή ή Παναγία θέλουν νά δείξουν την είνωιά τους σ' ένα άγιο ή ένα βασιλέα, όταν θέλουν νά παρηγορήσουν έναν άμαρτωλό, του στέλνουν ρόδο. Έτσι δημιουργήθηκε κι' ο θρύλος του Θεοφίλου και της Άγίας Δωροθέας. 'Η Άγία, συλληφθείσα από τους Ρωμαίους, ώδηγήθηκε πρὸς στον Άνθόπατο Φαβρίκιο, ο όποιος θέλησε νά την ξαναγκάσει νά γίνη έδνη.

Μά εκείνη του άπάντησε: — Είμ' έτοιμή νά ύποφέρω όλα τά βασανιστήρια, πρὸς χάριν τοῦ 'Ιησού του ουανίου μου συζύγου, μαζί μέ τόν όποιο θαπολάσω την αιώνια ζωή. Θά πάω νά μαζέψω μέσα στους κήπους του ρόδα και γοιτευτικούς καρπούς.

Ο τυράννος την κατεδίκασε εις θάνατον και αυτή βάδισε μέ χαρά πρὸς τό μαρτύριο. Τή στιγμή όμως που γινόταν ή εκτέλεσίς της, ένας νεαρός είδωλολάτρης όνοματι Θεόφιλος, της εινε ειρωνικά: — Εμείς εδώ έχουμε χειμώνα κι' όσο και νά ψάχνουμε δέ θά βρούμε πούθενά ούτε ρόδα, ούτε όρμαίους καρπούς. Γι' αυτό λοιπόν θυμήσου μας και στείλε μας μερικά από τους κήπους όπου θά πιάς! —

— 'Η Άγία πέθανε στο μαρτύριο κ' ήταν ο θάνατος γι' αυτή γλυκός σάν

ένα φίλημα του ουανίου μνηστήρος της. Μετά τό μαρτύριο, τό πλήθος έναγύρισε στην πόλη ύμνολογώντας τους ψευτικούς θεούς του. Μεταξύ αυτών ήταν κι' ο νέος, ο όποιος είχε εισηγηθή την προηγούμενη την Άγία και ο όποιος είχε μετανοήση πικρά γιά την είνωιά του αυτή. Καθώς πήγαινε λυπημένος, είδε μπροστά του ένα άγγελο που είχε την άγκάλιά του γεμάτη από ρόδα και καρπούς. Τότε ο Θεόφιλος, γονατίζοντας ύψωσε τό δυο του χέρια πρὸς τόν ουρανό και εινε: — Ω θαύμα! ή νέα που μαρτύρησε μου στέλνει τό ρόδα και τους καρπούς που της έζητησα!... Και έγινε χριστιανός...

Όταν έπίσης μαρτύρησε ο Άγιος Λουκιανός από τις σταγόνες του αίματος που έπεσαν κάτω στη γη φύτεψαν άναρίθμητα ρόδα, μά τόσο πολλά ώστε ο τόπος του μαρτυρίου του όνοματίζεται «ροδών», για νά δείξη, όπως γράφει ο Τερτυλλιανός, ότι τό αίμα των αγίων είν' ένας σπόρος των όμοιων λουλουδιών του παραδείσου.

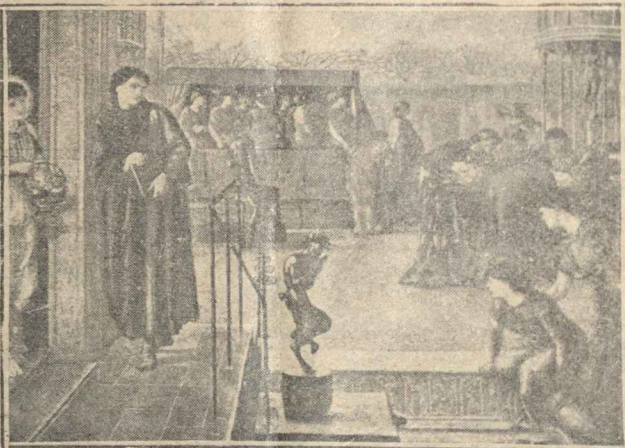
Ο άκόλουθος θρύλος είνε πιο συγκινητικός άκόμη: Ζούσε μία φορά στο μοναστήρι του Νιούλ, ένας καλόγερος τόμο άγιάματος και τόσο ήλιθιος ώστε δεν είχε κατορθώσει νά μάθη ποτέ άλλο θείο, έκτός από τό «Χαίρε Μορία». Μά τό φλεγε κάθε μέρα, κάθε ώρα, μέ μία βαθιά πίστη. Την ημέρα της εορτής του αγίου Άνδρέου του 1159, ο ήγούμενος μή βλέποντας τό μοναχό στή λειτουργία, πήγε νά τον βρή στή κελιά του. Μά εκεί τον ήρθε νεκρό. Καί, ο θαύμα! από τό στόμα του, από κάθε μάτι του, από κάθε άτί του, είχε φυτρώσει και από ένα ρόδο και κάθε ρόδο είχε γραμμένα άπάντα τον τά πέντε γράμματα του όνοματος της Μορίας!

Έπίσης συγκινητική είνε ή ιστορία που συνέβη μέ τά ρόδα στην Άγία Ελισσάβετ, τή βασίλισσα της Ουγγαρίας. 'Η Άγία αυτή άγαπούσε νά πηγαίνει μόνη της στους φτωχούς όχι μόνο χρήματα, αλλά και τροφές και διάφορα άλλα πράγματα που τους χρειαζόντουσαν. Τό έκανε αυτό κομμά από τό σιζυγό της, ένα σκληρό άρχοντα, ο όποιος της απαγόρευε νά έρχεται σέ επικοινωνία μέ τους φτωχούς.

Μία μέρα που ή 'Ελισσάβετ καίε βαίνε, συνοδευόμενη από μία όνομαμένη της άκόλουθο, ένα μικρό κι' άνομο ένοχο, έφτασε στή πόλη. Ο ένοχος έπαιζε μέ τό μέγαλο έπιναφόρι της φορημένο από ψωμιά, κρέατα, αυγά και διάφορα άλλα τροφίμα για τους φτωχούς, βρέθηκε άξαφνα μπρος στο σιζυγό της, ο όποιος μαζί μέ τή άκόλουθιά του γύριζε από τό κυνήγι. Ξαφνιασμένος έκλεινός όταν είδε τή βασίλισσα νά γέρνει τόσο από τό βάρος του κοριού της και της εινε: — Άς δούμε τί έχουμε άπάντα σου και συγχωρήσω να στή στήθος της. Μά, άντι των τροφίμων, είδε ένα πλήθος ρόδων, άσπρα και κόκκινα, τά πού όρραία που είχε δη στη ζωή του. Αυτό τον ξέφνιασε πολύ, γιατί δεν ήταν άκόμη ή εποχή των λουλουδιών.

Ο θρύλος αυτός, θυμίζει έναν άλλο περίφημο θρύλο της γερμανικής μυθολογίας, τό θύλο του Ταγχώζερ. Τό θαύμα εδώ είνε πιο άπροσδόκητο άκόμη κ' ή καλωσύνη του Θεού πιο μεγάλη, γιατί ή 'Ελισσάβετ ήταν άγία, ενώ ο Ταγχώζερ ήταν άμαρτωλός, ο πού άσυγχώρητος άμαρτωλός της χριστιανώσύνης, γιατί κι' ο Πάπας ο ίδιος άρνήθηκε νά τον συγχωρήση. Ο Ταγχώζερ ήταν ένας όμορφος ιππότης που ήθελε νά μάθη και ν' άπολαύση όλα τά πράγματα του κόσμου τούτου. Όδούμένος από την περιέργειά του, δέ φοβήθηκε ν' άνέβη σ' ένα βουνό όπου κατοικούσε ή θεά του Έρωτος, ή Άφροδίτη. Στο βουνό αυτό που βρίσκεται στο δρόμο της καλώς, ο Ταγχώζερ έβρισκε ένα χρονοτυλιγμένος σίς διαβολικές μαγικές και γοιτειές της θεάς. Όταν, όποτε από πολλές προσπάθειες κατόρθωνε νά ξεφύγη από τή μαγεία της, και γέματος μετάνοια, πήγε ως τή Ρώμη όπου βρήκε τόν Πάπα Ουρβανό από τόν όποιο ζήτησε νά τον συγχωρήση γιά τό άμάρτημά του:

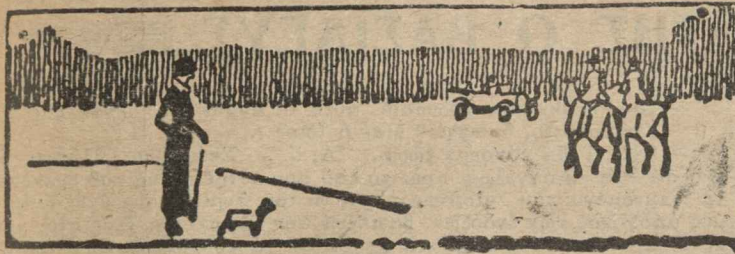
— Άχ! Παναγιώτατε, του εινε, σός έξιμολογούμαι κλαίοντας τό

Ο Θεόφιλος και η Άγία Δωροθέα (Πινάξ του περιήμου Άγγλου ζωγράφου Μπέο - Τζόν)

Τό θαύμα των ρόδων της Άγίας Ελισσάβετ (Πινάξ του Γάλλου ζωγράφου Γκατιέ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ

Είνε άναμφισβήτητο ότι τις περισσότερες φορές βοηθάει και ή τύχη για νά σχηματισθούν ή μεγάλες περιουσίες. Και νά μία τελευταία άπόδειξη του ισχυρισμού αυτού.

Ο Ρόλφ Μίτσελλ ήταν ως πέσει έφημεριδοπώλης στη Νέα Υόρκη. Έν τώ μεταξύ όμως είχε κατορθώσει νά άφενει ένα νέο σύστημα τράντας. Έπειδή δέ είχε κ' ένα μικρό κεφάλαιο 200 δολαρίων σκέφθηκε ν' άνοίξη ένα μικρό πρατήριο τραντών, όπερ και έπραξε.

Είνε όμως άδύνατον νά πουλήση κανείς τίποτε στην Άμερική άν δεν κάνει πρώτα ρεκλάμα. Γι' αυτό και ο Μίτσελλ, έδωκε στόν «Κήρυκα της Νέας Υόρκης» μία μικρή ρεκλάμα, στην όποια έξεθείζε τά προτερήματα της «τράντας Μίτσελλ».

Έξαφνα όμως, και άντελός τυχαία συνέβη μία διαβολική σύμπτωση. Οι υπάλληλοι του λογιστήριου της μεγάλης Άμερικανικής έφημερίδας έκαναν λάθος κι' έδημοσίευσαν την μικροελά άγγελία του Μίτσελλ όλοσέλιδο!...

— Έχάθηκα! Πώς δά πληρώσω τώρα, έλεγε την άλλη μέρα, τραβώντας τά μαλλιά του ο Μίτσελλ, όταν είδε νά δημοσιεύεται όλοσέλιδο ή άγγελία του.

Τή σκέψη όμως αυτή δεν έκανε πολλήν ώρα. Γιατί σέ λίγο άρχισαν νά μαζεύνονται χιλιάδες πελάτες στο μαγαζί του και ως τό βράδυ είχε ξεπουλήσει όλες τις τράντες που είχε κατασκευάσει μέ την έλπίδα πως θά τις πουλούσε σ' ένα χρόνο τουλάχιστον!

Οι προμηθευτές του βλέποντας την άπτηχία του αυτή και νομίζοντας πως έχουν νά κάνουν μέ κανένα μεγαλοφυή έπιχειρηματία έδεδηκαν πρόθυμα νά του κάνουν άπεριόριστες πιστώσεις. Έτσι ο Μίτσελλ θο άμείωσε μέ τις τράντες του κι' έγινε έκατομμυριόχο!

Αυτά έγιναν τόν περασμένο χρόνο. Σήμερα ο κύριος Μίτσελλ είνε πλέον δισεκατομμυριούχος!...

Ο ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ ΤΟΥ ΡΙΣΕΛΙΕ

Ο καρδινάλιος Ρισελιέ ήταν πολύ μελαγχολικός χαρακτήρας. Γι' αυτό, πολλές φορές έκόπτετε έαφνικά την έγγρασία του και καλούσε τους γελοιοποιούς του, ίδιος δέ τόν πω φημισμένο άπ' όλους, τόν Μοναρομπέρ, για νά τόν διασκεδάσουν.

Έμνε μαζί τους έπί μερικά λεπτά της ώρας, και κατόπιν τους έδιωχνε και έσυνέχιζε την έγγρασία του.

Ο Μοναρομπέρ αυτός ήταν τόσο καλός γελοιοποιός, και προκαλούσε τόν άδολη εύθυμία στον Ρισελιέ, ώστε ο Ιατρός του τελευταίου Σινουά, όσάκις ήταν άρρωστος, του έλεγε:

— Θά καταβάλουμε, Πανερώτατε, κάθε δυνατή προσπάθεια για νά σάς άποδώσω την ύγεια σας. Όλα τά γιατρικά όμως τά όποια μπορούμε νά σάς παραγγείλουμε είνε περιττά, άν δεν τάνακατέψωμε μέ λίγο... Μοναρομπέρ!...

άμάρτημά μου. Ζητώ νά μεσολαβήσετε νά μέ συγχωρήσθ ο Θεός.

Ο Πάπας που κρατούσε στά χέρια του μία ράβδο, την κάρφωσε στη γη και εινε:

— Άμα ή ράβδος αυτή βγάλη ρόδα, τότε θά πετύχης και τή συνγνώμη του Θεού.

Ο Ταγχώζερ έφυγε από εκεί, άπελπισμένος για τή σωτηρία του, και άφου ο Θεός τόν έδιωχνε από κοντά του, ξαναγύρισε στο βουνό της Άφροδίτης.

Τρις ημέρες έπέρασαν: Και νά, την τρίτη ημέρα από τή ράβδο του Πάπα έβγαν ρόδα. Ο Πάπας, θαμπαμένος από τό θαύμα, έστειλε άνδρώπους παντού για νά μάθουν τί είχε άποχίσει ο Ταγχώζερ. Μά έκινος δέ βρέθηκε πούθενά γιατί είχε ξαναγύρισε στο βουνό. Γι' αυτό και ο Πάπας, πεθαιώντας, έχασε τόν παράδεισο, γιατί κανένας Πάπας, κανένας ιερέας δεν έχει τό δικαίωμα νά καταδικάζη έναν άμαρτωλό.

Όσο μεγάλα και άν είνε τά άμάρτηματα των θνητών, ή καλωσύνη του Θεού, μπορεί πάντοτε νά τά συγχωρήση.

Δέν ήταν σκότος ή φορά αυτή ή μόνη που έπεκονομούσε ο Θεός μ' έναν άρχηγό της εκκλησίας, διά μέσου των ρόδων. Όταν κάποτε έπρότειναν στόν Πάπα νά έγγραφη στο μαρτυρολόγιο μία φημισμένη Ινδή, άγία του Περού, την ιερορακάστη Ρόζα του Άιμα, άπάντησε ότι δεν έπίστευε ποτέ στην άγιότητα μιας Ινδής, άκόμη κι' άν έβλεπε νά βρέχη ρόδα. Μόλις δέ άπρόφερε αυτά τά λόγια, μία βροχή ρόδων έκάλυψε τό Βατικανό, ή όποια δεν έπαυε παρά μόνο όταν ο Πάπας, βεραιμένος πιά για την άγιότητά της, κατέχωρησε στο μαρτυρολόγιο την Άγία του Περού.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΠΑΡΑΞΕΝΕΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΝΟΜΑΧΩΝ

Σκοπευταί μία φορά. Πώς έτραυματίσθησαν οι... μάρτυρες!.. 'Η μονομαχίες του Σαρσάι. Μονομαχία ύπν... όμβρέλλαν!.. —Μέχρι θανάτου!.. 'Η στοργική άδελφή. Μονομαχία που καταλήγει σέ... γάμον!..

[Από μίαν συλλογήν περιήρων άνεκδότων μονομαχιών, μεταφράζουμε και δημοσιεύουμε εδώ τά καλύτερα χάριν των άναγνωστών μας].

Τό 1909 στην Νεάπολι της Ιταλίας έμονομάχησαν κάποιος εύπατρίδης μέ κάποιον κομψομένο της άστικής τάξεως, που σύχναζε σ' άριστοκρατικά σαλόνια. 'Η μονομαχία έγινε μέ περιστροφικό. Φαίνεται όμως ότι και οι δυο αντίπαλοι ήσαν τόσο άδέσιοι σκοπευταί, τόσο άνίκανοι, ώστε άντλήσαν... από έξ σφαίρες ο καθένας και δεν έχτυπήθηκε ούτε ο ένας ούτε ο άλλος. Αντιθέτως όμως... έπληρώθηκαν και οι τέσσερες μάρτυρές τους που στανόταν παρόμερα, ο ένας μάλιστα τόσο πολύ σβαρά, ώστε έπειτα από μερικές ημέρες πέθανε, σπνέται του τραυματός του!..

Ο διάσημος γάλλος κριτικός του περασμένου αιώνος Φραγκίσκος Σαρσάι είχε κάνει πολλές μονομαχίες στη ζωή του μέ άνθρώπους οι όποιοι ένόμιζαν ότι ή κριτική τους τους έπρόδωλλαν.

Σέ μία άπ' τις μονομαχίες του αυτές που γινόταν μέ πιστόλι, ένώ οι δυο αντίπαλοι είχαν άνταλλάξει από δυο σφαίρες άνεν άποτελέσματος, άρχισε νά βρέχη. Τότε ο Σαρσάι έκανε νύκτα νά διακοπή ή μονομαχία. Καί όταν έπληρώσαν οι μάρτυρες, ζήτησε νά του δώσουν μία όμβρέλλα!

— Δέν μ' ενδιαφέρει καθόλου άν σκοτωθώ, τους εινε, αλλά δεν ένοώ και νά γίνω μούσκεμα άπ' την βροχή!

Έννοείται ότι οι μάρτυρες εύρίχκαν σφαίρη την άξιώσή του και έσπευσαν νά του βρουν όμβρέλλα για νά συνεχισθή ή μονομαχία.

Ο Σαρσάι πήρε φλεγματικά μέ τό άριστερό του χέρι τήν όμβρέλλα, γύρισε στη θέση του κι' άρχισε πάλι ν' άνταλλάσση πυροβολισμούς μέ τόν αντίπαλό του, τόν όποιο και έπληγωσε ελαφρά στο τέλος!...

Στην Βιέννη, λίγα χρόνια πρὸ του πολέμου, έγινε μία μονομαχία, της όποιας ή λεπτομέρεια είνε συγκινητική και έχουν κάτι τό μυθιστορηματικό.

Σ ένα από τά άριστοκρατικότερα κέντρα έλογομάχησαν δυο νέοι της άνωτάτης κοινωνικής τάξεως, έξοικιατοί και οι δύο της αυτοκρατορικής φρουράς. Έπειδή δέ τά λόγια που άντλήσαν ήταν πολύ βαρεία έδωσαν ως άμετάκλητο όνομα «νά μονομαχήσουν μέχρι θανάτου!..» Ός όλο είχαν διαλέξει τό περιστοφο.

Ο ένας όμως από τους αντίπαλους είχε μία άδελφή, ή όποια τόν έλάτρευε έξαιρετικά και την όποια κι' έκινος άγαπούσε τρυφερά, γιατί ήσαν μονομαχία και όρρανοι γόνεων. 'Η άδελφή του λοιπόν όταν έμαθε ότι έπρόκειτο νά μονομαχήση ο λατρευτός της άδελφός, και μάλιστα μέ όρους τόσο βαρείς, άπεράσισε νά μεταχειρισθή κάθε μέσον για νά μπειώσει την μονομαχία.

Μέσ' στην άπελπισία της σηκώθηκε και πήγε στο σπίτι του αντίπαλου του άδελφού της και του μίλησε μέ τά πιο συγκινητικά λόγια που της έβρνε η άγάπη πρὸς τόν άδελφό της, τόν παρκαλέσσε δέ νά μή της τόν σκοτώσει. Συγκινημένος από μία τόσο μεγάλη άδελφική στοργή και σπνγνεμένος από την όμορφιά, τή χάρη και την άφέλεια της, κόρη ο νέος της έδωσε τόν λόγο της τιμής του ότι θά πυροβολήσει στον άέρα.

Ε θαρρούνθειςά άπ' την πρώτη έκείνη άπτηχία της ή νέα και μη θέλοντας νά πάρη στον λαϊκό της τόν αντίπαλό του άδελφού της που έδειξε τόσο μεγαθυρία και τόσο ευγένεια ψυχής, πήγε στο σπίτι, πήρε κατά μέρος τόν άδελφό της και άρχισε νά του μιλάει συγκινητικά και νά του τανίη πόσο ήταν άγκάδια και νά άφαιρέση κανείς την ζωή ενός άνθρώπου και νά σκορπίση τό πένθος και την άπέλπισία σέ μία οικογένεια που δεν του είχε κάνει κανένα κακό. Τού μίλησε μέ τόσο πειστικότητα ώστε στο τέλος κατέληξε νά του άποσπάση την υπόσχεσή πως θά πυροβολήσει στον άέρα!

Την άλλη μέρα οι δυο αντίπαλοι, χωρίς νά έσση ο ένας την υπόσχεσή του άλλου πρὸς την νεάν, βρέθηκαν μαζί μέ τους συγκινητικούς και μέ τόν απαράιτητον γιατρό στο συμπφωνημένο μέρος. Τοποθετήθηκαν ο ένας άπέναντι στον άλλον μέ τό περιστοφο ο καθένας στο χέρι. Όταν όμως ο διεκδύων τής μονομαχίας έφώνεσε τό σύνθημα «πύο!» οι παριστάμενοι είπαν μέ κατάκλη, τους δυο αντίπαλους νά μπήνουν τά περιστοφο τους και νά πυροβολούν και οι δύο στον άέρα!

Τό πράγμα έκανε κατάκλη, όχι μόνο γιατί είχε ταθή όρος «μέχρι θανάτου», αλλά γιατί και οι δυο νέοι ήσαν άπ' τους καλύτερους σκοπευτάς του αυτοκρατορικού στρατού.

Έν τώ μεταξύ όμως, έφθασε στον τόπο της μονομαχίας ή άδελφή του ενός των αντίπαλων, ή όποια έζηγνσε σ' όλους τά διαβήματα που είχε κάνει την προηγούμενη μέρα και την υπόσχεση που είχε άποσπάσει κι' από τους δυο αντίπαλους, οι όποιοι έπειτα από την άποκάληψή έκείνη έδωσαν μ' έγκαρδιότητα τά χέρια των κι' έγιναν φίλοι!

Έπειτα δέ από λίγο καιρό άνεπτυχθή ένα τρυφερό αίσθημα μεταξύ της νέας αυτής και του αντίπαλου του άδελφού της, που τόσο εύγενικά και μέ τόσο άνταπόνηση της είχε προσφέρει την ζωή του, έφέροντας πως μέ την ύπόσχεση που της έδινε βάδισε σέ βεραιόν θάνατον. Οι δυο νέοι άγαπήθηκαν τρελλά και έτέλεσαν κατόπιν τους γάμους τους...

ΣΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΠΟ δεισιδαιμονία ο πρίγκιπ Βασίλης Κραπουλούβιτς άνοιξε μένος του την άλληλογραφία του. Για πολύ ώρα τα δάχτυλά του πασπά- τευαν τους φακέλους. Τους μοι- ριζόταν, τους γύριζε από τη μία μεριά και την άλλη χωρίς να τολ- μού να τους άποσφραγίσουν. Αυτό το έκανε ταχτικά κάθε πρωί μόλις ξυπνούσε, κ' έκειν ή ώρα ήταν ή πιο συγκινητική της καθημερινής του ζωής.

Έκεινο το πρωί, αφού κοίταξε μελαγχολικά τους άδειανούς φα- κέλους τους οποίους είχε σκαρ- πώσει άπάνω στο χαλί κ' από τους οποίους κανείς δεν τολ έιχε φέρει την άναμενομένη χρηματική βο- ήθεια, ψιθύρισε, στενάχοντας :

— Δυστυχισμένη Βαλκανία !
Ο πρίγκιπ Κραπουλούβιτς ήταν νόμιμος διάδοχος του θρόνου της Βαλκανίας και βρισκόταν έξοριστος στας Β. ρωσίας, χωρίς πενήτα πιά, καταχρεωμένος, χωρίς καμιά έλπίδα, έλεινός του άξιοδάκρυτος. Τόν θρόνο του τόν είχε σφετερισθή μία άλλη δύνα- στεία κ' ο θεός ήξερε αν θα τόν ξαναποκούσε.

Καθώς όμως έκανε τις σκέψεις του αυτές, είδε την εικόνα του στόν άντικρυνο καθρέφτη και σκέφθηκε μελαγχολικά :

— Κάνω ότίοσο για βασιλιάς... Έχω παρουσιαστικό πρώτης τάξεως...

Και είχε, διάβολε, παρουσιαστικό βασιλέως, αφού οι σύγχρονοι βασιλείς πρέπει πρ πάντος άλλου να είνε λεπτοί και κομψοί. Πλησίασε στο παράθυρο. Τα δέντρα του πάρκου έβγερναν βαρεία από το φύσημα του άνέμου του 'Οκτωβρίου, ο όποιος κυνηγούσε στόν ουρανό τα βαρεία σύννεφα. Ο πρίγκιπ είδε κάτω δυο άξιωματικούς του πυροβολικού κ' ένα στρατιώτη που σκούπιζε, ο όποιος άφρισε την σκούπα του για να τους χαιρετήσει. Σαναγύρισε έπειτα, πρς το γραφείο του, σφριζοντας τόν έ- θνικόν ύμνο της Βαλκανίας. Τό βρήκε γεμάτο από τις άπογορευτικές έπιστο- λές που είχε διαβάσει πρ όλίγου και νεμάτος φροντίδες, χτύπησε τό κου- δούνη για νάρθη ο γραμματέας του.

Ένα βήμα λεπτό και βιαστικό ά- κούστηκε στο διάδρομο, δυο διακρι- τικά χτυπήματα άκούστηκαν στήν πόρτα και σέ λίγο μπήκε μέσα ο κ. κόμης ντέ Ούλς, ο γραμματέας του πρίγκι- πος. 'Υποκλίθηκε από τό κατώφλι, έκανε τρεις τυπικές ρεβερέντζες και γεμάτος αυλική άξιοπρέπεια είπε :

— Διατάξατε, Μεγαλειότατε...
— Μεγαλειότατε !.. Ούλς, σέ παρακαλώ, διάγραψε αυτή τη λέξη από τό λεξιλόγιό σου ! 'Αχ, Βαλκανία, Βαλκανία, να πώς κατήν- τησε ο άπόγονος τών ένδόξων βασιλέων σου !..

Σαστισμένος, ο κόμης ντέ Ούλς έκοίταζε τόν πρίγκιπα. Τά ύψη του μάτια, που έμοιαζαν με μάτια σκυλιού του 'Αγίου Βερνάρδου, τόν έξέταζαν έρωτηματικά. Στό τέλος είπε συμπε- ρασματικά :

— Ασφαλώς ή σημερινή σας άλληλογραφία δεν θα ήταν και τόσο εύχρηστη...

— Καθίστε, αγαπητέ μου κόμη, είπε ο πρίγκιπ, κ' άς σκα- φτούμε λίγο... άκουσα να χτυπή ήμερα πολλές φορές τό κου- δούνη : θα είχατε χωρίς άλλο πολλούς έπισκέπτες.

— Ναι, Μεγαλειότατε... Συγγνώμη... Πώς θέλετε ν' άποκάω την 'Υμετέρα Μεγαλ... ;

— Λέγετέ με άπλως πρίγκιπ ! είπε ο Βασίλης.

Και λέγοντας αυτό διεγράφη στο πρόσωπό του τό περίφημο έκείνο χαμόγελό του, με τό όποιο κυριεύε τις καρδιές τών γυναικών και έκλεινε τα στόματα τών δανειστών του...

Ο κ. κόμης ντέ Ούλς σερβάστηκε τό ένδοξο αυτό χαμόγελο. Έπειτα, όταν τό πρόσωπο του πρίγκιπος ξαναπήρε τη συνηθ- σμένη του έκφραση, άρχισε να λέη διαστακτικά :

— Πρίγκιπ, με έπισκεφθή ο κ. Γκολντεγκράφ...

— Σας έφερε τις πενήντα χιλιάδες που μου είχε υποσχεθεί ;

— Δεν έφερε τίποτε, πρίγκιπ... Τίποτε, τίποτε, ούτε πενήτα. Άπεναντίας ο κ. Γκολντεγκράφ ήρ'ε ο ίδιος με τό αυτοκίνητό του για να ειδοποιήση την 'Υμετέρα Μεγαλ... — παρτόν, έξέχασα— ότι έπειδή τό χρέος σας ανέβηκε σέ σημαντικό ποσό, ή Τράπεζά του άναγκασθή να διακόνη την πίστωσή της...

— Τόν ήλθιο !.. Τό βλάκα ! Κι τί τό χροστάμε τώρα :

Ταχύς ο γραμματέας έβγαλε από τη σάκκα του τό λογαριασμό.

— Άφού τόν συμβουλευτήκα, άπάντησε άμέσως :

— 'Ενάμιση έκατομύριο φράγκα, 'Υψηλότητε...

Στάθηκε σάν άγαλμα παρουσιάζοντας ένα άσημένιο δίσκο.

να φύγουμε πριν έρθουν οι δικαστικοί κλητήρες...

Έκεινη τη στιγμή ένας ύπνρετης με λιβρέα μπήκε μέσα, στή- θηκε σάν άγαλμα, παρουσιάζοντας στόν πρίγκιπα σ' έναν άση- μένιο δίσκο ένα τηλεγράφημα. Ο πρίγκιπ τό πήρε και τό άνοιξε.

— Νερό !.. Άέρα !.. άνοιχτε τό παρ'θυρο !.. φώναξε άναστα- σμένος με ότι δεν έπαθα παροίσθηση !..

Ο έξοχώτατος γραμματέας με όλο του τό σώμα που έφραζε, άφού διάβασε τό τηλεγράφημα, έπιβεβαίωσε την άπίστευτη ειδηση.

— Ωστόσο, ούτε λέξη δε μπορούσε να βγάλη από τα χείλη του. Τό είχε χάσει. Τότε ο πρίγκιπ ξαναπήρε τό τηλεγράφημα και διά- βασε δυνατά :

— 'Η πατρίς έτιμώρησε τούς σφετεριστάς του θρόνου. Κατόπιν επαναστάσεως, ή σημερινή δυναστεία έκηρύχθη έκπαιτος. Δύο και σφετατός ήνωμένος άνηγόρευσαν νόμιμον βασιλέα την 'Υμε- τέρα Μεγαλειότατη. Ζήτω ο Βασίλης ΙΥ, βασιλεύς της Βαλ- κανίας. 'Υποκλίνομαι ταπεινώς πρς 'Υμετέρας Μεγαλειότητος Βλάντσκου.

Ο φόβος μήπως διαφυσθή τό τηλεγράφημα αυτό, κράτησε με μιά σκληρή άγωνία, έπί μισή ώρα, τόν πρίγκιπα και τόν γραμματέα του. Μά τά έπιβεβαιωτικά τηλεγραφήματα άρχισαν να φθάνουν άλλεπάλληλα. 'Ήσαν δέκα, πενήντα, έκατό, πεντακόσια...

— Ω πρίγκιπ ! ψιθύρισε γεμάτος χαρά ο κόμης.

— Τώρα μπορείτε να λέτε, Μεγαλειότατε, τόν διόρθωσε ο Βα- σίλης Κραπουλούβιτς και χαμογέλασε με τό περίφημο χαμόγέλο του.

— Ούλς, συνέχισε σέ λίγο, πρέπει να πς σ'αυτό Γκολντεγκράφ...

— Τώρα θα μάς δώση όσα κ' αν τού ζητήσουμε... Πρόκει να παρ- σης κ' άπ' την Προβεία της Βαλκανίας... Να πς τού πρσβεί- τού νάρθη να λάβη διαταγές μου... Να μου κρατήσης έπιστολή διαμέρισμα στο ξενοδοχείο Ριτς... Περιμένε μιά στιγμή... Να εί-

— Και τό βρίσκει σπουδαίο αυτό τό ποσόν ο Γκολντεγκράφ...

— Κολοσσαίο, όπως μου είπε ο ίδιος !..

— Και τί θα κάνουμε τώρα... 'Α, ά !.. Σκέφτηκα ! Πρέπει έκδόσει ένα διάγγελμα πρς τό λαό μου... Πρέπει να τού έπαι- τά κοιμισμένα του αισθήματα και να τού θυμίσει ότι έγώ ο κ. κό- μης άπόγονος τών ένδόξων βασιλέων του, βρισκόμαι έξοριστος με κρυά από την πατρίδα μου... Φροντίστε να τό συντάξετε, ύμνω- μου Ούλς και φέρτε τό μου να τό έποσφραψω... 'Α, έχασα να πώ : έλαβα μιά άναφορά του Βλάντσκου, ο όποιος έργάζεται κα- κάτω για μας... Μου γράφει ότι όλος ο στρατός είνε με τό μέ- μου κ' έπιστρέφει την άνάρρησή μου στο θρόνο...

Ο γραμματέας έξέτασε τόν πρίγκιπα με την άκρη του μα- του με τόση περιέργεια όσην έπέτρεπε τό πρωτόκολλο πρς τόν Άυτοψ Μεγαλειότητα. Έκεινη τη στιγμή ο Βασίλης Κραπουλού- βιτς πραγματικά στήν καλή του τύχη, όπως πραγματικά, ά- άπογορευτεί πρς όλίγου... Έφερε τό λεπτό του χέρι στο μέτω- του... Μάσα στή χλωμή φθινοπωρινή ήμερα, τό διαμάνι που εί- στο δαχτυλίδι του πετούσε λάμψεις : αυτό τό φάνηκε σάν κη- προμήνιο.

— Έπειτα, όρτήσε σέ λίγο τό γραμματέα του, πούς άλλος ήρ'ε...

— Ο κύριος Σαπύ μου έφερε τό γραμματίό του που έληξε χι- λιάδες... Τόν άναγκάσε πού τό έπρότεινα αλλά με διαλό τιμα...

— Καλά, καλά, έπεδοκίμασε λίγο βαρετά ο ύπνρετης βασι- λεύς... Ο κύριος ντέ Ούλς άνάφερε και ένα σερβό άλλους παρομοί- άπεικέτας που είχε δεχθή έκεινο τό πρωί. 'Από τά λόγια τού φανήσαν πώς οι πιστωτές του πρίγκιπος είχαν χάσει πια τήν έ- πομνή της κ' ότι δεν είχε να έλπίζη πια σέ άλλα δάνεια. Τό λειώνοντας, δέ είπε :

— 'Ηλθα και ο κ. Λέ Νότρε τόν όποιο άναγκάστηκε να περ- έξω από την πόρτα...

— Ο Λέ Νότρε ! έπανάλαβε με- χανικά ο πρίγκιπ κοιτάοντας με- λαγχολικά τις κορυφές τών δέντρων του πάρκου που σάλευσαν...

Ναι, άπάντησε ο γραμματέα, είνε ο ταπεινός στόν όποιο είχα άναθέσει την έπίλπισή του μωρο- μεγάρου που νοικιάσατε στή γιάσημη δεσποινίδα ντέ Ρουγιάν... 'Ήρθε πού άπαιτητικός...

— Τού χροστάμε κ' αυτός :

— Διακόσιες πενήντα χιλιάδες φράν- κα. Με άπέλπισε μάλιστα πώς θα έ- ναυγύριση μαζί με τό δικαστικό κλητή- ρα... Ο Βασίλης Κραπουλούβιτς κατάλα- βε τά πράγματα ήταν πολύ δύσκολα κ' ότι θα την πάθαινε από τούς δε- νειστές του αν παρέτεινε τη διαμνη- τιν στις Βερσαλλίες...

— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

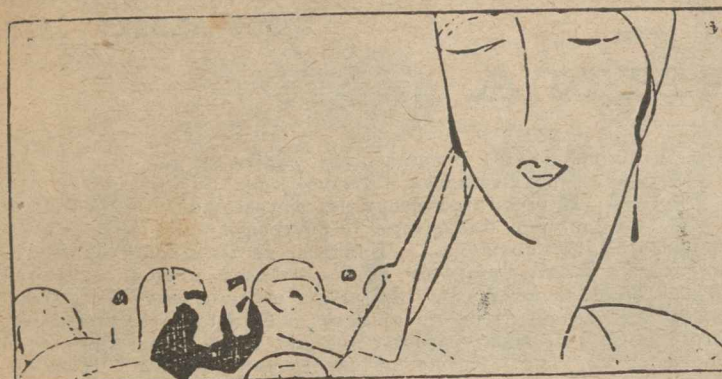
— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

— Ούλς, είπε, πρέπει να φέρω- εντός της ήμέρας για τη Βιέννη, να μη ρεζιλευθώμε. Δόσε δυνάμεις να έτοιμάσουν τις άποσκευές... Πρέπει να είμαι σ'αυτήν...

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

Η ΓΑΛΑΝΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΥΡΤΕΛΙΝ

Μιά μέρα, ο Γεώργιος Κουρτελιν, ο διάσημος γάλλος εϋθυμο- γράφος, καθότανε σ' ένα καφεείο της Μονμάρτης κ' έπινε ένα ποτήρι μπύρα.

Έξαφνα μπαίνει στο καφεείο μιά λεπτοκαμωμένη και χαριτω- μένη γυναικούλα ή όποις, βλέποντας πώς δεν ύπηρχε άδειο τρα- πέζι, πλησίασε τό συγγαφέα και τόν παρεκάλεσε να της έπιτρέψη να κάτσει στό δικό του.

Ο Κουρτελιν προθυμοποιήθηκε να της κάνει θέση. 'Υστερα από λίγο φώναξε τό γκαρσόνι, τού έδωσε ένα νόμισμα και τού εί- πε :

— Κράτησε την μπύρα μου και τό ποτό της κυρίας.

Η λεπτοκαμωμένη και χαριτωμένη γυναικούλα διεμαρτυρήθηκε σέ ύψος έντονο και ζοηρό :

— Σας παρακαλώ, κύριε, με ποιό δικαίωμα ;.. Για ποιόν με περιάτε σάς παρακαλώ, έ ;

Μά ο Κουρτελιν δεν ήταν άνθρωπος που τά έκανε εύκολα. Έστριψε τό γαλατικό μουστάκι του, χαμογέλασε ευγενέστατα και είπε στήν εϋέξαπτη λεπτοκαμωμένη και χαριτωμένη γυναι- κούλα :

— Με συγχωρείτε, κυρία μου, μά έχω τη συνήθεια να κερνάω πάντοτε όποιον έρχεται και κάθεται στό τραπέζι μου...

Τότε ή λεπτοκαμωμένη και χαριτωμένη γυναικούλα έμπηξε κάτι δυνατά γέλια και είπε :

— Τι κρίμα να μη κάθαστε στό τραπέζι κανενός... έστιατο- ρίου !..

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΖΥΓΙΩΝ

Οι Κινέζοι λένε πώς ο γάμος μοιάζει με φρούριο πολιορκημέ- νον. Έκείνοι που ναί άπ' έξω θέλουν να μπεινε μέσα, κ' εκείνοι που ναί μέσα θέλουν να βγούν έξω.

Για τόν τελευταίο αυτό λόγο τά διαζύγια ήσαν πάντοτε και σέ κάθε έποχή πολυάριθμα. 'Η έποχή μας όμως υπερέβαλε κάθε άλλη στόν αριθμό τών διαζυγίων.

Ός τώρα τό ρεκόρ στά διαζύγια τό είχαν ή πόλις Ρένο στας 'Ηνωμένες Πολιτείες. 'Η πόλις αυτή βρίσκεται στήν πολιτεία της Νεβάδας, της όποις οι νόμοι έπιτρέπουν στά άταίριαστα άνδρό- γυνά να παίρνουν διαζύγιο, χωρίς πολλές διατυπώσεις, άρκει να δηλώσουν πώς δεν συμφωνούν μεταξύ τών.

Τό ρεκόρ όμως αυτό έπασε τελευταία. Αί 'Αγγλοϊνδικαί έφη- μερίδες βερβαιώνουν ότι στό Κάσγκαρ τού 'Αφγανιστί'ν γίνονται καθημερινώς δεκάδες δικών διαζυγίων. 'Η δίκες αυτές δίν κρατούν παρ' όλίγα δευτερόλεπτα. Κ' έτσι, οι δικασταί συντρίβουν άφρε- σβυσε τις άλυσίδες τού γάμου ! Στόν εύλογημένο αυτό τόπο τά διαζύγια στοιχίζουν στούς αντίδικους μόνον όγδοήκοντα λεπτά !..

ποήσης, αλλά με προφυλάξεις χωρίς να σέ άναιληφθή κανείς, και ή δεσποινίδα ντέ Ρουγιάν...

— Ο κ. ντέ Ούλς ύποκλίθηκε και έτοιμάστηκε ν' άποσυρθή.

— Δοκίμω σύμφωνοι, κύριε Αύλαχα ! τού είπε ο βασιλεύς...

— Ω, θεέ μου... όστε ή Μεγαλειότης Σας εύδοκεί...

— Ναι, σάς διορίζω αύλαρχη μου... Αύτή είνε ή πρώτη πράξη της βασιλείας μου. 'Α, μη ξεχάσης να μου φέρης κ' ένα αντίτυπο τού 'Πρίγκιπος' τού Μακιοβέλη. Έχω να μάθω άπ' αυτό πολλά πράγματα...

Ο Αύλαρχης ύποκλίθηκε και πάλι τρεις φορές και άπεσύρθη. Μηχανικά τότε ο Βασίλης ΙΥ ύψαψε να βοή ένα ποδο από τό άδειο του κουτί, μά δε βρήκε τίποτε. Άφού βεβαιώθηκε ότι δε μπορούσε να τόν δη κανείς, πήρε από τη σταγυρήνη τό ύπόλειμμα τού προηγούμενου τού ποτού και τό άναψε, γρονθοτάς τό κεφάλι του πρς τό πλάι για να μην κάψει με τη φλόγα τού σπέρτου τό μουστάκι του...

— Ήταν καιρός πιά, ψιθύρισε να γίνει βασιλεύς. Δεν ύπηρχε άλλη λύσις στα χάλια που βρισκόμουν.

Charles-Henry Hirsch

ΣΕΝΟ ΠΙΝΕΥΜΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

('Από τα ξένα σατυρικά περιοδικά)

Εάν ήτο !..

'Εκείνη : 'Αχ, αν ήμουν άνδρας !

'Εκείνος : Τι θα έκανες ;

'Εκείνη : Θα έζητούσα... την χείρα μου !..

Ετερον - έκτερον.

— Μου έχασες ένα υποκάμισο και θέλεις να σου πληρώσω και τά πλυτικά του ;

— Προτού τό χάσω όμως, τό είχα πλύνει, κύριέ μου !

Μεταξύ σωφρό :

— Τόν γνωρίζεις αυτόν έκεί πέρα ;

— Ναι, νομίζω ότι... τόν πάρεσσευα κάποτε !

Μοιραία συνέπεια.

— 'Αχ, ή έξοχή, ή πρσιανάδα, τά λουλούδια ! Πώς ξεχνάει κανείς τά πάντα, σάν έρχεται έδώ !

— 'Αλήθεια, καλά λές ! Ξέχασα τη βαλίτσα μας, στό τραίνο !

Ζωόφιλος.

— Έγώ άγαπώ πολύ τά ζώα. Κάποτε ο σκύλλος μου, μου έ- σωσε την ζωή.

— Τι ; Μήπως έπρόκειτο να πνιγής και σέ έσυρε στήν άκτή ;

— 'Όχι, έκόντευα να πεθάνω της πείνας και...

— Τόν έφαγες, μήπως ;

— Τόν έπυλνσα !

Διάφορα επαγγέλματα.

— 'Ο άνδρας μου κάνει τό δικηγόρο. Κι' ο δικός σου !

— 'Ο δικός μου κάνει...δ.τι. θέλω έγώ !

Μιά μικρή αλήθεια :

— Έγώ έχω πολύ μακρυούς συγγενείς !

— Όστε οι άλλοι έπέθαναν όλοι ;

— 'Όχι. Έγιναν πλούσιοι !

«Της έσχασε τό παραμύθι».

— Μαριά, σου άρέσουν τά παραμύθια ;

— Ναι, παιδί μου.

— Να σου πω ένα ;

— Ναι, παιδί μου.

— Θα χορή ;

— Βέβαια, αγάπη μου.

— Άλλά δεν είνε μεγάλο.

— Δεν πειράζει, πς το.

— Ήταν μιά φορά ένα βάτσο, τό όποιον πρς όλίγου έπασα !..

Διακριτικά αξία :

— Όταν ο καρδινάλιος Ρισελιέ, άκουε να έπιτιθενται με μανία, αναντίον κανενός, έλεγε :

— Φέρτε μου να γνωρίσω αυτόν τόν άνθρωπον. Δεν θα είνε, ασφαλώς, χωρίς αξία, για να τόν βρίζουν τόσο πολύ !

ΕΚΚΑΡΔΙΣΤΙΚΑ

Η ΤΙΜΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΥΓΑΣ

Ο κ. Μπυνά Βαριλλά, ο Διευθυντής της παγκόσμιας γνωστής γαλλικής έφημερίδος «Ματίν», αίσθάνεται ξεχωριστή άποστολή για τις μυγες. Κάθε χρόνο λοιπόν, μόλις μπει τό καλοκαίρι, κά- νει χαμπάρια από τις σήλας της έφημερίδος του για την έξόντωση τών βρομερών αυτών πτερωτών.

Μιά μέρα έστρωσε σ' ένα έστιατόριο με τόν Ζουβενέλ, γνωστό- τάτο συγγαφέα διπλωματικών ιστοριών. 'Αξαφνα, ο τελευταίος άφηνε τό πηρούνι να πέση από τά χείρα του με άηδία και μπη- γει μιά φωνή :

— 'Ω ! πού να πάρουνε χίλιοι διαβόλοι ! Κατάπιε μιά μυγα !.. 'Αχ ! πώς εύχαριστήθηκα άνεφώνησε τότε ο Μπυνά Βαριλλά κ' έκφραση μεγάλης χαράς ζωγραφισμένη σέ πρό-ώπό του. Δεν φαντάζεσαι πόσο χαίρομαι όταν βλέπω κανένα από τά συχαρέα αυτά ζώα να κακοπαθαίνει !..

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΣΕΙΡΗΝΑ

ΤΟΥ ALBERT JEAN

ΔΥΚΟΦΙΛΟΥΣΕ ή αϊρα... Και μεις συγκεντρωμένοι στην τσάρα του ξυλοκου μπόρο, που βρίσκεται στην άκρη του ακρωτηρίου, καπνίζαμε ποτρά αρωματικά, κι' άκούγαμε τη μελωδία ενός Ινδιάνικου οργάνου που παίζει εκεί κοντά, κυττάζοντας συγχρόνως τα παγωτά που σιγδλυοναν μέσα στα κρυστάλλινα ποτήρια, μπροστά μας.

Ξαφνικά, σε μία στιγμή, μία λέξις έπεσε σαν κεραυνός ανάμεσά μας. 'Η λέξις: «Σειρήνα»!

Ποιός από όλους μας την είχε άραγε προφέρει; 'Ο άνήσυχος έκεινος Ζάν Φρανσουά ντ' Οζμόν, ο άκούραστος περιηγητής που περιέφερε σ'αυτή τήσσηρα πέρατα της ύψηλιν την νευροπάθεια και την μελαγχολία του; 'Ο ζωγράφος Μαρτέ, που είχε ειδικευθή πιά στο να παρουσιάζη στους πίνακές του τα χαριτωμένα αυτόματα της θαλάσσης; 'Η ο Μπαμανέ, ο μυστηριώδης έκεινος βαρώνος, που το βαθύ και αινιγματικό μάτι του με το χρυσό μονάκι, είχε ιδή όλων των ειδών τα περιεργα και τα τρομακτικά πράγματα του κόσμου; Μήπως έγω ο ίδιος;

Δέν ξέρω πιά, δέν θυμώμαι πούος άπό όλους μας είχε προφέρει την γοητευτική αυτή λέξη. Ξέρω μόνον ότι και οι τέσσερές μας είμαστε όλοι λάτρεις των έξαιρετικών και τρομερών πραγμάτων, λάτρεις του υπερφυσικού και του φανταστικού, με καρδιές πλησμένες γιά έρωτα.

Και θυμώμαι ακόμη ότι μόλις ή λέξις έκεινη έπεσε ανάμεσά μας, ένας από τους τέσσερες, ο Ζάν Φρανσουά ντ' Οζμόν, έφώναξε:

— Λοιπόν. Έγώ είδα κάποτε μία πραγματική Σειρήνα, μία ολζώνταν Σειρήνα...

— Έσύ; είδες Σειρήνα δού; ρωτήσαμε με δυσπιστία έμεις.

— Ναί, έγω, την είδα, την έπλησίασα, της μίλησα μάλιστα.

Και έπειδή έβλεπε πως τον κυττάζαμε με ειρωνική δυσπιστία, έξακολούθησε:

— Άκούστε πως συνέβη. Περίπου κάποιον μέρα, έντελώς άσκοπα, στην άκρογιαλιά της Αφρικής και είχα παραπλανηθή μέσα στο περίφημο δάσος των Μανριτανών, που βρίσκεται ανάμεσα στην Μουρ και στον όρμο της Κανεμπίες. Το δάσος αυτό είχε πολύ μυστηριώδες και γεμάτο γοητεία! Τα πεύκα θάρρεψι πως τραγουδούν, και νοιώθει κανείς μία παράξενη ευωδιά, άνάμικτη άπ' το άρωμα της θαλάσσης και του ρετινιού... Τα κύματα άφηνουν ένα μοναδικό και παράξενο ήθος, καθώς σπάζουν επάνω στους απόκρημνους, κατακόκκινους βράχους της άκροθαλάσσιας.

Ήταν πολλές ώρες που έβράδιζα μέσα στο δάσος αυτό. Ή κοιμήσις είχε άρχισή να παραλύη τα γόνατά μου, όταν ξαφνικά άκουσα ένα μυστηριώδες και γοητευτικό τραγούδι άπ' το μέρος της θαλάσσης.

Ήταν ένα τραγούδι γυναικείο...

Ή φωνή αυτή γέμισε όλο το είνε μου και με κάρφωσε άκίνητο στη θέση μου, ενώ ή καρδιά μου χτυπούσε δυνατά, πολύ δυνατά, σαν να έπρόκειτο να σπάση.

Είπα ή φωνή. Δέν έξεραόσθηκα καλά. Έπρεπε γιά πώ ή άρμονία. Γιατί ο ήχος έκεινος δέν ήταν ο ήχος μιας φωνής, ήταν ο γλυκύος ήχος μιας μελωδικής άρμονίας. Και ή άρμονία δέν είχε μία φωνή, όπως ο ήλιος δέν είχε ένα μόνο χρώμα. 'Ο ήλιος είχε όλα τα χρώματα μαζί, και ο ήχος έκεινος που είχε γοητεύσει την ψυχή μου, είχε όλες τις φωνές του κόσμου συγκεντρωμένες γιά να δημιουργούν άπλήρησεις, άγνωστες ως τότε στα αυτιά και στην ψυχή μου...

Ο ρυθμός του τραγουδιού έκεινού ήταν τόσο τέλειος, ώστε νόμιζα πως είχα ξαναγεννηθή, ότι είχα έρθει γιά δεύτερη φορά στον κόσμο, μόνο γιά να άκούσω την μαγική έκεινη άρμονία ο όλο της το μεγαλείο...

Έπειτα σιγά-σιγά το τραγούδι άρχισε να γίνεται πιο σιγανό, πιο σιγανό άκρη, έως ότου έβησε έντελώς. Τότε νόμισα πως είχαν σπάσει και τα δυο τύμπανα των αυτιών μου, πως είχα κουραθή τέλειος. Τόσο άπόλυτη ήταν ή σιγή που έγινε γύρω μου, στο άπέραντο έκεινο δάσος. Θάλεγε κανείς ότι τα δέντρα, τα πουλιά κι' αυτοί άκόμη ο άέρας είχαν μαγευθή άπ' τον γοητευτικό έκεινον ήχο και είχαν άπονεκρωθή.

Τότε μόνον άνέστησα συγείδησι του έαυτού μου. Ένοιώσα μία έπιτακτική, μία άκατανίκητη έπιθυμία ν' άνακολήθω το στόμα άπ' το όποιο είχε αναβλύσει ή μυστηριώδης έκεινη άρμονία.

Ένα μονοπάτι προχωρούσε ανάμεσα στις ρίζες των πεύκων. Όρμησα προς αυτό, ξεχνώντας την κούρασί μου, βαδίζοντας με νευρικότητα, σχεδόν με άγωνία, και σε λίγο βρέθηκα ανάμεσα σ' ένα άπόκρημνο βραχώδες μέρος, που ή θάλασσα άπλωνε τις άκρες του γαλάζιου μαγνύα της... Θέλοντας ν' ανέβω στον πιο ψηλό βράχο άρχισα να σκαρφαλώνω στις απόκρημνες και κοφτερές πλαγιές που, τέλος με κατατομήνα τα γόνατα και τα χέρια μου, έφθασα σε μία κορυφή, άπ' την όποια είδα την θάλασσα, έναν μικρό κολλήσιο με καταγάλανα νερά που τα στόλιζαν έδω κι'

έκει ή άσπρες κινήτες δαντέλλες των άφρών.

Άπό κει ψηλά άντίκρυσα «Έκεινη»!

— Ποιά «Έκεινη»; ρωτήσαμε και οι τρεις μας.

— Την Σειρήνα, άποκρίθηκε ο σύντροφός μας με μία βραχνή άπ' την συγκίνηση... Έπάλευε με τα μικρά κυματάκια του κολλήσιου, άλλοτε βυθίζονταν κι' έμφανίζονταν μέσα στο νερό κι' άλλοτε πρόβαλε πάλι στην έπιφάνεια αίθρια, σαν ένα πλάσμα υπερφυσικό, άφηνοντας να φαίνεται ο άγαλματέσιος μαρμαρινός της, ή άεπτες ύπεροχες γραμμές του κορμού της και πρόσωπό της, ένα πρόσωπο με ύπερφυσική καλλονή! Ήταν πραγματική ολζώνταν νερίδα!

Όταν πεία κουράσθηκε άπ' τα παιγνίδια έκεινη, κολύμπησε στην άκρογιαλιά κι' όταν έφθασε σ'αυτά ριζά άρχισε να σέρνεται έπι άμμουδιά με τους άγκώνες, και με την κοιλιά της φειδί!

Τότε ξαφνικά πετάχθηκαν ανάμεσα άπό τα δέντρα δύο νέγοι, δυο γιγαντώσμοι νέγοι, που κρατούσαν στα χέρια τους ένα αλγύτιο φορτίο άπό δέμα μαροκινό. Πλησίασαν το παράξενο κείνο πλάσμα, το άρπαξαν απαλά-απαλά με προσοχή και το πέταξαν μέσα στο φορτίο. Έπειτα το σήκωσαν άνάστρο, το πέταξαν πάλι, όπως έμους των και άρχισαν ν' άνεβαίνουν γρήγορα, εύκλιντοι και σβέλτοι τα σκαλοπάτια μιας πρωτόγονης σκάλας, που ήταν σκαλισμένη σ' έναν άπ' τους βράχους της κορβαλασσίας.

Η καρδιά μου χτυπούσε όλοένα δυνατότερα και ή άναστροφή σχεδόν είχε σταματήσει.

Τότε παρακολούθησα με τό βλέμμα και τους είδα να μπαίνουν σε μία κορυφή βίλλα πολύγωνη, που ή στέγη της έπρόβαλε μέσα άπ' τα ύπερύψηλα πεύκα που την τριγύριζαν.

Μία άγωνιώδης περιέργεια κρατούσε την ψυχή μου.

Ποιά να ήταν άραγε το παράξενο έκεινο πλάσμα, που όλα τα ή όμορφα του, το τραγούδι του, τα παιγνίδιαμάτά του με όλα τα ματιά, το μαγικό έκεινο τοπίο, οι νέγοι, τα σκαλοπάτια στο βράχο, όλα τέλος, του έδιναν ύπερφυσική ύπόσταση;

Το αίμα μου έβραζε μέσα στις φλέβες μου και όλα τα μέλη του σώματός μου έτρεμαν. Ένοιώθα ένα άκατανήκτο συναίσθημα που ποτέ μου δέν θα μπορούσα να το περιγράψω. Ή μείνα έκει έκίνητος, σαστισμένος κι' έγω δέν έξε πώσην ώρα, σαν να μη ζούσα καθόλου, σαν να βρισκόμουν μέσα σ' έναν κόσμο άγνωστο. Έβ'επα γύρω μου και όμως δέν έβλεπα!

Τέλος όταν, κτώρθησα να συνέλθω, ή πρώτη σκέψις ήταν να βρώ «Έκεινη», να την ξαναβώ, να την άντικρύσω άπό κοντά, να της μιλήσω, άν μπορούσα έστω κι' άν πρόκειται γιά με μαγεψή και να μ' άναλίσθω...

Κατέβηκα άπό τους βράχους και προχώρησα στην πολύγωνη έπαυλή της. Ήταν ένα σπίτι σαν μουσείο. Θεωρώ περιττό να σας το περιγράψω, γιάτι νοιώθω δέν θα τό κατορθώσω. Άλλως τε έκεινη την στιγμή δέν είχα ούτε άποψη γιά να προσέξω τις λεπτομέρειές του. 'Ο νοός ήταν ο «Έκεινη»!

Χτύπησα την πόρτα της βίλλας και σχεδόν άμέσως παρουσιάθηκε ένας νέγρος θυρωρός. Τού είπα ότι είχα άποπληνθή ότι γύριζα μέσα στο δάσος, ότι ήμουν κουρασμένος και ήμουν νά μου δώσουν ένα ποτήρι νερό και νά μου δείξουν τον δρόμο που έπρεπε νά πάω γιά νά φτάσω στο πλησιέστερο χωριό.

Έκεινος έβγαλε άφ'αυτός χωρίς νά μ' άποκριθή τίποτε, αλλά νύχτα άπόκλεισε μου έδήλωσε ότι ή κυρία του, ή οικοδέσποινα, μόλις έμαθε την παραπληγή μου με παρακαλούσε νά περνώ επάνω και νά της κάνω την τιμή νά γευματίσω μαζί της. Φαντάζεσθε βέβαια με τί τρελλή χαρά δέχθηκα την πρόσκληση έκεινη!

Άκολούθησα σιωπηλός και τρέμοντας άπό συγκίνηση τον νέγο ο οποίος με άδηγησε σ' ένα στερογγυλό σαλόνι, που το πάτωμά του ήταν στρωμένο με χρυσοπράσινα μοσαϊκά και όπου άκουσα μία μελωδική, αιδερά φωνή νά μου εύχεται το καλώς άφιξης.

Γύρισα προς το μέρος άπ' το όποιο έρχόταν ή φωνή και είδα μιάς μεγάλης άστρης άρκουδας, νά μου άπλώνη το τριαντάφυλλο χέρι της, ενώ συγχρόνως χορογελούσε ένα χαμόγελο έπι γράπτον γοητείας και μου ζήτησε συγγνώμη γιάτι δέν μπορούσε νά σηκωθή γιά νά με περιποιηθή.

Τότε, ενώ φιλούσα το ύπεροχο γέρι της, την έκτύπησα άπ' τον ώμο έως κάτω και είδα ότι από τη μέση και κάτω είχε τυλίγεται το κορμί της μ' ένα σπορό άσπρες μεταξωτές δαντέλλες, όπως ή άσπρες έκεινες έμπόδιζαν νά δει κανείς τα πόδια της. Έμεινα μαζί της δυο ώρες, δυο δολοκλήρες ώρες σε μία μέση άπερίγραπτη που ένοιώθα όλο το είνε μου νά δονείται άπ' τη γοητεία του αιδερίου έκεινου πλάσματος. Α. φίλοι μου! Δέν φαντάζομαι άλλος άνθρωπος στον κόσμο νά δοκίμασε την γοητεία έκεινη, την μέθη, τον λιγγο που

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΟΜΟΙΟΤΗΣ

Ο κ. Κλαμόργκαν ήλικίας 54 έτών, ήταν ένας πτωχότατος μπαλωματής στην Όστάβα του Καναδά.

Τά χρόνια έπερνούσαν και όλα έδειχναν πως θα έμεινε γιά πάντα πτωχός, όταν πριν άπό λίγους μήνες μία μεγάλη λιμουζίνα, περνώντας έξω άπ' το μαγαζάκι του, έσταμάτησε άπότομα γιάτι είχε σπάσει ο ένας τροχός της.

Ένώ ο σασφέρ άλλαζε τον τροχό έβηκε άπό τ' αυτοκίνητο μία πολύ κομψή κυρία. Δέν ήταν πολύ νέα ή κυρία αυτή, ήταν όμως ντυμένη πολυτελέστατα.

Γιά νά περάση δέ την ώρα της στάθμης στην πόρτα του μπαλωματή και παρακολουθούσε την έργασία του. Όλος τυχαίως σήκωσε, άφαστα, τα μάτια της και τον κύταξε. Άμέσως δέ έκφρασε άνασασμό και καταπλήξεως ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό της:

— Μπα, ο κύριος Λόυδ Τζώρτζ! φώναξε.

Πραγματικώς ο Αμερικανός μπαλωματής έμοιαζε καταπληκτικώς με τον διάσημο Άγγλο πολιτικό, τον όποιο ή ιδιοκτησία του αυτοκινήτου, της Μάμπλ Μούρραυ, έδαυμαζε έξαιρετικά και είχε τον πόθο να τον πάρη άνδρα της άν δέν συνέβαινε νά εινε παντρεμένος!

Όταν όμως δέν μπορεί νά παντρευτή μία γυναίκα ένα μεγάλο πολιτικό... έξοικονομείται με τον οσίο του.

Κι' όπως άγγέλλουν ή Αμερικανικές έφημερίδες, ή μίς Μούρραυ έτέλεσε όλίγας ήμέρας κατόπιν τον γάμο της με τον τυχερόν άμερικανόν μπαλωματήν, τον πιστόν του Λόυδ Τζώρτζ άντίγραφον!...

δοκίμασε έγω τις δυο ώρες που έμεινα μαζί της. Ήταν μία πραγματική Σειρήνα, ένα πλάσμα ύπεροχο, έξαίσιο, με νεράδια, μία θεά, μία Σειρήνα με πατριδα της τά βάθης της θαλάσσης, που καταδέχθηκε νάρθη στον κόσμο, να ζήση ανάμεσα στους άνθρώπους και γι' αυτό είχε διαλέξει ένα όνομα ανθρώπινο...

— Όνομα ανθρώπινο; ρωτήσαμε όλοι μαζί.

— Βέβαια.

— Όποτε ήταν πραγματικά ένα πλάσμα με σάρκα και όστά ή Σειρήνα σου;

— Βέβαια. Άφου σ'ας λέω πως έμεινε μαζί μου δυο ώρες, πως έφαγε όπως όλοι οι άνθρώποι, όπως έσείς κι' έγώ. Έτρωγε, έπινε κι' έκάπνιζε άκόμη...

— Και τί όνομα είχε το παράξενο έκεινο πλάσμα;

— Τζούλια Ρεστονίκα! Κόρησα Τζούλια Ρεστονίκα!

Ένα γέλιο άπαισιο, σκληρό, σχεδόν τραγικό, ένα γέλιο 'Ηρωστράτου την ώρα που βάζει την πυρκαϊά, άντήχισε τότε, ένα γέλιο που άπευθυνόταν στον άφηγητή της ιστορίας αυτής.

— Τζούλια Ρεστονίκα! φώναξε ο βαρώνος Μπαμανέ. Μά που ζής λοιπόν έσύ φίλε μου; Άπ' τον Άρη έρχεσαι και δέν έχεις άκούσει γιά την Τζούλια Ρεστονίκα, την Φλωρεντινή κόρησά με την άπαράμυλλη, την άσύγκριτη έμορφή και την τραγική άτυχία της;...

— Τραγική άτυχία της; ρώτησε ξαφνιασμένος ο ντ' Οζμόν.

— Ναί. Δέν ξέρεις λοιπόν ότι ή φύσις γιά νά έξουδετερώση ίσως την άσσυγκριτη, την μοναδική στον κόσμο έμορφή της, της έδωσε μία άλλη, μία άπαισία άσχημιά; 'Η κόρησά Ρεστονίκα φίλε μου, έχει ένα γενετικό παραμορφωμένο τα πόδια της, στραβά, κοντά και άνισα. Και γι' αυτό άκριβώς τα τυλίγει διαρκώς με τις άσπρες, όπως την είδες. 'Η κόρησά Ρεστονίκα θεά!... Σειρήνα; Αίτη, φίλε μου, είχε ή πιο δυστυχήμένη γυναίκα του κόσμου...

Ο ντ' Οζμόν κύταξε τον φίλο μας κατάπληκτος, άφωνος, και τα μάτια του καρφώθηκαν θλιβερά στον δρίζοντα, ενώ δυο δάκρυα άνάβλυσαν στις άκρες των βλεφαρίδων του.

Την στιγμή έκεινη ήταν κι' αυτός ο πιο δυστυχήμένος άνθρωπος του κόσμου, όπως ή τραγική κόρησά, ή Σειρήνα του, που μόλις τη στιγμή αυτή μάθαινε τη φοβική δυστυχία της, την άνέκωστη συμφορά της...

Albert Jean

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΜΕ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ

Ο περίφημος Σκεντέρμπεκ. Τό ιστορικό σπαθί του. Μία άπάντησις πληρωμένη. Πώς την έπαδε ο Σουλτάνος.

Ο διάσημος ήγερμών της Αλβανίας Γεώργιος Καστριώτης ή Σκεντέρμπεκ, όπως τον είχαν όνομάσει οι Τούρκοι, είχε σωματική ρώμη σχεδόν ύπερφυσική και θεωρείται ένας άπ' τους ρωμαλεότερους άνδρες της ιστορίας.

Ο Καστριώτης, που γεννήθηκε στο 1404, έπι σαράντα δόλοκληρα χρόνια πολέμους πάντοτε νικηφόρα τους Τούρκους, οι όποιοι τότε προχωρούσαν κατακτητά στην Κεντρική Εύρώπη και είχαν φθάσει ως τα πρόθυρα της Βιέννης. Και μόνο την πατρίδα του ηρωικού Καστριώτη δέν είχαν κατορθώσει νά κατακτήσουν ένώσφ ζώσε έκεινος. Γι' αυτό στο τέλος ο Σουλτάνος φρόντισε νά τον κάνει φίλο του.

Ο Καστριώτης ήταν τόσο γιγαντώσμος και τόσο ρωμαλέος, ώστε τα ραβιά του, που έκεινος μεταχειριζόταν σαν παιγνίδια, κανένας άλλος άνθρωπος της εποχής του δέν μπορούσε όχι νά τό μεταχειρισθή, αλλά ούτε καν νά τό κρατήση ίσο, με τό χέρι νευρωμένο. Με τό σπαθί έκεινο, όπως άναφέρουν πολλοί ιστορικοί, ο Καστριώτης είχε στίσει στα δυο άπό πάνω έως κάτω πολλούς πολεμιστές όπλισμένους με όλη την πανοπλία τους.

Τό σπαθί του έκεινο ήταν τόσο πολύ έακονστό, ώστε ή φήμη του έφθασε και στα αυτιά του Σουλτάνου Μωάμεθ του 2ου, του Κατακτητού, ο όποιος θέλησε νά τό άποκτήση και νά τό φορή στις έκστρατείες του.

Γι' αυτό όταν πεία ύπέγραψε ειρήνη και συνθήκη φίλης με τον Καστριώτη του έστειλε μία πρεσβεία με πολλά και διάφορα δώρα και του ζήτησε εις άντάλλαγμα νά του στείλν το σπαθί του. Έκεινος δέν θέλησε νά δώσει το σπαθί στον Σουλτάνο και το τό έστειλε. Όταν το σπαθί έφθασε στο παλάτι του, ο Μωάμεθ τό πήρε με χαρά, αλλά μόλις τό σήκωσε στα χέρια του είδε πως το ήταν άχρηστο γιάτι δέν μπορούσε νά τό χρησιμοποιήση. Και έπειδή δέν ήθελε νά τό κρατήση στο όπλοστάσιό του γιά νά μη βλέπουν οι αλβανοί του ότι το κρατούσε άχρησιμοποίητο τό έστειλε πίσω στον Καστριώτη, παραγγέλοντάς του νά το πωλήν ότι «τό σπαθί ήταν άχρηστο στον Σουλτάνο, γιάτι είχε πολλά τέτοια και καλύτερα».

Ο Καστριώτης κατάλαβε την πραγματική αϊτία της έπιστροφής του σπαθιού του και γιά νά μήν άφισε χωρίς άπάντηση τον Μωάμεθ έίπε στους πρεσβευτές του, που είχαν φέρει τό σπαθί:

— Πέστε στον Σουλτάνο ότι τό ήξευρα πως το είχε άχρηστο. Γιάτι όταν το έστειλα τό σπαθί μου, δέν το έστειλα μαζί και τό χέρι μου.

Η ρώμη του Καστριώτη ήταν και άπάνταστο. Έτσι κάποτε έκοψε με μ'α σπαθιά τό κεφάλι ενός άρχιού τούρου, και μία άλλη φορά τό κεφάλι ενός γιγαντιαίου κάκου.

Άλλά τό πιο χαρακτηριστικό της ρώμης του γαιγόνος είχε τό άκόλυπτον που άφηγόνταν οι σύγχρονοί του ιστορικοί.

Κάποτε που ο Καστριώτης ήταν άπασχολημένος σε μία μακρονη έκστρατεία, ένας από τους γειτονικούς του Σέρβους ήγερμούς, όνόματι Μπαλαμπάν, ένόμισε κατάλληλη την ευκαιρία γιά νά έκστρατεύη έναντίον της Αλβανίας. Πράγματι έξεστράτευσε και έδειξε τόση άγριότητα έναντίον των Αλβανών, ώστε ο Καστριώτης όταν τό έμαθε έξεμάνη και άπεφάσισε νά τον εκδικηθή με τον σκληρότερο τρόπο.

Όταν έγύρισε λοιπόν στην Αλβανία έστειλε ένα ισχυρό άπόσπασμά του νά πάση και νά του φέρη όσους συγγενείς του Μπαλαμπάν μπορούσε. Τό άπόσπασμα πήγε και όταν γύρισε έφερε τον άδελφό του Σέρβου ήγερμόν και τον άνιψιό του.

Ο Καστριώτης μόλις τους παρουσιάζαν μπροστά του, τους ποπόδεσσε και τους δυο τον ένα δίπλα στον άλλον, έπειτα έβγαλε τό σπαθί του και με μία σπατιά τους έκοψε και τους δι' όστην μέση και τους έβαλε τέσσερα κομμάτια κατά την φράσι ενός ιστορικού της εποχής έκεινης.

ΤΡΑΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΖΕΝΑΒ Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΑΧΘΟΦΟΡΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ αυτή συνέβη στο Βορδώ, όπου ο Κατζενάβ, ο άχθοφόρος ήταν ξακουστός από την εκκλησία του Άγιου Μιχαήλ ως στους λόφους του Λορμόν, και σ' όλο το λιμάνι. Οι άλλοι άχθοφόροι του λιμανιού δεν θυμόντουσαν να ελπίσουν ποτέ στις αποβάθρες της προκυμαίας, άλλο τέρας όμοιο με τον Κατζενάβ. Φαντασθήτε ένα γίγαντα ύψους δύο μέτρων, με δύναμη ταύρου, με τεράστιο κεφάλι, με πρόσωπο γεμάτο φακίδες, με μαλλιά σκληρά κι άνακατεμένα και με μία μεγάλη κατσαρή γενειάδα...

Ήταν ένας σωστός 'Ηρακλής που μπορούσε να σηκώσει στην πλάτη ένα μεγάλο βαρέλι γεμάτο κρασί και που ήταν ακόμα ικανός να σταματήσει ένα άμαξι κρατώντας το απ' τη ρόδα!

Το κακό όμως ήταν ότι ο Κατζενάβ, δεν χρησιμοποιούσε τα δυνάτα δασύμαλλα μπράτσα του μόνο για την εργασία του. Όταν το οινόπνευμα του γέμιζε το κεφάλι καπνούς γινόταν τρομερός κι επικίνδυνος.

Από πού ήταν; Σε ποιά μέρος είχε γεννηθεί ο άγριάνθρωπος αυτός; Κανείς δεν τον ήξευρε.

Κάθε φορά μόνον που μεθούσε έτρωαίλιζε την εξής αλλόκοτη φράση:

— Έγώ είμαι από κει κάτω... Από κει κάτω... μακριά!

Και γυρίζοντας στους πελάτες των καπηλείων ρωτούσε:

— Την ξέρετε καν'νας από σας την πατρίδα μου; 'Αλλοίμονο τότε σ' εκείνον που να τολμούσε να γελάσει ή που θα έδειχνε άμβρολίες για την ύπαρξή του; Μακρινής πατρίδας του άνημερου αυτού θηρίου. Ο Κατζενάβ θα τον κοιμάτιζε!...

— Η πατρίδα μου είν' ένας βρομότοπος! συνεχίζει ο Κατζενάβ. 'Η γυναίκες εκεί κάτω δεν άξίζουν ούτε μία πεντάρα! 'Βέβαια... Σ' όλα τα μέρη ή γυναίκες δεν άξίζουν μεγάλα πράγματα... Μα εκεί κάτω ή γυναίκες είναι σκουπίδια! Πρώ πάντων μία... Ναι, ναι, ήταν εκεί κάτω μία γυναίκα... μία γυναίκα, που νόμιζες πως ήταν ή Παναγία ή Παρθένος!... Όταν άνοιξε το στόμα της, όταν μίλούσε δεν μπορούσε κανένας να μην την πιστέψει... Κι όμως ήταν όλα ψέμματα!... Τι όχια που ήταν αυτή ή γυναίκα!... 'Οχιά!... 'Α! Διάβολε, πως διψώ!...

Ποτέ ο Κατζενάβ δεν ήξελε περισσότερα πράγματα στις ασυνάρτητες άφηρησες του. Και ποτέ κανένας δεν είχε μάθει περισσότερα για τον τόπο του και το παρελθόν του.

Αλλά και τα λίγα αυτά λόγια του ήταν αρκετά για να δημιουργήσει ένας θεόλος γύρος από το παρελθόν του. Όλοι είχαν την πεποίθησι ότι ή άγριες διαθέσεις του έκυρβαν κάποιο μυστικό, κάποια κρυφή λήθη, την οποία κάποιας έκδικήσεως που δεν είχε ίσως κατορθώσει να την πραγματοποιήσει. 'Ορισμένως κάποια γυναίκα ήταν αιτία της μεγάλης λύτης που του φαρμάκωνε τη ζωή... Αυτή τέλος ή φήμη κυκλοφορούσε γενικώς για το παρελθόν του Κατζενάβ, στα καπηλεία και στα μικρομάγαζα του λιμένος.

Μ' όλα ταύτα τα κορίτσια των φτωχικών μαχαλάδων έβλεπαν με καλό μάτι τον Κατζενάβ και χαμογελούσαν και διώρθωναν τα μαλλιά τους όταν περνούσε απ' έμπρός τους ο τρομερός βαστάζος. Μα έκλεινε χαμηλώνει το κεφάλι του, και προσπερνώντας, μουρμουρίζοντας άγρια και άποροφημένους ύστελους απ' τους άποκρυφους συλλογισμούς του.

Όταν βρισκόταν μαζί με τους άλλους άχθοφόρους ο Κατζενάβ, ήταν βλοσυρός, άγριος και ευερέθιστος, έτοιμος για καυγά και πολύ συχνά κατέληγε, χωρίς καμιά άφορη, να τὰ βάξει με κανέναν απ' αυτούς ή και με όλους μαζί, να τους βρίζει και να τους χτυπά σαν σκυλιά, χωρίς εκείνοι να τολμούν ούτε να του άντιμιλήσουν. Αλλά την ώρα της δουλειάς, όταν έπιαναν να ξεφορτώσουν τα καΐκια και τις μαρσίνες, τότε ο γίγας διάλεγε για τον έαυτό του τα πιο μεγάλα βαρέλια, τα πιο βαριά φορτία, τις πιο τραχείες δουλειές, ξεθυμαίνοντας την μανία του στην έντατική δουλειά που θα μπορούσε να κουράσει κάπως τον ηράκλειο οργανισμό του. Και αυτό ήταν ένας λόγος παραπάνω για να τον τὰ συγχωρούν όλα οι άλλοι έννεα άχθοφόροι της ομάδας του και να μη δίνουν σημασία στις ιδιοτροπίες και, στις σκληρότητες του.

Μία μέρα άρρώστησε ένας από τους έννεα άχθοφόρους της συντροφιάς και μπήκε στο νοσοκομείο. Τότε παρουσιάστηκε για να προσληφθεί ως αντικαταστάτης του ένας νέος εργάτης, άμουστακος και άγένειος, με το κεφάλι ξυρισμένο, και με τα χέρια στις τσέπες, που κύτταζε τους ανθρώπους μ' ένα βλέμμα

...Σωστός 'Ηρακλής!...

μα γεμάτο ελκίτρινα και με μία έκφρασι συστολής συγχ' όνας και άναιδείας. Ήταν πολύ-πολύ λεπτοκαμωμένος. Το σύνολο του έκανε έντοπια στον άρχηγό της ομάδας και τον ρώτησε:

— Πώς σε λένε;
— Πέτρο Σουλέ.
— Είσαι απ' το Βορδώ;
— Όχι... είμαι από κει κάτω! είπα με άπλότητα ο νέος και άπλωσε το χέρι του δείχνοντας πέρα τον μακρινό ορίζοντα.
— 'Η άπάντησής του έκανε όλους τους άχθοφόρους να ξεσπάσουν σε γέλια.

— 'Α! Είπε κι αυτός από κει κάτω... απ' την πατρίδα του Κατζενάβ! φώναξε κάποιος.

Και οι άχθοφόροι άρχισαν να λέν διάφορα άστεία εις βάρος του νέου, ο όποιος στεκόταν άκίνητος, περιμένοντας την άποφαι του άρχηγού της ομάδας. Τέλος έκλεινε ρώτησε τον νέο.

— Τον Κατζενάβ τον ξέρετε;
— Ό νέος στάθηκε μία στιγμή διστακτικός κι έπειτα άποκρίθηκε:
— Όχι. Ποιος είν' αυτός.

Έν τώ μεταξύ παρουσιάστηκε στην αποβάθρα ο Κατζενάβ. Όταν έφτασε κοντά ο άρχηγός της ομάδας του φώναξε:

— Για κύτταξε Κατζενάβ. Νά ένας νέος απ' την πατρίδα σου. Είπε κι' αυτός από κει κάτω.

Ο γίγαντας κοντοστάθηκε και κύτταξε καλά-καλά τον Σουλέ.

Έξαφνα το πρόσωπό του φωτίστηκε, ή έκφρασις του θημού εξαφανίστηκε από το πρόσωπό του, και προχωρώντας με το τεράστιο χέρι του άπλωμένο προς τον νέο, του είπα με μία φωνή που είχε κάποια τρυφερότητα, με μία φωνή σχεδόν γλυκεία:

— Πολύ καλά... Μου κάνεις για σύντροφος. Από σήμερα άνήκεις στην ομάδα μας.

Και του έδειξε το χέρι.

Ο νέος σάν ν' άνατρίχισε όλόκληρος άναπέδωσε την χειραγία, ψιθυρίζοντας μερικά λόγια άκατάλληλα, ένω οι άλλοι άχθοφόροι κυτταζόντουσαν μεταξύ τους κατάπληκτοι για την μεταβολή έκλεινη και για την πρωτοφανή στάσι του Κατζενάβ.

Από την στιγμή έκείνη ο Κατζενάβ έγινε έντελώς άλλος άνθρωπος. 'Αγρυπνούσε διαρκώς κοντά στον νεαρό άχθοφόρο, προσφέροντάς τον με στοργή, βοήθειας τον στη δουλειά, δίνοντάς του πάντοτε τα έλαφρότερα φορτία και ποσστατεύοντάς τον από τὰ εΙσωνικά άστεία των συντρόφων του.

Το τερατώδες πρόσωπό του έπερνε τώρα έκφράσεις στοργής, έκφράσεις που μόνο στο πρόσωπο μιάς μητέρας μπορείς να τις δεις.

Έξ άλλου ο Πέτρος Σουλέ πειθήνιος πάντα, προσεκτικός και ήμερος άφηνε τον γίγαντα να κάνει ό,τι θέλει. Μιλούσε πολύ λίγο μ' όλο που είχε μια δροσερή φωνή μικρού παιδιού.

Τις ώρες της άναπαύσεως ο Κατζενάβ καθόταν δίπλα στον ποσστατευμένο του και του μιλούσε με έμπιστοσύνη και διαχτυκτικότητα:

— Άν σε πήρα μαζί μου, παιδί μου, του είπα κάποια μέρα, το έκανα γιατί μου θυμίζεις... 'Όχι... είπα προτιμώτερο να μη μιλούμε γι' αυτό... Κι όμως αυτή είνε ή αλήθεια... Έχεις το ίδιο πρόσωπο μ' έκείνην, νά... άκόμη και τα μάτια της... Την κακοφύγα... θα έπρεπε να την είχα σκοτώσει!... Όταν το σκέπτομαι...

Τότε ο νέος γύριζε το κεφάλι του προς τον συομιλήτή του και τον κύτταζε κατάματα ρωτώντας τον:

— Ποιον θέλεις να σκοτώσης;
— Μά... κανέναν, άποκρίνονταν ο Κατζενάβ και χαμήλωνε τα μάτια του.

Μά ύστερα από όλγια λεπτά ξανάρχιζε πάλι την ίδια κουβέντα:

— Όχι, ή γυναίκα αυτή δεν έπρεπε να ζή. Έξ αιτίας της εγώ έχθηκα κι' έκυλίσθηκα στη λάσπη, στον βούρκο. 'Ακουσε, νέε μου να μάθεις... Πάνε τώρα πέντε χρόνια... έκεί κάτω στο χωριό μου... Την έλεγαν 'Εμμίνα. Είμαστε άρραβωνιασμένοι μαζί όταν εγώ έφυγα για να πάω στον στρατό... Όταν έγυρσα την βρήκα παντρεμένη μ' έναν άλλο... έναν που ήταν πλούσιος, τ' άκούς;
— Άχ! 'Αν μπορούσα να την άρπάξω...

Κι' άπλωσε τα χέρια του έμπρος σάν να ήθελε κάποιον να σιραγγαλίσει!...

— Έχεις άδικο, του είπα τότε σιγά-σιγά ο Σουλέ.

— Σώπα, νεαρό, είσαι πάρα πολύ νέος, μούγγαρις ο γίγας.

— Ποιος ξέρει, έκακολούθησε ο Σουλέ... Μπορεί κι' έκείνη ναίρηγε από το χωριό της; να έχτατέλεινε το σπίτι της, τον άνδρα της, τα παιδιά της, όλο... και μετανοιαμένη να ψάχνει να σέ βρής... 'Ας μάλιστα να σέ βρής... 'Αν τυχόν δούλευε κοντά σου, τί θάκανες;

Και ο νέος κύτταξε κατάματα τον

Κατζενάβ.

Ο γίγαντας τινάχτηκε όρθιος με μιάς και είπα σφίγγοντας έγχα τα δόντια του.

— Μή μου μιλάς γι' αυτήν... Μή μου ξαναμιλήσης ποτέ γι' αυτήν... Ποτέ, τ' άκούς;... άλλοιώς...

Και άπλωσε άπειλητικά τις γροθιές του προς τον Σουλέ.

Έπειτα από την συνομιλία έκείνη ή φίλια τους έκατατάθηκε. Τούλάχιστον αυτό έγινε εκ μέρους του Κατζενάβ. 'Αντιθέτως ο Σουλέ φαινόταν περισσότερο από πριν άποσιωμένος προς τον γίγαντα. Μα προσέκρουσε πάντα πάνω στην άγρια σιωπή του Κατζενάβ και στην πρωτόγονη κτηνώδη βαναυσότητά του. Τώρα ο γίγαντας άρχισε να πίνει πάλι όπως πριν και χειρότερα. Ο Σουλέ τον συνάδευε παντού. 'Αγρυπνούσε από πάνω του. Τίποτε δεν ήταν ικανό να τον άποσπάσει από κοντά του, ούτε τα χτυπήματα ούτε ή βροχιάς του γίγαντα και χάρις στην ύπομονή και την έπιμονή του κατάρθωσε μερικές βραδιές να οδηγεί στο σπίτι του τον μεθυσμένο και να τον βάψει να πλαγιάζει.

Ότώρα, όσο περνούσαν ή μέρες τόσο ο Κατζενάβ γινόταν πιο εθερβιστος και πιο κακός. Οι συνάδελφοί του είδοποισαν τότε τον Σουλέ και τον συμβούλευσαν να μην έχη παραπολλά ήμιστοσύνή στον γίγαντα.

— Αί, νέε, του είπα ο άρχηγός της ομάδας, δεν είσαι συ έκείνο; που δά μπορείς να τον αλλάξεις;

— 'Υποφέρει πολύ, άποκρινόταν ο νέος. Δεν μπορώ να τον έχτατέλειψω.

Κ' έτσι, παρά τις προειδοποιήσεις και τις συμβουλές των συντρόφων του, δεν άφηνε πια ούτε βήμα τον Κατζενάβ. Έκείνος πάλι ήταν διαρκώς μεθυσμένος και σε κάθε στιγμή ούρλιαζε:

— Άχ! 'Αν την είχα εδω μπροστά μου θα την έσκότωνα!...

Τέλος μία μέρα, ένω ο γίγαντας ούρλιαζε την συνευθισμένη έκείνη φράση του ο νέος του φώναξε έντονα:

— Πολύ καλά, θά την σκοτώσης, άφου το θέλεις...

Μερικές μέρες πέρασαν... Ένα πρωί την ώρα της δουλειάς ο γίγαντας, έκλεισμένος ακόμα απ' το κρασί της προηγούμενης, τὰ έβραλε με δυο χαμίνια που τον πείραξαν. Ο Σουλέ μολονότι έδω κάμποσον καιρό είχε άρχισει να κουράζεται απ' τις ίδιες δουλειές του, μπήκε στην μέση. Τότε ο Κατζενάβ μαινόμενος και με άστραπές στα μάτια τον άρπάξε απ' τον λαιμό και τον έσφιξε δυνατά, το όχορ πρόσωπό του νέου έφούσκωσε κι' έγινε κακόκκινο. Έπειτα σε μία στιγμή έκλεισε τα μάτια του.

Όταν ο γίγαντας άνοιξε πάλι τα δάχτυλά του, το σώμα του Σουλέ σωριάστηκε κατά γής άκίνητο!...

Στασιμμένος από την πράξι του ο Κατζενάβ, στάθηκε τρέμοντας όλόκληρος απ' το κεφάλι ως τα πόδια. Έπειτα έσκυψε, γονάτισε και έκαινε δάκρυα άρχισαν να τρέχουν απ' τα μάτια του. Δεν ήταν πια ο Κατζενάβ το κτήνος. Ήταν ένας άλλος άνθρωπος που κανένας ως τότε δεν τον είχε γνωρίσει έτσι. Έσκυψε, κύτταξε καλά-καλά τον Σουλέ και με χέρια τρεμάμενα, άνοιξε το πούκαμφο του δυστυχισμένου νέου. Τότε ένα πλούσιο κάτασπρο στήθος κοριτσιού πρόβαλε μπροστά στα θαμνομένα μάτια του... Το πρόσωπό του έγινε κακόκκινο, ή φλέβες των κορτάφων του φούσκωσαν και ο γίγαντας άρχισε να φωνάζει μ' άπελπισή:

— 'Εμμίνα, 'Εμμίνα!...

Η φωνή του ήταν βροχάν σαν να τούσφιγγε κανείς το λαιμό. Το δυνατό κορμί του λύγιζε σάν δέντρο που το χτυπά κεραυνός. Θέλει να ξαναπροφέρει το άγαπημένο του όνομα μα δεν μπορεί. Σωριάστηκε κάτω σάν πληγωμένο θηρίο, άκίνητος, χωρίς ζωή, κεραυνοβλημένος, νεκρός πλάι στην μικρή του άγάτη!...

J. Rensuld

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥ

Κατά την εποχή της γαλλικής χρονοκρατίας, οι θεωρούμενοι ως «ύποπτοι» συνελαβάνοντο και κλεινότανον στις φυλακές, όπου και παρέμεναν ως την ημέρα της δίχης των. 'Η ήμερα όμως αυτή άργούσε τις περισσότερες φορές ναρθεί κι' έτσι παρέμεναν ύποδοκι επί μήνες όλόκληρους!

Το τι υπέφεραν μέσα στις φυλακές αυτές οι ύποδοκοι είνε άνεκδοτόν. Γι' αυτό, πολλοί απ' αυτούς φρόντιζαν με κάθε τρόπο να έπισπεύσουν τη δίχη τους έστω και άν έπροκειτο να καταδικασθούν εις θάνατον.

Κάποιος έμπορος μάλιστα, βλέποντας ότι άργούσε νόρθη ή σειρά του να δικασθί, έστειλε στον Δημόσιο κατήγορο ένα σκανδαλώδες γράμμα, το όποιον είχε ως ήμερομηνία «Β' έτος της Τυρανίας», και διά του όποιου έζητούσε την παλινδρόμωσι της Μοναρχίας! Ο Δημόσιος κατήγορος έξω φρενών για τας ύβρεις αυτές, έσπευσε να καλέσει άμέσως ένάπουν του 'Επαναστατικού Δικαστηρίου τον κρατούμενον. Κατά την δίχην, ο πρόεδρος τον έρωτήσεν σάν άνεγγνώριζε το γράμμα. Ο έμπορος, φοβούμενος μη τυχόν άναβληθί ή δίχη και συνευθισθί ή μαρτυρική φυλάκισις του, έδήλωσε ότι το γράμμα αυτό είχε γραφί πράγματι από αυτόν.

— 'Ιδού μάλιστα εις άπόδειξιν και το αντίγραφο! είπα, βγάζοντας ένα χαρτί από την τσέπη του.

Το δικαστήριον έπέσθη και ο έμπορος άπεσπάλη άμέσως στον δήμο, πραγματοποιηθείσης έτσι της έπιθυμίας του.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ

ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΧΕΣ

Η γυναικεία φιλαρέσκεια διά μέσου των αιώνων. Κι' αυτή ή... Έβα!... Τι έγίνετο στην άρχαιότητα. 'Η πομάδες των Ρωμαίων δεσποινών. Ο ρέλος του... γαϊδουράγαλου! Δευτρά σαμπάνιας. Χλωμές και ροδοκόκκινες. 'Η βδέλλα ως... καλυντικόν! Πώς άσπρίζουν οι μαύρες στην 'Αθηνάσυνια. Κοπέλλες καπνιστές κτλ. κτλ.

Η φιλαρέσκεια είνε μία από τις γυναικείες άδυναμίες, ή πιο βαθειά ριζωμένη στο πνεύμα του όραίου φύλου. Όλες ή γυναίκες του κόσμου είνε φιλαρέσκειες. Φιλαρέσκειες ήσαν ή γυναίκες και κατά την προϊστορικήν άκόμη εποχή που έστολίζοντο με άνηθ και χρωματιστά κογχύλια. Κι' αυτή ή προμήτωρ Έβα ήταν φιλαρέσκειη!...

Ο Θεόκριτος στά «Ειδύλλια» του και ο Λουκιανός στους «Διαλόγους 'Εταιρών», άναφέρουν ένα σωρό μέσα, τα όποια μετεχειρίζοντο ή γυναίκες της άρχαιότητος, για να γίνονται πιο άμορφες και για να διατηρούν την καλλονή τους, την δροσιά τους, την γοητεία τους...

Ένα από τὰ μέσα που μετεχειρίζοντο ή άρχαιες Ρωμαίες για να διατηρούν την άμορφιά τους και το όποιο έκαιτηριάζε άμείλικτα ο τρομερός Γιουβενάλης στις άστυρες του, ήταν και το έξις:

Την νύχτα πριν πλαγιάσουν άλειφαν όλο το πρόσωπο και τον λαιμό τους, με μία περιεργή άλειψη που την κατασκεύαζαν με κρηθαρόλευρο, με έλαφοκέρατο τριμμένο, με ραχή τριμμένη, με αυγά χτυπητά, με μέλι, και με κόλλα. 'Αφού τὰ άνακάτεναν καλά όλα αυτά, πρόσθεταν κατόπιν και γαϊδουράγαλο! Με το μίγμα αυτό το πρόσωπο διατηρείτο δροσερό και φρέσκο.

Επίσης και ή Ρωμαία αυτοκράτειρα Ποπία έκανε δυό φορές την ήμερα μπάνιο με γαϊδουράγαλο, το όποιο λόγω της χρήσεώς του αυτής στοίχιζε τότε άκριβα πολύ.

Κατά την εποχή της Γαλλικής 'Επαναστάσεως ή διάσημη κυρία Ταλλιέν, έκανε κάθε τόσο μπάνιο με νερό, μέσα στο όποιο έβραζε προηγούμενος φράουλες!...

Την εποχή δέ του Ναπολέοντος δου ή κριμής Παριζιάνας άριστοκράτιδες έπερναν το λουτρό τους μέσα σε σαμπάνια!...

Κατά τον Μεσαίωνα ή μόδα άπαιτούσε να έχουν ή γυναίκες... χλωμό πρόσωπο! Γι' αυτό και ή περισσότερες ώραιες πυργοδέσποινες δεν έδίσταζαν να ύποβάλωνται στις πιο μαρτυρικές και δδνηγρές συνήθεις δίαιτες για να άδυνατίσουν, να έκαντλούνται και να χλωμαίνουν! Συνηθέστερον δέ μέσον για να έκπαύουν αυτό ήταν ή άφραίμαξις... με βδέλλες!...

Αργότερα και συγκεκριμένως απ' την εποχή του Φραγκίσκου δου, έπεκράτησε ή αντίθετη μόδα, να είνε δηλαδή ή γυναίκες παχιές, ροδοκόκκινες, κι' άφράτες! Γι' αυτό ή κυρίες της Αύλης της Γαλλίας, έτρωγαν όσο το δυνατόν περισσότερα και θρεπτικώτερα φαγητά, δδ φρόντιζαν να περπατούν και να κουράζονται όσο το δυνατόν λιγώτερο, και τέλος κατέφευγαν στα φτεασίδια και τις κόκκινες πομάδες.

Αλλά το καταπληκτικώτερο και συγχρόνως το μαρτυρικώτερο μέσο που έχει έπινοήσει ή γυναικεία φιλαρέσκεια να να άσπρίζουν, άν είνε δυνατόν ν' άσπρίση το δέρμα μιάς άθροισδος, Κάθε 'Αθηνάσυνια έτρωγε τας μεσαίρας και της άνωτέρας τάξεως ένομοι μόλις παντρευθί να αλλάξη το χρώμα της έπιδερμίδος όλοσ του σώματος της και από μαύρο να τὸ κάνει, τούλάχιστον καφέ-ώ-λάι! Και για να τὸ έπιτύχη καταφεύγει στον άκόλυθο μαρτυρικό τρόπο:

Από τις πρώτες ήμέρες μετά τον γάμο της κλείνεται σε ένα άπομονωμένο μέρος και μένει έκεί επί τρεις όλόκληρους μήνες κουκουλωμένη ως το λαιμό, με μία μάλλινη χονδρή βελέντζα, στην όποια έχουν κάμει μία τρύπα για να βγαίνει μόνον το κεφάλι! Έτσι σκεπασμένη ως έπάνω, έρχίζον να την καμνίζουν με διάφορα άρωματώδη χλωρά φυτά. Ο καπνός που άναδίδουν τα φυτά αυτά μεταβάλλει το χρώμα της έπιδερμίδος έντελώς. Το κάπνισμα αυτό συνεχίζεται τακτικώς επί τριμήνων. Κ' έπειτα από τους τρεις αυτούς μήνες ή νεαρά άθροισς βγαίνει κάτω από την βελέντζα της άγνώριστης 'Η έπιδερμίδς της έχει γίνει πιο άσπρη, πιο άπαλή και πιο δροσερή!...

Πρέπει να σημειωθί ότι το τριήμερο αυτό μαρτυρικό έκάνεται τρομερά ή γυναίκα και γι' αυτό οι συγγενείς της που την περιποιούνται της προσοικειάουν διαρκώς φαγητά κα' έκσχην θρεπτικώ... Μπορεί όμως να επαναλάβη κανείς στην προέτασι αυτή το περίφημο λαϊκό γινώμικό: «Μπρός στα καλά 'είν' ο πόνος!...»

Οι 'Ατίδες σήμερα χρησιμοποιούν για τη φρεσκάδα της έπιδερμίδος, έκτός των διαφόρων πομάδων, την κομένη στα δυό πατάτα, το άγγουρι, κοκτομένο γι' αυτό στα δύο, κατά μήκος και τοποθετούμενον πάνω στα μάγουλα, το άσπριδι των άσφών και άλλα... λαχανικά και ματζούνια!...

Ο κ. 'Ασχημος

Τό Βιβλίον τοῦ "Γλάξο,"

Ἡ θαυμασία ἔκδοσις τοῦ

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑ
ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΣ

Θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ὁδη-
γός. Περιέχει πολλὰς σοφὰς
συμβουλὰς ἀπαραιτήτους,
διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ κα-
λὴν ὑγείαν τοῦ Βρέφους.
Ἀποστέλλεται δωρεὰν εἰς
κάθε μητέρα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἀδενώματα
 Ἀδύνατα βρέφη
 Ἄηρ καθαρὸς
 Ἀνάστημα τοῦ βρέφους
 Ἀνορεξία τοῦ βρέφους
 Ἀσθένειαι
 Ἀσκησις
 Βιταμῖναι
 Γάλα μητρικὸν
 Γάλα νωπὸν
 Διάρροια
 Διατροφή
 Διψθερίτις
 Δυσκοιλίότης
 Εμβολιασμός
 Ἐμετοι
 Εξάνθησις
 Εὐλογία
 Θερμοκρασία
 Θήλαστρον
 Ίλαρὰ
 Καθαριότης
 Κήλη

Κοκκύτης
Κωλυκοί
Λουτρὸν τοῦ βρέφους
Ὀδόντες τοῦ βρέφους
Ὀδοντοφυΐα
Ὀστρακιά
Ὀφθαλμοί
Παιγνίδια τοῦ βρέφους
Πιπιλιστήρ
Πολυφαγία
Πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ βρέφους
Πρόωρα βρέφη
Πυρετοί
Ραχιτισμός
Σπασμοί
Στόμαχος
Συνήθειαι κανονικαί
Ὑγιεινὴ τοῦ βρέφους
Ὑπνος τοῦ βρέφους
Φάρμακα διὰ τὸ βρέφος
Χυμὸς φρουτῶν
Ὠτα
κ. τ. λ. κ. τ. λ.

κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Ἀποστείλατέ μας τὴν Διεύθυνσίν σας
ἢ τὸ κάτωθι δελτίον συμπληρωμένο, καὶ
θα λάβετε διὰ τῆς ἐπιστροφῆς
τοῦ ταχυδρομείου ἐν
ἀντίτυπον τοῦ
βιβλίου

2.000.000

ἀντίτυπα ἔχουσι
διανεμηθῇ εἰς μη-
τέρας διαφόρων
χωρῶν.

Ζητήσατε
τὸ ἰδικόν σας.

του ταχυδρομείου εν
 αντίτυπον του
 βιβλίου

ΚΙΡΩΤΙΚ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΝ
 "ΓΛΑΞΟ" - 52, Ὁδὸς Μενάνδρου 52 - Εἰς Ἀθήνας

Παρακαλῶ ἀποστέλλετε μου τὸ βιβλίον τοῦ "ΓΛΑΞΟ".

Ὀνοματεπώνυμον
 Διεύθυνσις
 Πόλις
 Νομός

ΣΤΑΠ